

Εργαστήριο Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου

με θέμα την

*Αναβάθμιση του Αστικού Κέντρου
Λευκωσίας/Μακαρίου*

22 και 25 Ιουλίου, 2025, 9.00-16.00

(συν. διαδικτυακές συναντήσεις)

Αίθουσα Εργαστηρίων, ΕΤΕΚ

(Θησέως 9-11, εντός των τειχών, Λευκωσία)

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Πλαίσιο στο οποίο διοργανώνεται το Εργαστήριο.....	3
Στόχοι του Εργαστηρίου	3
<i>Πλαίσιο στο οποίο τίθεται η Ερώτηση Κλειδί.....</i>	<i>4</i>
<i>Παραδοτέα .....</i>	<i>4</i>
<i>Επιπρόσθετα οφέλη που απορρέουν από ένα ΔΔΔ.....</i>	<i>5</i>
Πρόγραμμα εργασιών 2ημέρου εργαστηρίου ΔΔΔ	7
Σύντομη Περιγραφή της Διαδικασίας	8
<i>Οφέλη που απορρέουν ειδικότερα από τις Φάσεις της Κατηγοριοποίησης και της Δόμηση των ιδεών σε Δέντρο Επιρροών.....</i>	<i>11</i>
Αποτελέσματα	12
<i>Συμμετοχή .....</i>	<i>12</i>
<i>Παραγωγή και Επεξήγηση Προτάσεων.....</i>	<i>12</i>
<i>Πρώτη Ψηφοφορία .....</i>	<i>13</i>
<i>Κατηγορίες.....</i>	<i>16</i>
<i>Δεύτερη Ψηφοφορία .....</i>	<i>19</i>
<i>Σχολιασμός των Αποτελεσμάτων της Ψηφοφορίας .....</i>	<i>20</i>
<i>Ερμηνεία Αποτελεσμάτων Κατηγοριοποίησης.....</i>	<i>21</i>
<i>Διερεύνηση Συσχετισμών.....</i>	<i>22</i>
<i>Τοποθέτηση ιδεών στο Χάρτη by-hand .....</i>	<i>23</i>
<i>Ολοκλήρωση Δημιουργίας Χάρτη σε Διαδικτυακή Συνάντηση .....</i>	<i>25</i>
<i>Δημιουργία Ομάδων Εργασίας/Δράσης.....</i>	<i>28</i>
Αποτελέσματα Αξιολόγησης	29
Συμπεράσματα και Εισηγήσεις προς την Αναθέτουσα Αρχή	30
Φωτογραφία Συμμετεχόντων την τελευταία Μέρα	32
Παράρτημα 1: Ενέργειες - Μεταρρυθμίσεις	33
Παράρτημα 2: Επεξηγήσεις.....	37
Παράρτημα 3: 1η Ψηφοφορία	67
Παράρτημα 4: 2η Ψηφοφορία	68
Παράρτημα 5.....	69
<i>Ομάδα 1: Λευκωσία 2035: Σχέδιο Αναγέννησης για ένα Βιώσιμο, Ζωντανό και Ανθεκτικό Αστικό Κέντρο- Πράσινη Κινητικότητα & Κόμβοι Προσβασιμότητας .....</i>	<i>69</i>
<i>Ομάδα 2: Ενίσχυση Εμπορικότητας & Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας.....</i>	<i>71</i>
<i>Ομάδα 3: Επαναφορά οδικών ρυθμίσεων στη Λεωφόρο Μακαρίου μέχρι την εφαρμογή υποστηρικτικών πολιτικών.....</i>	<i>72</i>
<i>Ομάδα 4: Οικονομικά Κίνητρα & Κατοίκηση .....</i>	<i>73</i>
<i>Ομάδα 5: Ανάδειξη Ιστορικού Εμπορικού Κέντρου .....</i>	<i>74</i>
<i>Ομάδα 6: Πολυμορφικά Πάρκινγκ & Υποδομές Στάθμευσης.....</i>	<i>76</i>
<i>Ομάδα 7: Ρυθμιστικές Πολιτικές & Θεσμικά Μέτρα.....</i>	<i>77</i>
<i>Ομάδα 8: Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Έξυπνη Πόλη .....</i>	<i>78</i>
<i>Ομάδα 9: Καθαριότητα & Ασφάλεια στο Αστικό Κέντρο.....</i>	<i>79</i>
<i>Οφέλη από τη δημιουργία Ομάδων Εργασίας ή Δράσης.....</i>	<i>80</i>
Παράρτημα 6: Αξιολόγηση Αποτελεσμάτων Εργαστηρίου	81
Παράρτημα 7: Κατάλογος Συμμετεχόντων	84
Παράρτημα 8: Μέλη Ομάδας Διαχείρισης.....	85
Παράρτημα 10: Διευκολυντές Συζήτησης.....	86

Πλαίσιο στο οποίο διοργανώνεται το Εργαστήριο

Το ΕΤΕΚ, σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας, ανέλαβε την πρωτοβουλία διοργάνωσης ενός Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου (ΔΔΔ) με θέμα την αναβάθμιση του Αστικού Κέντρου Λευκωσίας με ιδιαίτερη έμφαση στη Λεωφόρο Μακαρίου.

Η θεματολογία κρίθηκε ιδιαίτερα επείγουσα και επίκαιρη λόγω της δημόσιας συζήτησης που έχει αναπτυχθεί με αφορμή την πεζοδρόμηση της Λεωφ. Μακαρίου και τις ευρύτερες επιπτώσεις της στη βιωσιμότητα, εμπορικότητα και επισκεψιμότητα του κέντρου της πόλης.

Στο εργαστήριο συμμετείχαν περισσότεροι από 25 προσκεκλημένοι που επιλέχθηκαν με βάση την αρχή της απαιτούμενης ποικιλίας (law of requisite variety), ώστε να εκπροσωπηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό όλοι οι βασικοί εταίροι και ενδιαφερόμενοι φορείς. Η επιλογή αυτή αντανάκλα τις βέλτιστες πρακτικές που προτείνει η επιστήμη του συστημικού σχεδιασμού (systemic design science) για τη διαχείριση πολύπλοκων κοινωνικών προκλήσεων.

Στους συμμετέχοντες τέθηκε ως κεντρικό ερώτημα:

Ποιες δράσεις μπορούν να συμβάλουν στην επιτάχυνση της ενδυνάμωσης, της επισκεψιμότητας και της εμπορικότητας του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, με σεβασμό στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης;

Στόχοι του Εργαστηρίου

Ο πρωταρχικός στόχος του εργαστηρίου είναι η προώθηση μιας ανοιχτής, συμμετοχικής και δημοκρατικής συζήτησης που να δίνει έμφαση στη σύνθεση και τη συνεργασία αντί στη σύγκρουση. Σκοπός είναι, μέσα από την αξιοποίηση της συλλογικής εμπειρίας και σοφίας των συμμετεχόντων, να εντοπιστούν πρακτικές, ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες δράσεις που θα συμβάλλουν στην επιτάχυνση της αναζωογόνησης και ενδυνάμωσης του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, ενισχύοντας την επισκεψιμότητα και εμπορικότητα του, πάντα με απόλυτο σεβασμό στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

Οι διοργανωτές, χρηματοδότες και υποστηρικτές του εργαστηρίου στοχεύουν στη διαμόρφωση μιας κοινής κατανόησης και μιας σαφούς κατεύθυνσης μέσω ενός συγκροτημένου συνόλου εφαρμόσιμων προτάσεων.

Η πρόκληση αλλά και η ευκαιρία για τους συμμετέχοντες είναι να προτείνουν, να ακούσουν, να κατανοήσουν, να καταγράψουν και να συνθέσουν ιδέες, ή ακόμη, να αναλάβουν πρωτοβουλίες στην υλοποίησή τους, μέσα από Ομάδες Εργασίας που θα μπορούσαν δημιουργηθούν ad hoc μετά το εργαστήριο.

Με αυτόν τον τρόπο, το εργαστήριο δεν στοχεύει μόνο στην παραγωγή ιδεών, αλλά στη δημιουργία ενός ζωντανού οικοσυστήματος συνεργασίας που θα συνεχίσει να λειτουργεί και να εξελίσσεται στο μέλλον.

Πλαίσιο στο οποίο τίθεται η Ερώτηση Κλειδί

Με στόχο τη συγκέντρωση και εστίαση της συζήτησης, η επιστήμη του συστημικού σχεδιασμού επιβάλλει τη χρήση ενός κεντρικού ερωτήματος, το οποίο τίθεται σε μια ομάδα ανθρώπων που συλλογικά φέρουν εκατοντάδες χρόνια γνώσης και εμπειρίας.

Οι προτάσεις που θα κατατεθούν αναμένεται να επικεντρωθούν σε αλλαγές, προσθήκες, ενέργειες, μεταρρυθμίσεις, καινοτομίες και ορόσημα τα οποία, κατά την άποψη των συμμετεχόντων, θεωρούνται χρήσιμα ή αναγκαία για την επιτάχυνση της ενδυνάμωσης, της επισκεψιμότητας και της εμπορικότητας του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, με απόλυτο σεβασμό στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

Οι συμμετέχοντες αναμένεται επίσης να υποβάλουν πρακτικές εισηγήσεις σχετικά με τα βήματα και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν, ώστε να καταστεί δυνατή η ομαλή ένταξη της φιλοσοφίας και της πρακτικής των Δομημένων Δημοκρατικών Διαλόγων (ΔΔΔ) σε αντίστοιχα πλαίσια σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων.

Η Ερώτηση-Κλειδί διαμορφώθηκε από μια Ομάδα Διαχείρισης Διαλόγου (Dialogue Design Team), η οποία απαρτίστηκε από εκπροσώπους των διοργανωτών, συμμετεχόντων και ειδικών στη μεθοδολογία ΔΔΔ.

Η ερώτηση καθορίστηκε ως:

Ποιες δράσεις μπορούν να συμβάλουν στην επιτάχυνση της ενδυνάμωσης, της επισκεψιμότητας και της εμπορικότητας του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, με σεβασμό στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης;

Παραδοτέα

Μέσα από τη διαδικασία ενός ΔΔΔ παράγονται τα πιο κάτω Παραδοτέα.

1. Κατάλογος Προτάσεων (50-100)
2. Θεματικές (Οι ιδέες κατηγοριοποιούνται με συναίνεση σε 5-10 ομάδες; υποβοηθούν τη δημιουργία Ομάδων Εργασίας/Δράσης)
3. Χάρτης Επιρροών
4. Τελική Έκθεση

Επιπρόσθετα οφέλη που απορρέουν από ένα ΔΔΔ

Η θεωρία και η μεθοδολογία των Δομημένων Δημοκρατικών Διαλόγων αναπτύχθηκαν από τη δεκαετία του '80 και, από τότε, έχουν εφαρμοστεί εκατοντάδες φορές παγκοσμίως. Οι εμπειρίες αυτές κατέδειξαν πολλαπλά οφέλη, όπως:

- **Βιωματική εμπειρία συμμετοχικής δημοκρατίας**

Οι συμμετέχοντες δεν περιορίζονται στο να ακούνε θεωρίες, αλλά βιώνουν πώς μπορεί να λειτουργεί μια δημοκρατική διαδικασία που είναι οργανωμένη, συμπεριληπτική και παραγωγική.

- **Εκτίμηση της διαφορετικότητας**

Η μέθοδος αναδεικνύει την αξία του να ακούμε και να κατανοούμε διαφορετικές οπτικές γωνίες, βλέποντας τα προβλήματα μέσα από τα μάτια των άλλων, ακόμα κι όταν υπάρχουν αντίθετα συμφέροντα.

- **Αποκλιμάκωση εντάσεων & καλλιέργεια εμπιστοσύνης**

Ο ΔΔΔ προσφέρει ένα ασφαλές πλαίσιο όπου οι διαφορετικές απόψεις μπορούν να εκφραστούν χωρίς φόβο ή αντιπαράθεση, ενισχύοντας την αμοιβαία κατανόηση και τη συνεργατική διάθεση.

- **Καλλιέργεια δεξιοτήτων συνεργασίας**

Οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν νέες δεξιότητες επικοινωνίας, συνδιαλλαγής και συντονισμού, οι οποίες είναι πολύτιμες και μετά το πέρας του εργαστηρίου.

- **Εμβάθυνση γνώσης**

Μέσα από δομημένη συζήτηση, οι συμμετέχοντες αποκτούν πιο σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση του θέματος, η οποία δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί μεμονωμένα.

- **Ενδυνάμωση της συλλογικής νοημοσύνης**

Η διαδικασία μετατρέπει το άθροισμα μεμονωμένων ιδεών σε ένα συνεκτικό και πιο ισχυρό συλλογικό αποτέλεσμα.

- **Μείωση πολυπλοκότητας**

Από έναν μεγάλο αριθμό μεμονωμένων ιδεών δημιουργούνται λιγότερες, πιο σαφείς θεματικές κατηγορίες, που διευκολύνουν την περαιτέρω ανάλυση και ιεράρχηση.

- **Ενίσχυση συμμετοχικότητας & δέσμευσης**

Επειδή οι προτάσεις διαμορφώνονται από κοινού, οι συμμετέχοντες αισθάνονται συν-ιδιοκτήτες των λύσεων, γεγονός που αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα πραγματικής υλοποίησης.

Όλοι οι συμμετέχοντες έχουν λόγο τόσο στο πώς συνδέονται οι προτάσεις, όσο και στο πώς ονομάζονται οι κατηγορίες. Έτσι ενισχύεται η αίσθηση ότι το τελικό αποτέλεσμα τους ανήκει.

➤ Διαφάνεια & αποδοχή

Επειδή οι αποφάσεις για την ομαδοποίηση και τους τίτλους προκύπτουν από διάλογο και ψηφοφορία, η διαδικασία θεωρείται δίκαιη και αποδεκτή από την ομάδα.

➤ Δημιουργία κοινού οράματος

Το ΔΔΔ επιτρέπει σε ανθρώπους με διαφορετικά υπόβαθρα να καταλήξουν σε κοινές προτεραιότητες και να σχεδιάσουν κοινώς αποδεκτές δράσεις που αντέχουν στον χρόνο.

➤ Δυνατότητα μελλοντικής αξιοποίησης

Η μεθοδολογία παράγει συγκεκριμένα παραδοτέα, όπως χάρτες ιδεών, ιεραρχήσεις και πρακτικά, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν σε στρατηγικό σχεδιασμό και λήψη πολιτικών αποφάσεων.

Πρόγραμμα εργασιών 2ημέρου εργαστηρίου ΔΔΔ

21/07/2025	Δευτέρα	12:30-13:30	Διαδικτυακά
22/07/2025	Τρίτη	09:00-18:00	Με φυσική παρουσία
25/07/2025	Παρασκευή	09:00-18:00	Με φυσική παρουσία
31/07/2024	Πέμπτη	12:30-14:00	Διαδικτυακά

1^Η ΜΕΡΑ – ΤΡΙΤΗ 22/07

9:00-11:00	Εισαγωγή Παραγωγή ιδεών από συμμετέχοντες απαντώντας το ερώτημα
11:00-11:30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
11:30-13:30	Επεξήγηση ιδεών και διερευνητικές ερωτήσεις για καλύτερη κατανόηση
13:30-14:30	ΓΕΥΜΑ
14:30-16:00	Κατηγοριοποίηση ιδεών από τους συμμετέχοντες βάσει ομοιότητας
16:00-16:15	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
16:15-18:00	Ολοκλήρωση κατηγοριοποίησης και ιεράρχησης ιδεών

2^Η ΜΕΡΑ – ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25/07

9:00-11:00	Ανασκόπηση της πρώτης μέρας Διερεύνηση αλληλεπιδράσεων μεταξύ επιλεγμένων ιδεών ¹
11:00-11:30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
11:30-13:30	Ολοκλήρωση διερεύνησης αλληλεπιδράσεων μεταξύ επιλεγμένων ιδεών
13:00-14:30	ΓΕΥΜΑ
14:30-16:00	Παρουσίαση χάρτη αλληλεπιδράσεων μεταξύ ιδεών
16:00-16:15	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
16:15 -18:00	Ολοκλήρωση χάρτη αλληλεπιδράσεων μεταξύ ιδεών και συζήτηση ²

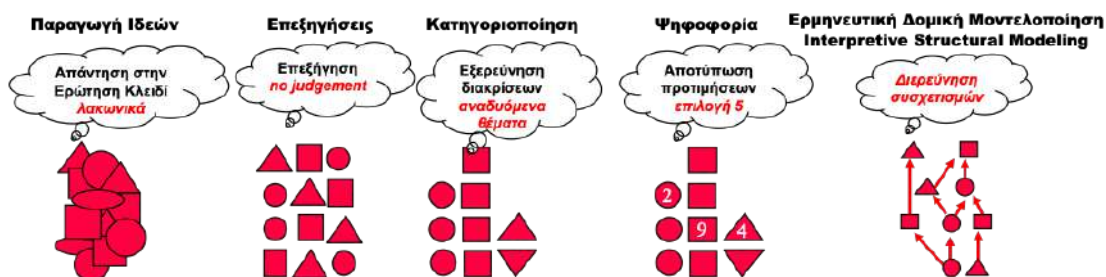
---

¹ Δυστυχώς η διερεύνηση αλληλεπιδράσεων μεταξύ επιλεγμένων ιδεών καθυστέρησε γιατί η διαδικασία της Κατηγοριοποίησης ολοκληρώθηκε μόνο από μια μικρότερη ομάδα 10 ατόμων διαδικτυακά και χρειάστηκε χρόνος

² Με αίτημα των συμμετεχόντων, η συνεδρίαση ολοκληρώθηκε στις 17.00 και έτσι η διαδικασία της διερεύνησης αλληλεπιδράσεων μεταξύ επιλεγμένων ιδεών συνεχίστηκε διαδικτυακά.

Σύντομη Περιγραφή της Διαδικασίας

Ένας Δομημένος Δημοκρατικός Διάλογος³ (ΔΔΔ) μπορεί να εφαρμοστεί είτε με φυσική είτε με υβριδική παρουσία των συμμετεχόντων. Η επιλογή των συμμετεχόντων και η διατύπωση του στόχου και της Ερώτησης Κλειδί συμφωνούνται με τον οργανισμό αρκετές εβδομάδες πριν την πραγματοποίηση του διαλόγου. Οι επόμενες φάσεις της διαδικασίας πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία όλων και συνοψίζονται στο Σχ. 1.

Σχ. 1 Φάσεις εφαρμογής ΔΔΔ

Παραγωγή Ιδεών

Η κάθε Ιδέα-Πρόταση αποτελείται από τέσσερα μέρη: Αριθμό, Όνομα αυτής που την προτείνει, Τίτλο, και Επεξήγηση. Στη φάση της παραγωγής, οι συμμετέχοντες καταθέτουν μόνο τον τίτλο, ο οποίος πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομος και σαφής. Για παράδειγμα, “Να υπάρχει η δυνατότητα αποστολής μια φωτογραφίας από μια εκδήλωση κατευθείαν στον υπεύθυνο για social media.”

Επεξήγηση Ιδεών

Αφού συμπληρωθεί η συλλογή των ιδεών, ο/η κάθε συμμετέχων μπορεί να εξηγήσει την ιδέα και οι άλλοι δικαιούνται να ζητήσουν διευκρινίσεις, αλλά δεν δικαιούνται ακόμη να κρίνουν ή να προκρίνουν οποιαδήποτε άποψη. Αυτό μπορεί να γίνει αργότερα, όταν καταλάβουν καλά το περιεχόμενο και την ουσία της κάθε ιδέας. Η επεξήγηση θα πρέπει να απαντά στα πιο κάτω ερωτήματα:

- ΓΙΑΤΙ:** Ποιο είναι το σκεπτικό σας πίσω από την ιδέα-πρόταση. Γιατί θεωρείτε ότι αυτή η Ιδέα-Πρόταση είναι σημαντική;
- ΠΩΣ:** Πως φαντάζεστε την εφαρμογή ή υλοποίηση της συγκεκριμένης Ιδέας-Πρότασης;
- ΠΟΙΟΣ:** Ποιόν αφορά, ποιους θα βοηθήσει και / ή ποιος θεωρείτε ότι θα πρέπει να εμπλακεί στην εφαρμογή αυτής της Ιδέας-Πρότασης;

³ EN: Structured Democratic Dialogue

ΠΟΤΕ: Πότε θα θέλατε να δείτε αυτή την Ιδέα-Πρόταση να εφαρμόζεται; Πόσο επείγουσα είναι; Παρακαλούμε να είστε συγκεκριμένοι, πχ, σε 3, 6, 12 μήνες, 1 χρόνο, κλπ.

Κατηγοριοποίηση Στην επόμενη φάση, οι συμμετέχοντες κατηγοριοποιούν τις ιδέες με βάση κοινά χαρακτηριστικά. Η μέθοδος απαιτεί όπως η κατηγοριοποίηση πραγματοποιηθεί αφού οι συμμετέχοντες ερωτηθούν κατά πόσο δύο (τυχαία επιλεγμένες) ιδέες έχουν αρκετά κοινά χαρακτηριστικά που να δικαιολογείται η τοποθέτηση τους στην ίδια κατηγορία (χωρίς αυτή η κατηγορία να έχει ακόμη διαμορφωθεί).

Έχει η

Πρόταση Α: Ανάπτυξη υποστηρικτικών εργαλείων και γνώση στη χρήση τους

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ κοινά χαρακτηριστικά, τα οποία να δικαιολογούν την τοποθέτηση της στην ίδια κατηγορία, με την:

Πρόταση Β: Η αδυναμία εξεύρεσης λύσεων με κοινή συναίνεση

Με αυτό τον τρόπο (bottom-up), όχι μόνο διαμορφώνονται σταδιακά οι κατηγορίες, αλλά οι συμμετέχοντες επωφελούνται από περισσότερη συζήτηση γύρω από το νόημα και τη σημασία της κάθε ιδέας. Έτσι επιτυγχάνεται η δημιουργία ευρύτερης κοινής αντίληψης σε σχέση με τα θέματα τα οποία συζητούνται.

Ψηφοφορία Ακολουθώς, ο/η κάθε συμμετέχων ψηφίζει τις πέντε ιδέες που θεωρεί ως τις πλέον σημαντικές. Οι ιδέες που λαμβάνουν τουλάχιστον δύο ψήφους προκρίνονται για την τελική φάση του διαλόγου, που είναι η δημιουργία ενός «δέντρου επιρροών».

Δέντρο Επιρροών Η δόμηση των ιδεών πραγματοποιείται με τη βοήθεια ενός μαθηματικού αλγορίθμου και μιας μεθοδολογίας από την επιστήμη των συστημάτων που ονομάζεται Ερμηνευτική Δομικής Μοντελοποίηση⁴. Η πιο κάτω απεικόνιση παρουσιάζει ένα παράδειγμα μιας πιθανής οθόνης που το ηλεκτρονικό πρόγραμμα το οποίο χρησιμοποιείται πιθανόν να προβάλει στον τοίχο για προβληματισμό. Εάν υποθέσουμε ότι κάνουμε πρόοδο στην εφαρμογή της πρότασης Α, θα μπορούσε αυτό να υποβοηθήσει **σημαντικά** στην εφαρμογή Πρότασης Β;

---

⁴ Η αξιοποίηση του EN: Interpretive Structural Modeling βρίσκεται στον πυρήνα της εφαρμογής ΔΔΔ. Ο σχετικός αλγόριθμος επιλέγει ιδέες προς συζήτηση με “έξυπνο” τρόπο έτσι που ο αριθμός των συσχετισμών που θα μελετηθούν (και συνεπώς του χρόνου που απαιτείται) να ελαχιστοποιηθεί.

Αν υποθέσουμε ότι κάνουμε πρόοδο στην εφαρμογή της:

Πρόταση Α: Ανάπτυξη υποστηρικτικών εργαλείων και γνώση στη χρήση τους

Θα βοηθήσει **ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ** στην εφαρμογή:

Πρόταση Β: Η αδυναμία εξεύρεσης λύσεων με κοινή συναίνεση

Εφόσον η μεγάλη πλειοψηφία (συνήθως δύο τρίτα ή τρία τέταρτα) των συμμετεχόντων ψηφίσει “ναι” στο παραπάνω ερώτημα, η σχέση καταγράφεται. Σταδιακά δημιουργείται ένα διάγραμμα συσχετισμών το οποίο ονομάζουμε “Δέντρο Επιρροών,” και απεικονίζει τη συμφωνία της μεγάλης πλειοψηφίας ποιες προτάσεις πρέπει να εφαρμοστούν αρχικά γιατί υποβοηθούν και διευκολύνουν την εφαρμογή όλων των άλλων.

Η εφαρμογή ενός ΔΔΔ απαιτεί συμμόρφωση με τις φιλοσοφικές αρχές του Δομημένου Διαλογικού Σχεδιασμού (Structured Dialogic Design⁵) και τήρηση κάποιων κανόνων και μιας συγκεκριμένης διαδικασίας:

1. Οι συμμετέχοντες επιλέγονται προσεκτικά έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι εκπροσωπούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το σύστημα στο οποίο επιδιώκεται η παρέμβαση.
2. Η συζήτηση πλαισιώνεται και εστιάζεται μέσα από μια προκαταρκτική Ερώτηση Κλειδί.
3. Η εφαρμογή ενός ΔΔΔ εξελίσσεται μέσα από στάδια με αυστηρή τήρηση του προτύπου, αλλά και της διάρκειας:
  - Καταγραφή απαντήσεων στην ερώτηση υπό τη μορφή σύντομων προτάσεων που να περιέχουν μόνο μια ιδέα⁶
  - Επεξήγηση της κάθε ιδέας από αυτόν/ή που την πρότεινε
  - Κατηγοριοποίηση σε ομάδες
  - Επιλογή των 5 πλέον σημαντικών (υποκειμενική εκτίμηση)

---

⁵ Flanagan, T.R. (2020). Structured Dialogic Design for Mobilizing Collective Action in Highly Complex Systems. In: Metcalf, G.S., Kijima, K., Deguchi, H. (eds) Handbook of Systems Sciences. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-13-0370-8_59-1

⁶ Αξιοποιώντας Nominal Group techniques

- Δημιουργία Χάρτη Επιρροών (με αξιοποίηση της Ερμηνευτικής Δομικής Μοντελοποίησης - Interpretive Structural Modeling⁷)

4. Οι συμμετέχοντες δεσμεύονται να παραμείνουν σε όλες τις φάσεις.

Οφέλη που απορρέουν ειδικότερα από τις Φάσεις της Κατηγοριοποίησης και της Δόμηση των ιδεών σε Δέντρο Επιρροών

➤ Συλλογική νοηματοδότηση

Οι συμμετέχοντες δεν παράγουν απλώς προτάσεις, αλλά συνδιαμορφώνουν κοινό εννοιολογικό πλαίσιο. Για παράδειγμα, οι τίτλοι των κατηγοριών προκύπτουν από την ομάδα, άρα αντανακλούν την κοινή κατανόηση.

➤ Ανάδειξη κρυμμένων συσχετίσεων

Η συζήτηση πάνω στις ομοιότητες οδηγεί σε νέες συνδέσεις μεταξύ προτάσεων που ίσως δεν ήταν προφανείς αρχικά, ενισχύοντας τη συλλογική μάθηση.

➤ Εστίαση σε κοινές προτεραιότητες

Οι κατηγορίες λειτουργούν ως "θεματικοί άξονες", πάνω στους οποίους μπορεί να γίνει στρατηγική ιεράρχηση και σχεδιασμός δράσεων.

---

⁷ Interpretive Structural Modeling

Αποτελέσματα

Συμμετοχή

Οι συμμετέχοντες παρευρέθηκαν ανελλιπώς σε όλες τις φάσεις του ΔΔΔ., με μόνο δύο ασήματες παραβιάσεις (ένας οργανισμός εκπροσωπήθηκε από δύο άτομα τα οποία εν-αλλάχτηκαν, και ένα άτομο υποχρεώθηκε να απουσιάσει για κάποιες ώρες).

Παραγωγή και Επεξήγηση Προτάσεων

Οι 25 Συμμετέχοντες παρήγαγαν 103 Προτάσεις (105 στο σύνολο αλλά οι 2 διαγράφηκαν) οι οποίες καταγράφηκαν και εξηγήθηκαν. Η φάση της επεξήγησης για τις τελευταίες 20-30 πραγματοποιήθηκε κάπως βιαστικά επειδή σημαντικός χρόνος καταναλώθηκε στις πρώτες.

Πρώτη Ψηφοφορία

Μετά την ολοκλήρωση της παραγωγής και επεξήγησης των προτάσεων, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να επιλέξουν τις 5 που, σ' αυτό το στάδιο, θεωρούσαν ως πρωταρχικής σημασίας.

Τα αποτελέσματα φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα.

#	Δράση	Ψήφοι
1	Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο	11
16	Προώθηση και προτεραιοποίηση λειτουργίας τραμ	6
58	Δημιουργία διαδρομών διασύνδεσης για πεζούς/ ποδηλάτες προς χώρους ενδιαφέροντος	4
70	Δημιουργία και εφαρμογή του red carpet project	4
53	Εφαρμογή της απόφασης του ΔΣ Λσας για άνοιγμα Μακαρίου (τουλάχιστον μέχρι να ολοκληρωθούν τα έργα)	4
64	Δημιουργία και εφαρμογή συστήματος συλλογικής διαχείρισης εμπορικών μεταφορών	4
2	Άμεση επαναφορά από Υπ Συμβ κινήτρου έκπτωσης 70% για εξαγορά χώρων στάθμευσης για εμπορική χρήση	3
13	Κίνητρα εγκατάστασης πανεπιστημιακών σχολών	3
57	Εφαρμογή ζωνών 30 Km/h στο αστικό κέντρο	3
33	Κίνητρα για φοιτητές και νέους κατοίκους (πχ. επιδότηση ενοικίου)	3
32	Δημιουργία νέων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων με κατάργηση της Ηπείρου (Σολωμού)	3
68	Κίνητρα για χρήση λεωφορείων ποδηλάτων (εναλλακτικών μέσων) κυκλοφορίας	3
5	Διάνοιξη Μακαρίου και παρόδων στο αυτοκίνητο	3
20	Νομική υποχρέωση για εφαρμογή του ΣΒΑΚ Λσας χωρίς εμπόδια από έλλειψη πολιτικής βούλησης	3
105	Η Αδειοδότηση των διατηρητέων να δοθεί στο Δήμο	2
15	Δημιουργία ποδηλατοδρόμων και ασφαλείς υποδομές για στάθμευση ποδηλάτων	2
34	Επέκταση γραμμικού πάρκου εξωτερικά των τειχών μέχρι Παλλουριώτισσα	2
59	Μοντέρνο και καλαίσθητο state of the art σκέπαστρο για όλη τη Μακαρίου	2
3	Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο	2
39	Σχεδιασμός και κατασκευή καινούργιων κτιρίων στο χώρο της Αρχιγραμματείας (για στέγαση 3 υπουργείων)	2
7	Απομάκρυνση του χώρου στάθμευσης από του Κολοκάση	2
12	Εξωραϊσμός της παλιάς πόλης	2
38	Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο	2

42	Αισθητική και εικαστική αναβάθμιση του σύγχρονου εμπορικού κέντρου	2
101	Συμβολή Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αποκατάσταση ΤΚ περιουσιών (συμφωνία Πράσινης Γραμμής)	2
92	Λειτουργία φορέα σε συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για διαχείριση και ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης της Λσας	2
83	Μεταφορά αρμοδιότητας δημοσίων μεταφορών από το Υπ. Μεταφορών στο Δήμο Λσας (για ολόκληρη την πόλη)	2
87	Ενίσχυση διαδρομών (πάμε express) σε συνεργασία με μεγάλους ιδιωτικούς οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες	2
10	Κατανομή φορολογικών εσόδων που παράγουν οι πόλεις σε αστικές υποδομές στις πόλεις	2
41	Περισσότερη και συνεχής καθαριότητα στο χώρο των πεζοδρόμων	2
19	Ανακαίνιση, επαναχρησιμοποίηση των τριών μεγάλων κτιρίων της Μακαρίου (Galaxias, Capital, City Plaza)	1
77	Ψηφιακή χαρτογράφηση κτιριακού αποθέματος για διαθέσιμες και μελλοντικές αναπτύξεις και χρήσεις για εμπλοκή του πολίτη και επιχειρήσεων	1
97	Υλοποίηση των δράσεων αναζωογόνησης που προβλέπει το σχέδιο περιοχής	1
47	Επίσπευση και απλοποίηση διαδικασίας αναβάθμισης και αδειοδότησης διατηρητέων οικοδομών	1
56	Δημιουργία μικρών supermarket στην περιοχή του εμπορικού κέντρου	1
62	Επέκταση του μοντέλου ανάπλασης του εμπορικού τριγώνου και σε άλλες οδούς του αστικού κέντρου	1
104	PPP Δημιουργία μεγάλων έργων υποδομής που μεγαλώνουν οικονομία πόλης, πληθυσμών, ανταγωνιστικότητα	1
23	Επιδότηση και κίνητρα για ελαφριές κατασκευές σκίασης και φύτευσης	1
26	Στρατηγική απαλλοτρίωση ιδιωτικών τεμαχίων για δημιουργία χώρων πρασίνου	1
36	Δημιουργία ενός κέντρου πληροφόρησης για τουρίστες (Φυσική παρουσία)	1
71	Δημιουργία και προώθηση εμπειρίας πόλης (Nicosia experience)	1
37	Το κόστος που αντιστοιχεί στους κοινόχρηστους χώρους σε νέες πολυκατοικίες να εξαιρείται από τον υπολογισμό του ΦΠΑ	1
78	Άμεση εφαρμογή ελάφρυνσης δημοτικών (κ.α.) φορολογικών υποχρεώσεων ΜΜΕ	1
98	Δημιουργία συμμετοχικού προϋπολογισμού του δήμου τον οποίο θα συν-διαχειρίζονται από κοινού κάτοικοι και επιχειρηματίες του Δήμου	1
102	Άμεση αξιοποίηση των ΤΚ περιουσιών στην εντός των τειχών πόλης μέσω μακροχρόνιας ενοικίασης από τον Κηδεμόνα (να εγγυηθεί την επένδυση σε περίπτωση υποχρεωτικής επιστροφής)	1
28	Δημιουργία πολυώροφων (και δημοτικών) χώρων στάθμευσης (Νάξου, Στασικράτους, Στασάνδρου) για απαλλαγή από τρίτο υπόγειο για ψηλά κτίρια	1
46	Ορθολογιστική διαχείριση της στάθμευσης στο κέντρο	1
50	Πολυώροφοι χώροι στάθμευσης στο ιστορικό εμπορικό κέντρο χαμηλού κόστους	1
27	Επαναφορά των οδικών ρυθμίσεων προ της μονοδρόμησης στην Μακαρίου μέχρι να τηρηθούν οι προϋποθέσεις για δημόσιες συγκοινωνίες	1

61	Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής	1
89	Να σταματήσουν οι χαλαρώσεις (ή εφαρμογή της νομοθεσίας) αδειών μουσικής σε καφεενεία σε οικιστικές ζώνες	1
69	Αύξηση (διακριτικής) αστυνόμευσης	1

Δεκατέσσερις προτάσεις έλαβαν τρεις ή περισσότερους ψήφους, ενώ τριάντα έλαβαν δύο ή περισσότερους. Είκοσι-δύο προτάσεις έλαβαν από ένα ψήφο. Πέραν των μισών προτάσεων δεν έλαβαν καθόλου ψήφους, το οποίο αποτυπώνει το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες, μέσα από τη συζήτηση, διαμόρφωσαν καλύτερη άποψη και επέλεξαν ιδέες που προτάθηκαν από άλλους.

Το αποτέλεσμα της 1ης αυτής ψηφοφορίας αποτυπώνεται σε μια μαθηματική παράμετρο που ονομάζεται Spreadthink (ST):

$$ST = (V-5) / (N-5)$$

V: Total Votes

N: Total Number of ideas

Για ένα ή περισσότερους ψήφους, $ST = 52/103 = 0.505$.

Δηλαδή, ήδη μετά από την προκαταρκτική παραγωγή και επεξήγηση των προτάσεων, οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν μια σύγκλιση 50.5%.

Κατηγορίες

Η Κατηγοριοποίηση πραγματοποιήθηκε κατά ένα μέρος με τη χρήση του λογισμικού Cogniscope v3, ενώ ολοκληρώθηκε “δια χειρός” με συζήτηση μπροστά από τις τοιχοκολλημένες ιδέες (Βλέπε φωτογραφίες).

Η κατηγοριοποίηση πραγματοποιήθηκε αξιοποιώντας σύγχρονες bottom-up προσεγγίσεις όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο “Σύντομη Περιγραφή της Διαδικασίας”.

Μια μικρότερη ομάδα, περίπου 10 ατόμων, συμμετείχαν (στις 24 Ιουλίου) σε διαδικτυακή συνάντηση για Τροπολογίες και Επικύρωση της Κατηγοριοποίησης. Η εργασία διήρκεσε 1 ώρα και 45 λεπτά. Μετά από συζητήσεις και επεξηγήσεις πραγματοποιήθηκαν λιγότερες από 10 τροπολογίες. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι μερικές ιδέες θα μπορούσαν να ταιριάζουν σε περισσότερες από μια κατηγορία, ή άλλες θα μπορούσαν να "μαζευτούν" σε κάποιες καινούργιες. Η σημασία της κατηγοριοποίησης είναι να δοθεί η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να επανεξετάσουν όλες τις προτάσεις έτσι ώστε όταν ζητηθεί ξανά η επιλογή των ΠΕΝΤΕ, να το πράξουν με περισσότερη σοφία και υπευθυνότητα.

Cluster 1: Αδρανείς Ιδιοκτησίες	Cluster 2: Χρήσεις	Cluster 3: Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
1: Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο (5 Votes)	2: Άμεση επαναφορά από Υπ Συμβ κινήτρου έκπτωσης 70% για εξαγορά χώρων στάθμευσης για εμπορική χρήση (2 Votes)	15: Δημιουργία ποδηλατοδρόμων και ασφαλείς υποδομές για στάθμευση ποδηλάτων (0 Votes)
4: Δημιουργία pop up καταστημάτων σε αδρανείς περιουσίες (0 Votes)	6: Δημόσιες υπηρεσίες στο Κέντρο (1 Vote)	34: Επέκταση γραμμικού πάρκου εξωτερικά των τειχών μέχρι Παλλουριώτισσα (1 Vote)
19: Ανακαίνιση, επαναχρησιμοποίηση των τριών μεγάλων κτιρίων της Μακαρίου (Galaxias, Capital, City Plaza) (1 Vote)	13: Κίνητρα εγκατάστασης πανεπιστημιακών σχολών (4 Votes)	57: Εφαρμογή ζωνών 30 Km/h στο αστικό κέντρο (0 Votes)
55: Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα (3 Votes)	24: Να κηρυχθεί το εμπορικό κέντρο σε περιοχή ειδικού φορολογικού καθεστώτος (0 Votes)	58: Δημιουργία διαδρομών διασύνδεσης για πεζούς/ ποδηλάτες προς χώρους ενδιαφέροντος (5 Votes)
63: Αξιοποίηση κρατικής γης από ιδιωτικό τομέα για επιθυμητές χρήσεις (0 Votes)	47: Επίσπευση και απλοποίηση διαδικασίας αναβάθμισης και αδειοδότησης διατηρητέων οικοδομών (1 Vote)	59: Μοντέρνο και καλαίσθητο state of the art σκέπαστρο για όλη τη Μακαρίου (1 Vote)
67: Διάθεση αναξιοποίητων χώρων σε ενδιαφερομένους για Λύσεις Βασισμένες στη Φύση (0 Votes)	56: Δημιουργία μικρών supermarket στην περιοχή του εμπορικού κέντρου (2 Votes)	60: Δημιουργία στοών (0 Votes)
77: Ψηφιακή χαρτογράφηση κτιριακού αποθέματος για διαθέσιμες και μελλοντικές αναπτύξεις και χρήσεις για εμπλοκή του πολίτη και επιχειρήσεων (0 Votes)	76: Κήρυξη της εντός των τειχών πόλης σε καθεστώς ειδικού χαρακτήρα (1 Vote)	62: Επέκταση του μοντέλου ανάπλασης του εμπορικού τριγώνου και σε άλλες οδούς του αστικού κέντρου (1 Vote)
85: Νομική και τεχνική στήριξη ιδιοκτητών αναξιοποίητων υποστατικών και αδρανούς γης (0 Votes)	84: Μεταφορά της αρμοδιότητάς της πολεοδομίας για σχεδιασμό δρόμων πρωταρχικής σημασίας από πολεοδομία στο Μητροπολιτικό Δήμο (0 Votes)	70: Δημιουργία και εφαρμογή του red carpet project (2 Votes)
97: Υλοποίηση των δράσεων αναζωογόνησης που προβλέπει το σχέδιο περιοχής (0 Votes)	91: Να μπουν περιορισμοί σε νέες χρήσεις υποστατικών (πχ δεν χρειάζονται 10 κουρέια, κλπ δίπλα-δίπλα) (1 Vote)	72: Πολεοδομικός σχεδιασμός σύνδεσης παλαιάς πόλης-Μακαρίου με ΓΣΠ και Μουσείο (1 Vote)
100: Αξιοποίηση του κτιρίου του μουσείου όταν θα μετακινηθεί (0 Votes)	93: Αλλαγή χρήσης από γραφεία σε οικιστικά (0 Votes)	90: Έλεγχος της συμπεριληπτικής προσβασιμότητας (ΑΜΕΑ κλη) (0 Votes)
Total: 9 Votes	Total: 12 Votes	Total: 11 Votes

Cluster 7: Οικονομικά Κίνητρα

9: Επδότηση ενοικίου κατοικίας για εργαζόμενους στο κέντρο (1 Vote)

21: Αξιοποίηση TK περιουσιών για κατοικίες με τη μέθοδο του long-term lease (0 Votes)

33: Κίνητρα για φοιτητές και νέους κατοίκους (πχ. επδότηση ενοικίου) (5 Vote)

37: Το κόστος που αντιστοιχεί στους κοινόχρηστους χώρους σε νέες πολυκατοικίες να εξαιρείται από τον υπολογισμό του ΦΠΑ (0 Votes)

43: Δυνατότητα συνδυασμού σχεδίων χορηγιών για διευκόλυνση κατοίκησης από οικογένειες του κέντρου (1 Vote)

78: Άμεση εφαρμογή ελάφρυνσης δημοτικών (κ.α.) φορολογικών υποχρεώσεων MME (0 Votes)

98: Δημιουργία συμμετοχικού προϋπολογισμού του Δήμου τον οποίο θα συν-διαχειρίζονται από κοινού κάτοικοι και επιχειρηματίες του Δήμου (0 Votes)

101: Συμβολή Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αποκατάσταση TK περιουσιών (συμφωνία Πράσινης Γράμμης) (0 Votes)

102: Άμεση αξιοποίηση TK περιουσιών στην εντός των τειχών πόλης μέσω μακροχρόνιας ενοικίασεως από τον Κηδεμόνα (να εγγυηθεί την επένδυση σε περίπτωση υποχρεωτικής επιστροφής) (2 Votes)

Total: 9 Votes

Δεύτερη Ψηφοφορία

Μετά την ολοκλήρωση της Κατηγοριοποίησης, οι συμμετέχοντες ξανα-ψήφισαν τις 5 Προτάσεις που θεωρούσαν ως τις πλέον σημαντικές.

Τα αποτελέσματα φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα.

#	Votes	Action Plan
1	5	Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο
33	5	Κίνητρα για φοιτητές και νέους κατοίκους (πχ. επιδότηση ενοικίου)
53	5	Εφαρμογή της απόφασης του ΔΣ Λσας για άνοιγμα Μακαρίου (τουλάχιστον μέχρι να ολοκληρωθούν τα έργα)
58	5	Δημιουργία διαδρομών διασύνδεσης για πεζούς/ ποδηλάτες προς χώρους ενδιαφέροντος
13	4	Κίνητρα εγκατάστασης πανεπιστημιακών σχολών
27	4	Επαναφορά των οδικών ρυθμίσεων προ της μονοδρόμησης στην Μακαρίου μέχρι να τηρηθούν οι προϋποθέσεις για δημόσιες συγκοινωνίες
5	3	Διάνοιξη Μακαρίου και παρόδων στο αυτοκίνητο
16	3	Προώθηση και προτεραιοποίηση λειτουργίας τραμ
38	3	Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο
55	3	Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα
61	3	Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής
80	3	Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου
104	3	PPP Δημιουργία μεγάλων έργων υποδομής που μεγαλώνουν οικονομία πόλης, πληθυσμών, ανταγωνιστικότητα
2	2	Άμεση επαναφορά από Υπ Συμβ κινήτρου έκπτωσης 70% για εξαγορά χώρων στάθμευσης για εμπορική χρήση
3	2	Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο
20	2	Νομική υποχρέωση για εφαρμογή του ΣΒΑΚ Λσας χωρίς εμπόδια από έλλειψη πολιτικής βούλησης
32	2	Δημιουργία νέων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων με κατάργηση της Ηπείρου (Σολωμού)
42	2	Αισθητική και εικαστική αναβάθμιση του σύγχρονου εμπορικού κέντρου
50	2	Πολυοροφοί χώροι στάθμευσης στο ιστορικό εμπορικό κέντρο χαμηλού κόστους
56	2	Δημιουργία μικρών supermarket στην περιοχή του εμπορικού κέντρου
64	2	Δημιουργία και εφαρμογή συστήματος συλλογικής διαχείρισης εμπορικών μεταφορών
68	2	Κίνητρα για χρήση λεωφορείων ποδηλάτων (εναλλακτικών μέσων) κυκλοφορίας
70	2	Δημιουργία και εφαρμογή του red carpet project
102	2	Άμεση αξιοποίηση TK περιουσιών στην εντός των τειχών πόλης μέσω μακροχρόνιας ενοικίασης από τον Κηδεμόνα (να εγγυηθεί την επένδυση σε περίπτωση υποχρεωτικής επιστροφής)
6	1	Δημόσιες υπηρεσίες στο Κέντρο
7	1	Απομάκρυνση του χώρου στάθμευσης από του Κολοκάση
9	1	Επιδότηση ενοικίου κατοικίας για εργαζόμενους στο κέντρο

10	1	Κατανομή φορολογικών εσόδων που παράγουν οι πόλεις σε αστικές υποδομές στις πόλεις
11	1	Εξωραϊσμός της παλιάς πόλης
17	1	Δημιουργία αστικού δωματίου για αλληλεπίδραση με τον πολίτη (για το μέλλον της Λσας)
19	1	Ανακαίνιση, επαναχρησιμοποίηση των τριών μεγάλων κτιρίων της Μακαρίου (Galaxias, Capital, City Plaza)
22	1	Πολιτισμός εν κινήσει
23	1	Επιδότηση και κίνητρα για ελαφριές κατασκευές σκίασης και φύτευσης
34	1	Επέκταση γραμμικού πάρκου εξωτερικά των τειχών μέχρι Παλλουριώτισσα
43	1	Δυνατότητα συνδυασμού σχεδίων χορηγιών για διευκόλυνση κατοίκησης από οικογένειες του κέντρου
46	1	Ορθολογιστική διαχείριση της στάθμευσης στο κέντρο
47	1	Επίσπευση και απλοποίηση διαδικασίας αναβάθμισης και αδειοδότησης διατηρητέων οικοδομών
51	1	Καθιέρωση ετήσιας μεγάλης πολιτιστικής εκδήλωσης στην Πλ Ελευθερίας
54	1	Υπογειοποίηση χώρου στάθμευσης Νταβίλα κάτω από τη Λεωφ. Στασίνου
59	1	Μοντέρνο και καλαίσθητο state of the art σκέπαστρο για όλη τη Μακαρίου
62	1	Επέκταση του μοντέλου ανάπλασης του εμπορικού τριγώνου και σε άλλες οδούς του αστικού κέντρου
69	1	Αύξηση (διακριτικής) αστυνόμευσης
72	1	Πολεοδομικός σχεδιασμός σύνδεσης παλαιάς πόλης-Μακαρίου με ΓΣΠ και Μουσείο
76	1	Κήρυξη της εντός των τειχών πόλης σε καθεστώς ειδικού χαρακτήρα
86	1	Evaluation και monitoring των σχεδιασμών που προβλέπονται στο σχέδιο περιοχής (έχουν υλοποιηθεί; ή όχι, και πόσο)
87	1	Ενίσχυση διαδρομών (πάμε express) σε συνεργασία με μεγάλους ιδιωτικούς οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες
89	1	Να σταματήσουν οι χαλαρώσεις (ή εφαρμογή της νομοθεσίας) αδειών μουσικής σε καφενεία σε οικιστικές ζώνες
91	1	Να μπουν περιορισμοί σε νέες χρήσεις υποστατικών (πχ δεν χρειάζονται 10 κουρεία, κλπ δίπλα-δίπλα)
92	1	Λειτουργία φορέα σε συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για διαχείριση και ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης της Λσας
	96	

Σχολιασμός των Αποτελεσμάτων της Ψηφοφορίας

Εφόσον το σύνολο των ψήφων είναι 96, συμπεραίνουμε ότι κάποιοι συμμετέχοντες δεν ψήφισαν και κάποιες ψήφοι δεν τοποθετήθηκαν.

Είκοσι-τέσσερις Προτάσεις πήραν 2 ή περισσότερους ψήφους ενώ άλλες είκοσι-πέντε πήραν από ένα ψήφο. Η Διασπορά Σκέψης (Spreadthink) είναι:

$ST = (V-5) / (N-5) = (45)/(98) = 45\%$, δηλαδή κατά 5 μονάδες μικρότερη, και οποία θεωρείται πολύ ικανοποιητική.

Είναι επίσης σημαντικό να σημειώσουμε ότι 54 ιδέες δεν έλαβαν ψήφο, ενώ οι ψήφοι, σε γενικές γραμμές, συγκεντρώθηκαν σε λιγότερες ιδέες (πχ, από 30 που έλαβαν 2 ή περισσότερους ψήφους, μειώθηκαν στους 24, μεταξύ της πρώτης και δεύτερης

ψηφοφορίας), το οποίο αποτυπώνει τη σύγκλιση απόψεων (convergence) που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια ενός ΔΔΔ. Οι συμμετέχοντες, επίσης, δεν ψηφίζουν καν τις δικές τους προτάσεις (πολλές έλαβαν μηδέν ή ένα ψήφο) αλλά επιλέγουν άλλες στη βάση της γνώσης και κριτικής σκέψης που απέκτησαν.

Για σκοπούς διαφάνειας παρατίθενται φωτογραφίες με το αποτέλεσμα της κατηγοριοποίησης καθώς και των δύο ψηφοφοριών στα Παραρτήματα.

Ερμηνεία Αποτελεσμάτων Κατηγοριοποίησης

Όπως φαίνεται στον Πίνακα, αν οι κατηγορίες ταξινομηθούν στη βάση του συνολικού αριθμού των ψήφων που έλαβαν (δηλ. Να προστεθούν οι ψήφοι όλων των ιδεών που περιέχονται στην κάθε κατηγορία), τότε οι κατηγορίες “Χρήσεις” και “Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις” βρίσκονται στην κορυφή (με 12 ψήφους), ακολουθεί η κατηγορία “Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας” με 11, “Αδρανείς Ιδιοκτησίες” με 9, και “Μέσα Μαζικής Μεταφοράς” με 8. οι κατηγορίες “Χρήσεις” και “Ενδυνάμωση και Συνδεσιμότητα” περιλαμβάνουν 11 ιδέες η κάθε μία, ενώ το “Branding” και οι “Αδρανείς Ιδιοκτησίες” από 10, οι “Δημόσιοι Χώροι - Πράσινο” και “Οικονομικά Κίνητρα” από 9 και ο “Πολιτισμός - Events” 8.

Λαμβάνοντας υπόψιν το πολλαπλάσιο των στηλών Ideas και votes (δηλ. “w”), οι συμμετέχοντες δίνουν βαρύτητα στις κατηγορίες “Χρήσεις,” “Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας” και “Αδρανείς Ιδιοκτησίες,” ενώ ακολουθούν οι κατηγορίες “Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις,” “Οικονομικά Κίνητρα,” “Branding,” και “Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις.”

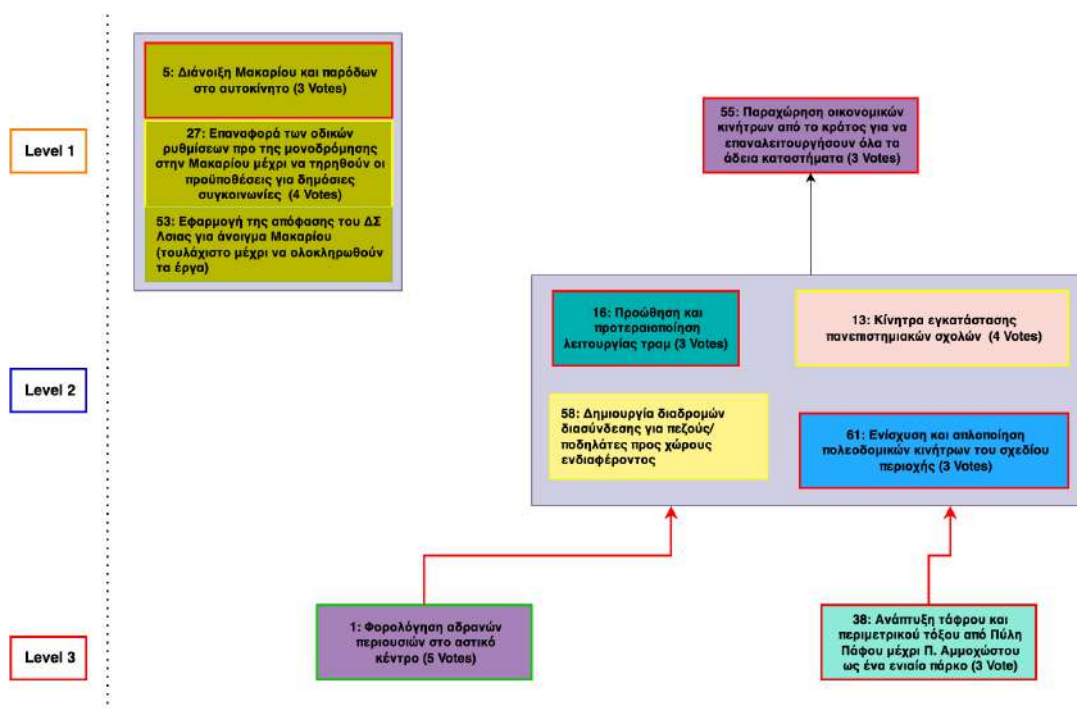
Συμπερασματικά, σε περίπτωση δημιουργίας ομάδων παρακολούθησης/εργασίας, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις παραπάνω κατηγορίες.

Cluster	Cluster Name	Ideas	Votes	w
1	Αδρανείς Ιδιοκτησίες	10	9	90
2	Χρήσεις	11	12	132
3	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας	11	11	121
4	Αναπτύξεις	5	5	25
5	Δημόσιοι Χώροι - Πράσινο	9	6	54
6	Branding	10	7	70
7	Οικονομικά Κίνητρα	9	9	81
8	Πολιτισμός - Events	8	2	16
9	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς	7	8	56
10	Διαχείριση Parking	4	4	16
11	Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις	5	12	60
12	Μελέτες	3	3	9
13	Miscellaneous	7	6	42
14	Ασφάλεια - Καθαριότητα	7	2	14

Διερεύνηση Συσχετισμών

Κατά την συνεδρία φυσικής παρουσίας, οι συμμετέχοντες κατάφεραν να δομήσουν μόνο 10 ιδέες με τη βοήθεια του λογισμικού. Ο χάρτης αποτελείται από τρία επίπεδα όπως αποτυπώνεται στο πιο κάτω Σχήμα.

Στη ρίζα κατέληξαν δύο ιδέες στις οποίες, σύμφωνα με το Χάρτη όπως διαμορφώθηκε στο παρόν στάδιο, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα:

#1: Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο (5 Votes) από την Κατηγορία 1: Αδρανείς Ιδιοκτησίες) και η

#38: Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο (3 Votes) από την Κατηγορία 5: Δημόσιοι Χώροι - Πράσινο.

Τέσσερις ιδέες (#13, #16, #58, και #61) τοποθετήθηκαν σε ένα κουτί γιατί οι συμμετέχοντες ψήφισαν αμφίδρομες σχέσεις μεταξύ τους (δηλ. Η κάθε μια επηρεάζει τις άλλες). Μαζί, οι ιδέες αυτές μπορούν να υποβοηθήσουν την #55: Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα (3 Votes) από την Κατηγορία 1: Αδρανείς Ιδιοκτησίες. Δηλαδή, οι συμμετέχοντες θεώρησαν ότι η παροχή κινήτρων, θα έχει νόημα αφού προηγηθούν οι ιδέες που βρίσκονται πιο κάτω.

Τέλος, τρεις ιδέες κατέληξαν επίσης σε κύκλο:

#5: Διάνοιξη Μακαρίου και παρόδων στο αυτοκίνητο (3 Votes) Κατηγορία 11: Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις

#27: Επαναφορά των οδικών ρυθμίσεων προ της μονοδρόμησης στην Μακαρίου μέχρι να τηρηθούν οι προϋποθέσεις για δημόσιες συγκοινωνίες (4 Votes) Κατηγορία 11: Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις

#53: Εφαρμογή της απόφασης του ΔΣ Λσας για άνοιγμα Μακαρίου (τουλάχιστον μέχρι να ολοκληρωθούν τα έργα) (5 Votes) Κατηγορία 11: Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις

Το γεγονός ότι οι ιδέες αυτές παρέμειναν ασύνδετες καταδεικνύει ότι δεν βρέθηκε (στη φάση που βρίσκεται η χαρτογράφηση) “μοχλός” προώθησής τους. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι οι τρεις αυτές ιδέες προέρχονται από την ίδια κατηγορία (Κατηγορία 11: Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις).

Τοποθέτηση ιδεών στο Χάρτη by-hand

Λόγω της πίεσης χρόνου, αφού οι εμπειρογνώμονες ανα-κατασκεύασαν το Χάρτη στον τοίχο, ζήτησαν από τους συμμετέχοντες να επιλέξουν ιδέες με αρκετούς ψήφους (αλλά και χωρίς ψήφους) που θεωρούσαν ότι έχουν τη δυνατότητα να καταλήξουν ως *ριζικές*. Αφού συζητήσουν και πείσουν 4-5 άλλους, να τοποθετήσουν τις ιδέες αυτές στο σημείο που θεωρούσαν ότι ανήκουν.

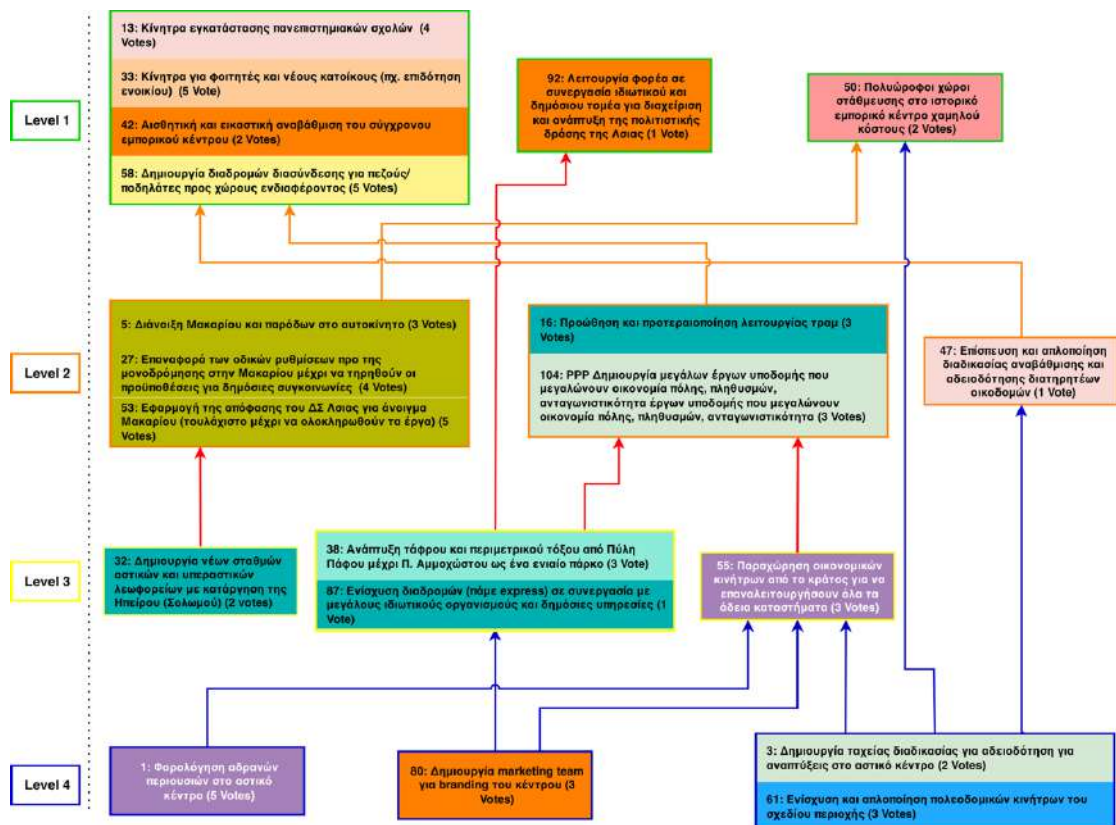
Όπως φαίνεται και στη σχετική φωτογραφία, οι ιδέες δεν τοποθετήθηκαν με ικανοποιητική ακρίβεια. Επίσης, αρκετοί συμμετέχοντες τοποθέτησαν ιδέες αυθαίρετα χωρίς διαβούλευση/

Οι διοργανωτές θεώρησαν ότι η τοποθέτηση ιδεών στον τοίχο (by-hand) δεν αντιπροσώπευε ικανοποιητικό βαθμό ομοφωνίας. Γι' αυτό, στη διαδικτυακή συνάντηση που ακολούθησε (31/7/2025) προτίμησαν να συνεχίσουν τη διαδικασία από εκεί που είχε μείνει αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες του αλγορίθμου που χρησιμοποιείται από το software. Ο τελικός Χάρτης παρουσιάζεται στην επόμενη ενότητα.

Ολοκλήρωση Δημιουργίας Χάρτη σε Διαδικτυακή Συνάντηση

Κατά τη διαδικτυακή συνάντηση, οι συμμετέχοντες κατάφεραν να αυξήσουν τις ιδέες στο Χάρτη σε 19, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται όλες οι ιδέες με 3 ή περισσότερους ψήφους, συν μερικές με 2 ή και 1 ψήφο που επέλεξαν οι συμμετέχοντες στη βάση της ικανότητας που απέκτησαν να αξιολογούν την πιθανότητα που έχει μια πρόταση να καταλήξει στις ρίζες του δέντρου. Το πιο κάτω Σχήμα αποτυπώνει τις διασυνδέσεις.

Στον τελικό Χάρτη, τέσσερεις Προτάσεις θεωρούνται ριζικές (Level 4) και, σύμφωνα με τη συλλογική σοφία των συμμετεχόντων, θα πρέπει οι αρχές να τροχοδρομήσουν την εφαρμογή τους κατά προτεραιότητα:

- #1: Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο (5 Votes) Κατηγορία 1: Αδρανείς Ιδιοκτησίες
- #3: Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο (2 Votes) Κατηγορία 4: Αναπτύξεις
- #61: Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής (3 Votes) Κατηγορία 13: Miscellaneous
- #80: Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου (3 Votes) Κατηγορία 6: Branding

Είναι σημαντικό να παρατηρήσουμε ότι οι τέσσερις αυτές ιδέες προέρχονται από τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες (συνεπώς δεν υπήρξε bias για κάποιες κατηγορίες) και δύο από αυτές έχουν μεγάλους αριθμούς (που καταδεικνύει ότι οι ιδέες για τις οποίες δεν υπήρξε αρκετός χρόνος να εξηγηθούν δεν είχαν λιγότερη πιθανότητα να επιλεγθούν).

Όλες οι ριζικές ιδέες φαίνεται (σύμφωνα με την αξιολόγηση των συμμετεχόντων) να ενισχύουν την:

#55: Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα (3 Votes) Κατηγορία 1: Αδρανείς Ιδιοκτησίες

Η ιδέα #55 φαίνεται να είναι κομβικής σημασίας, αφού επηρεάζει θετικά αρκετές που βρίσκονται πιο πάνω.

Η #80 υποβοηθάει τις πολύ σημαντικές ιδέες στο επίπεδο 3 (Level 3):

#38: Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο (3 Votes) Κατηγορία 5: Δημόσιοι Χώροι - Πράσινο

#87: Ενίσχυση διαδρομών (πάμε express) σε συνεργασία με μεγάλους ιδιωτικούς οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες (1 Vote) Κατηγορία 9: Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Στο επίπεδο 3 (Level 3) παρουσιάζεται και η

#32: Δημιουργία νέων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων με κατάργηση της Ηπείρου (Σολωμού) (2 Votes)

Η οποία είναι η μόνο που υποβοηθάει το πρόβλημα που δημιουργήθηκε με την πεζοδρόμηση της Μακαρίου (#5, #27, και #53).

Στο επόμενο επίπεδο (Level 2) έχουμε τρία κουτιά, το αριστερό με τις #5, #27, και #53, δύο ιδέες (#16 και #104) σε κύκλο, και δεξιά η #47.

Οι #16 και #104, όπως και η #47, δέχονται στήριξη από όλες τις ιδέες που βρίσκονται στα πιο ριζικά επίπεδα, ενώ οι #5, #27, και #53 παρέμειναν ασύνδετες στην πρώτη φάση δημιουργίας του Χάρτη ενώ συνδέθηκαν με την #32 στον τελικό χάρτη. Επίσης συνδέονται με την #50: Πολυώροφοι χώροι στάθμευσης στο ιστορικό εμπορικό κέντρο

χαμηλού κόστους (2 Votes) της κατηγορίας 10: Διαχείριση Parking. Τα περισσότερα parkings θα συμβάλουν στην αύξηση της επισκεψιμότητας.

Η #50 διευκολύνεται επίσης από τις #3 και #61.

Οι ιδέες #33, #13, #42, και #58 (Level 1) δέχονται στήριξη από όλες τις ιδέες που βρίσκονται σε πιο ριζικά επίπεδα.

Είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε πως η αρχική διαίσθηση πως κίνητρα διαφόρων τύπων, δημιουργία διαδρομών και πεζούς και ποδηλάτες όπως και εικαστική αναβάθμιση αποτελούν επείγουσες προτεραιότητες, μέσα από τη διαδικασία κατέληξαν στα πιο ψηλά επίπεδα του Χάρτη. Δηλαδή, η συλλογική σοφία των συμμετεχόντων συμβουλεύει ότι αυτές οι δράσεις χωρίς ουσιαστικές προκαταρκτικές δράσεις και μεταρρυθμίσεις οι οποίες να επιλύουν θέματα αδειοδότησης, δημιουργίας πάρκινγκ, και ενέργειες που θα βελτιώσουν την επισκεψιμότητα δεν θα έχουν την αναμενόμενη επιτυχία.

Δημιουργία Ομάδων Εργασίας/Δράσης

Η Φάση που περιγράφεται εδώ δεν αποτελεί μέρος μιας τυπικής εφαρμογής ΔΔΔ.

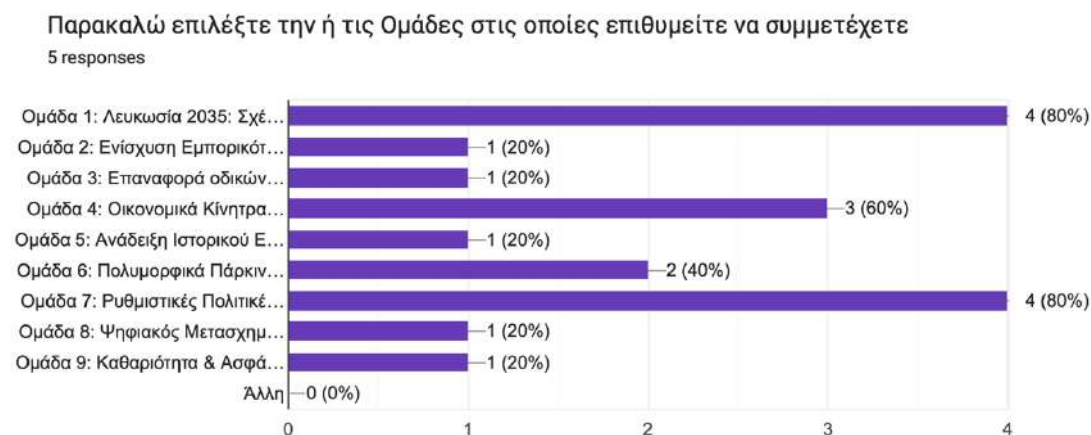
Μετά την ολοκλήρωση της δημιουργίας του Χάρτη Επιρροών, οι εμπειρογνώμονες, σε συνεργασία με το ΕΤΕΚ που είχε αναλάβει την πρωτοβουλία διοργάνωσης του Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου κρίνοντας αναγκαία και επείγουσα μια δημόσια συζήτηση, παρότρυναν τους συμμετέχοντες να αυτο-οργανωθούν σε Ομάδες Εργασίας/Δράσης. Οι διοργανωτές έκριναν ότι οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν την ατομική γνώση αλλά και τη συλλογική σοφία και συγκλίσεις που επιτεύχθηκαν, για να παρακολουθήσουν την πρόοδο εφαρμογής των διαφόρων προτάσεων και ενδυναμωμένοι με τη γνώση και τις δεξιότητες που απέκτησαν να συμμετέχουν με πιο αποτελεσματικούς τρόπους την επίλυση προβλημάτων που τους απασχολούν.

Σε πρώτη φάση, αυτο-δημιουργήθηκαν Ομάδες, αλλά δεν υπήρξε συναίνεση ως προς τη συμμετοχή των ατόμων στις διάφορες ομάδες.

Οι εμπειρογνώμονες αξιοποίησαν τα ευρήματα από την ερμηνεία των αποτελεσμάτων της Κατηγοριοποίησης, της δεύτερης ψηφοφορίας, καθώς και της επιρροής των προτάσεων για να τις κατανείμουν σε βασικές κατηγορίες.

Οι εννέα κατηγορίες με σειρά προτεραιότητάς στη βάση των πιο πάνω κριτηρίων παρουσιάζονται αναλυτικά στο σχετικό Παράρτημα.

Οι Ομάδες Εργασίας αναμένονται να ετοιμάσουν και παραδώσουν στο ΕΤΕΚ εκθέσεις (1-2 σελίδες) στις οποίες να στοιχειοθετούν, στη βάση των αποτελεσμάτων του εργαστηρίου, τις θέσεις και προτάσεις τους. Δυστυχώς, το ενδιαφέρον για συμμετοχή σε ομάδες ήταν περιορισμένο (Πέντε άτομα δήλωσαν ενδιαφέρον σε δύο Ομάδες):

Αποτελέσματα Αξιολόγησης

Τα αναλυτικά αποτελέσματα των αξιολογήσεων παρουσιάζονται στα σχετικά Παραρτήματα.

Συνοπτικά, οι συμμετέχοντες έκριναν (>85%) ότι η διαδικασία έδρασε ως μια βιωματική εμπειρία συμμετοχικής δημοκρατίας η οποία συνέβαλε στην εκτίμηση της διαφορετικότητας, την αποκλιμάκωση εντάσεων, τη καλλιέργεια εμπιστοσύνης, την εμβάθυνση της γνώσης γύρω από τις πολλαπλές πτυχές του προβλήματος, ενώ σε κάποιο μικρότερο βαθμό (50/65%) συνέβαλε στην ανάληψη συλλογικής ευθύνης και δέσμευσης. Σε μικρότερο βαθμό ca. 50%) κρίθηκε ότι συνέβαλε στη δημιουργία κοινού οράματος και στη καλλιέργεια καλύτερης συνεργασίας.

Συμπεράσματα και Εισηγήσεις προς την Αναθέτουσα Αρχή

Στη βάση της συνολικής εμπειρίας, αποτελεσμάτων και αξιολογήσεων, τα συμπεράσματα και εισηγήσεις έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ακολούθως:

1. Εισηγήσεις με βάση το Χάρτη Επιρροών

Συστήνεται η προτεραιοποίηση των δράσεων που κατέληξαν στη ρίζα του δέντρου;

#1: Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο

#3: Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο

#61: Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου

#80: Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου

Ως επόμενη προτεραιότητα τοποθετείται η #55: Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα είναι κομβικής σημασίας, επειδή επηρεάζει θετικά αρκετές που βρίσκονται πιο ψηλά στο χάρτη, όπως και επίσης και η #38: Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο, και #87: Ενίσχυση διαδρομών (πάμε express) σε συνεργασία με μεγάλους ιδιωτικούς οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες.

Η #32: Δημιουργία νέων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων με κατάργηση της Ηπείρου (Σολωμού) είναι επίσης κομβική γιατί η αφορμή για τη διοργάνωση του εργαστηρίου προέκυψε από τη μονοδρόμηση της Μακαρίου. Η δημιουργία επιπρόσθετων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων θα απαλύνει άμεσα τη φόρτιση της Μακαρίου με λεωφορεία και θα μπορούσε για παράδειγμα να ανοίξει εν μέρει για αυτοκίνητα κάποιες μέρες.

2. Εισηγήσεις που προκύπτουν από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης

Η συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών στη δημοκρατική διαδικασία τους ΔΔΔ κρίθηκε με ψηλά ποσοστά (>75/85%) ως πολύ χρήσιμη και θετική βιωματική εμπειρία συμμετοχικής δημοκρατίας που συμβάλλει στην εκτίμηση της διαφορετικότητας, στην αποκλιμάκωση εντάσεων, στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης, εμβάθυνσης της γνώσης αλλά κυρίως στην ανάληψη συλλογικής ευθύνης και δέσμευσης. Σε μικρότερο βαθμό (>50/65%) κρίθηκε ότι συμβάλλει στη δημιουργία κοινού οράματος και στη καλλιέργεια καλύτερης συνεργασίας, κάτι που καταδεικνύει την αναγκαιότητα μεγαλύτερης και μακροχρόνιας εμπλοκής.

3. Εισηγήσεις που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών

Οι προτάσεις για άμεσο άνοιγμα της Λεωφ. Μακαρίου δεν «συνδέθηκαν» επαρκώς στο χάρτη δράσεων που μπορούν να συμβάλουν στην επιτάχυνση της ενδυνάμωσης, της επισκεψιμότητας και της εμπορικότητας του αστικού κέντρου της Λευκωσίας, με σεβασμό στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Έλαβαν όμως συνολικά 12 ψήφους, συνεπώς η προτεραιοποίηση συναφών δράσεων που θα απαλύνουν το πρόβλημα μέχρι της τελικής αντιμετώπισης του κρίνεται επιβεβλημένη.

4. Εισηγήσεις σε σχέση με τη δημιουργία Ομάδων Εργασίας

Η δημιουργία Ομάδων θεωρείται ως ένας χρήσιμος θεσμός ο οποίος μπορεί να συμβάλει στη συνέχιση της επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων και των θεσμών. Η εισήγηση είναι δοθεί ένα σύντομο χρονοδιάγραμμα σε οποιοδήποτε ομάδες έχουν δημιουργηθεί ή επιθυμούν να δημιουργηθούν όπως διαβουλευτούν μεταξύ τους, συντάξουν και παραδώσουν στο ΕΤΕΚ εκθέσεις (1-2 σελίδες) στις οποίες να στοιχειοθετούν, στη βάση των αποτελεσμάτων του εργαστηρίου, τις θέσεις και προτάσεις τους. Παρόλο που το ενδιαφέρον για συμμετοχή σε ομάδες παρέμεινε μικρό, οι εμπειρογνώμονες εισηγούνται όπως το ΕΤΕΚ αφήσει ανοικτό το παράθυρο κατάθεσης σκέψεων ή προτάσεων από τους συμμετέχοντες.

5. Γενικές Εισηγήσεις

Η ταυτόχρονη συμμετοχή όλων (κατά το δυνατόν) των επηρεαζόμενων και ενδιαφερομένων μερών στα πλαίσια Δομημένων Δημοκρατικών Διαλόγων κρίθηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία ως κρίσιμης σημασίας και συνίσταται όπως συνεχιστεί (95% θα ήθελαν να συμμετέχουν σε μελλοντικά εργαστήρια).

Επιφύλαξη: Στο εργαστήριο προτάθηκαν 105 προτάσεις οι οποίες ομαδοποιήθηκαν σε 14 κατηγορίες κάτι που υπογραμμίζει την πολυπλοκότητα του θέματος. Όλες έχουν καταγραφεί στην έκθεση και θα παραμείνουν διαθέσιμες στον δημόσιο διάλογο. Είκοσι-τέσσερες προτάσεις πήραν 2 ή περισσότερους ψήφους, ενώ μόνο για είκοσι έχουν διερευνηθεί συσχετισμοί. Οι υπεύθυνοι δύνανται να αξιοποιήσουν προτάσεις που δεν κατέληξαν στο χάρτη ανάλογα με τις δικές τους δυνατότητες και προτεραιότητες.

Φωτογραφία Συμμετεχόντων την τελευταία Μέρα

Παράρτημα 1: Ενέργειες - Μεταρρυθμίσεις

- 1 Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο
- 2 Άμεση επαναφορά από Υπ Συμβ κινήτρου έκπτωσης 70% για εξαγορά χώρων στάθμευσης για εμπορική χρήση
- 3 Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο
- 4 Δημιουργία pop up καταστημάτων σε αδρανείς περιουσίες
- 5 Διάνοιξη Μακαρίου και παρόδων στο αυτοκίνητο
- 6 Δημόσιες υπηρεσίες στο Κέντρο
- 7 Απομάκρυνση του χώρου στάθμευσης από του Κολοκάση
- 8 Οργάνωση θεματικών φεστιβάλ, αγορών και εκδηλώσεων στο κέντρο
- 9 Επιδότηση ενοικίου κατοικίας για εργαζόμενους στο κέντρο
- 10 Κατανομή φορολογικών εσόδων που παράγουν οι πόλεις σε αστικές υποδομές στις πόλεις
- 11 Εξωραϊσμός της παλιάς πόλης
- 12 [DELETE]
- 13 Κίνητρα εγκατάστασης πανεπιστημιακών σχολών
- 14 Μέτρα κυκλοφοριακής ύφεσης
- 15 Δημιουργία ποδηλατοδρόμων και ασφαλείς υποδομές για στάθμευση ποδηλάτων
- 16 Προώθηση και προτεραιοποίηση λειτουργίας τραμ
- 17 Δημιουργία αστικού δωματίου για αλληλεπίδραση με τον πολίτη (για το μέλλον της Λσας)
- 18 Δημιουργία υποδομών και κινήτρων για τη διοργάνωση business events
- 19 Ανακαίνιση, επαναχρησιμοποίηση των τριών μεγάλων κτιρίων της Μακαρίου (Galaxias, Capital, City Plaza)
- 20 Νομική υποχρέωση για εφαρμογή του ΣΒΑΚ Λσας χωρίς εμπόδια από έλλειψη πολιτικής βούλησης
- 21 Αξιοποίηση TK περιουσιών για κατοικίες με τη μέθοδο του long-term lease
- 22 Πολιτισμός εν κινήσει
- 23 Επιδότηση και κίνητρα για ελαφριές κατασκευές σκίασης και φύτευσης
- 24 Να κηρυχθεί το εμπορικό κέντρο σε περιοχή ειδικού φορολογικού καθεστώτος
- 25 Ένταξη μικρών λεωφορείων ταχείας κυκλοφορίας
- 26 Στρατηγική απαλλοτρίωση ιδιωτικών τεμαχίων για δημιουργία χώρων πρασίνου
- 27 Επαναφορά των οδικών ρυθμίσεων προ της μονοδρόμησης στην Μακαρίου μέχρι να τηρηθούν οι προϋποθέσεις για δημόσιες συγκοινωνίες
- 29 Άμεση παροχή κινήτρων για εμπορική χρήση στο εμπορικό κέντρο (δημιουργία περισσότερων εμπορικών μονάδων)
- 30 Ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για εκδηλώσεις στο κέντρο
- 31 Ενιαίο ωράριο καταστημάτων και τροποποίηση τους καλοκαιρινούς μήνες
- 32 Δημιουργία νέων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων με κατάργηση της Ηπείρου (Σολωμού)
- 33 Κίνητρα για φοιτητές και νέους κατοίκους (πχ. επιδότηση ενοικίου)
- 34 Επέκταση γραμμικού πάρκου εξωτερικά των τειχών μέχρι Παλλουριώτισσα

- 35 Φορολογικές ελαφρύνσεις για διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ταυτότητας της πόλης
- 36 Δημιουργία ενός κέντρου πληροφόρησης για τουρίστες (Φυσική παρουσία)
- 37 Το κόστος που αντιστοιχεί στους κοινόχρηστους χώρους σε νέες πολυκατοικίες να εξαιρείται από τον υπολογισμό του ΦΠΑ
- 38 Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο
- 40 Τέρμα σε χαλαρώσεις για απεριόριστο ύψος ή κάλυψη για νέα κτίρια
- 41 Περισσότερη και συνεχής καθαριότητα στο χώρο των πεζοδρόμων
- 42 Αισθητική και εικαστική αναβάθμιση του σύγχρονου εμπορικού κέντρου
- 43 Δυνατότητα συνδυασμού σχεδίων χορηγιών για διευκόλυνση κατοίκησης από οικογένειες του κέντρου
- 44 Δημιουργία και παροχή δωρεάν θεματικών tour guides (ημερήσιων-ασύγχρονων)
- 45 Δημιουργία best possible Nsia App
- 46 Ορθολογιστική διαχείριση της στάθμευσης στο κέντρο
- 47 Επίσπευση και απλοποίηση διαδικασίας αναβάθμισης και αδειοδότησης διατηρητέων οικοδομών
- 48 Αστικοί κήποι
- 49 Θεσμοθέτηση Large Developers with business activity να προσφέρουν κοινόχρηστους-δημόσιους χώρους
- 50 Πολυώροφοι χώροι στάθμευσης στο ιστορικό εμπορικό κέντρο χαμηλού κόστους
- 51 Καθιέρωση ετήσιας μεγάλης πολιτιστικής εκδήλωσης στην Πλ. Ελευθερίας
- 52 Ακύρωση της οικιστικής ζώνης πέραν των 10 Km από το αστικό κέντρο
- 53 Εφαρμογή της δημοκρατικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Λ/σίας για άνοιγμα της βόρειας Μακαρίου σε I.X
- 54 Υπογειοποίηση χώρου στάθμευσης Νταβίλα κάτω από τη Λεωφ. Στασίνου
- 55 Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα
- 56 Δημιουργία μικρών supermarket στην περιοχή του εμπορικού κέντρου
- 57 Εφαρμογή ζωνών 30 Km/h στο αστικό κέντρο
- 58 Δημιουργία διαδρομών διασύνδεσης για πεζούς/ ποδηλάτες προς χώρους ενδιαφέροντος
- 59 Μοντέρνο και καλαίσθητο state of the art σκέπαστρο για όλη τη Μακαρίου
- 60 Δημιουργία στοών
- 61 Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής
- 62 Επέκταση του μοντέλου ανάπλασης του εμπορικού τριγώνου και σε άλλες οδούς του αστικού κέντρου
- 63 Αξιοποίηση κρατικής γης από ιδιωτικό τομέα για επιθυμητές χρήσεις
- 64 Δημιουργία και εφαρμογή συστήματος συλλογικής διαχείρισης εμπορικών μεταφορών
- 65 Δημιουργία μικρών παιδικών χώρων ειδικά εντός των τειχών
- 66 Λειτουργία σε συνεργασία ιδιωτικού-δημόσιου τομέα δικτύου ψηφιακής εικόνας για προβολή-ενημέρωση- προώθηση και αναμετάδοση στο σύγχρονο εμπορικό κέντρο
- 67 Διάθεση αναξιοποίητων χώρων σε ενδιαφερόμενους για Λύσεις Βασισμένες στη Φύση

- 68 Κίνητρα για χρήση λεωφορείων ποδηλάτων (εναλλακτικών μέσων) κυκλοφορίας
- 69 Αύξηση (διακριτικής) αστυνόμευσης
- 70 Δημιουργία και εφαρμογή του red carpet project
- 71 Δημιουργία και προώθηση εμπειρίας πόλης (Nicosia experience)
- 72 Πολεοδομικός σχεδιασμός σύνδεσης παλαιάς πόλης-Μακαρίου με ΓΣΠ και Μουσείο
- 73 Επαναφορά του περιοδικού 'Πρωτεύουσα'
- 74 Προσωρινή αξιοποίηση και χρήση του αστικού κενού (με πολιτιστικές δράσεις)
- 75 Όχι άλλες πεζοδρομοποιήσεις στο ιστορικό εμπορικό κέντρο
- 76 Κήρυξη της εντός των τειχών πόλης σε καθεστώς ειδικού χαρακτήρα
- 77 Ψηφιακή χαρτογράφηση κτιριακού αποθέματος για διαθέσιμες και μελλοντικές αναπτύξεις και χρήσεις για εμπλοκή του πολίτη και επιχειρήσεων
- 78 Άμεση εφαρμογή ελάφρυνσης δημοτικών (κ.α.) φορολογικών υποχρεώσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που λειτουργούν στο αστικό κέντρο
- 79 Να αλλάξουμε την εικόνα που υπάρχει ότι είναι 'δύσκολη' η πρόσβαση στο κέντρο
- 80 Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου
- 81 Περισσότερες δυνατότητες πρόσβασης με αυτοκίνητο στο ιστορικό-εμπορικό κέντρο
- 82 Απομάκρυνση οποιασδήποτε δομής - στήριξης 'ευάλωτων' ομάδων από το ιστορικό κέντρο
- 83 Μεταφορά αρμοδιότητας δημοσίων μεταφορών από το Υπ. Μεταφορών στο Δήμο Λσας (για ολόκληρη την πόλη)
- 84 Μεταφορά της αρμοδιότητας της πολεοδομίας για σχεδιασμό δρόμων πρωταρχικής σημασίας από πολεοδομία στο Μητροπολιτικό Δήμο
- 85 Νομική και τεχνική στήριξη ιδιοκτητών αναξιοποίητων υποστατικών και αδρανούς γης
- 86 Evaluation και monitoring των σχεδιασμών που προβλέπονται στο σχέδιο περιοχής (έχουν υλοποιηθεί; ή όχι, και πόσο)
- 87 Ενίσχυση διαδρομών (πάμε express) σε συνεργασία με μεγάλους ιδιωτικούς οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες
- 88 Καθαριότητα και ασφάλεια (ιδιωτικές περιουσίες, εστίες μολύνσεων)
- 89 Να σταματήσουν οι χαλαρώσεις (ή εφαρμογή της νομοθεσίας) αδειών μουσικής σε καφενεία σε οικιστικές ζώνες
- 90 Έλεγχος της συμπεριληπτικής προσβασιμότητας (AMEA κλπ)
- 91 Να μπουν περιορισμοί σε νέες χρήσεις υποστατικών (π.χ. δεν χρειάζονται 10 κουρέια, κλπ δίπλα-δίπλα)
- 92 Λειτουργία φορέα σε συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για διαχείριση και ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης της Λσας
- 93 Αλλαγή χρήσης από γραφεία σε οικιστικά
- 94 Εκπόνηση μελέτης για την εντός των τειχών Λσας με βάση τις αρχές βιώσιμης ανάπτυξης
- 95 Πρόστιμα στην παράνομη δενδροφύτευση σε πεζοδρόμια και ενθάρρυνση φύτευσης τοπικής χλωρίδας
- 96 Περιορισμός σφράγισης εδάφους και αύξηση αστικού πρασίνου
- 97 Υλοποίηση των δράσεων αναζωογόνησης που προβλέπει το σχέδιο περιοχής
- 98 Δημιουργία συμμετοχικού προϋπολογισμού του Δήμου τον οποίο θα συν-διαχειρίζονται από κοινού κάτοικοι και επιχειρηματίες του Δήμου

99 Δημιουργία Δημοτικής και Τουριστικής αστυνομίας με συγκεκριμένες και διευρυμένες εξουσίες

100 Αξιοποίηση του κτιρίου του μουσείου όταν θα μετακινηθεί

101 Συμβολή Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αποκατάσταση TK περιουσιών (Συμφωνία Πράσινης Γραμμής)

102 Άμεση αξιοποίηση TK περιουσιών στην εντός των τειχών πόλης μέσω μακροχρόνιας ενοικίασης από τον Κηδεμόνα (να εγγυηθεί την επένδυση σε περίπτωση υποχρεωτικής επιστροφής)

103 [DELETE] Προσέλκυση anchor uses ως μαγνήτες για δημιουργία συμπληρωματικών επιχειρήσεων και εισροή κατοίκων

104 PPP Δημιουργία μεγάλων έργων υποδομής που μεγαλώνουν οικονομία πόλης, πληθυσμών, ανταγωνιστικότητα

105 Η Αδειοδότηση των διατηρητέων να δοθεί στο Δήμο

Παράρτημα 2: Επεξηγήσεις

1 Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο

Χαράλαμπος Προύντζος, Δήμαρχος

- Σκοπός η δημιουργία αντικινήτρου για τα αδρανή ακίνητα και η αύξηση προσφοράς ακινήτων όλων των μορφών (γη, οικιστικά, εμπορικά) για μείωση τιμών και ενοικίου και ενεργοποίηση της δραστηριότητας και αύξησης του πληθυσμού
- Αρμόδιος Υπ. Οικονομικών
- Τρόπος Φορολογική μεταρρύθμιση (σε δημόσια διαβούλευση)

2 Άμεση επαναφορά από Υπ Συμβ κινήτρου έκπτωσης 70% για εξαγορά χώρων στάθμευσης για εμπορική χρήση

Χρύσανθος Φάκας, Αντιδήμαρχος

3 Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο

Κούλα Ιωάννου

4 Δημιουργία pop up καταστημάτων σε αδρανείς περιουσίες

Χριστίνα Χριστοδούλου

- Θα βοηθήσει στη μείωση των κενών καταστημάτων.
- Ποιός: Βουλή για φορολογια αδρανούς περιουσίας και παραχώρηση χρήσης στο δήμο με ανοιχτό διαγωνισμό για χρήση pop ups μέχρι να ενοικιαστεί το κατάστημα
- What: Θα υπάρξει ζωντάνια στη Μακαρίου και θα προσελκύσει κόσμο και νεαρούς

5 Διάνοιξη Μακαρίου και παρόδων στο αυτοκίνητο

Νίκος Βασιλείου

6 Δημόσιες υπηρεσίες στο Κέντρο

Χρίστος Αχιλλέως

- Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται το φαινόμενο η κυβέρνηση να μετακομίζει τα κτίρια της σε συνοικίες. Η λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών στο κέντρο θα φέρει κινητικότητα και θα ενισχύσει τις επιχειρήσεις.

7 Απομάκρυνση του χώρου στάθμευσης από του Κολοκάση

Ικαρος Ιωακείμ

- Σκοπός είναι η ανάδειξη των Ενετικών Τειχών που αποτελεί το σημαντικότερο ίσως ιστορικό μνημείο και τοπόσημο της Λευκωσίας. Η απομάκρυνση των λεωφορείων και άλλων προχείρων κατασκευών και η τοπιοτέχνηση της τάφρου θα αναδείξουν και αναβαθμίσουν την περιοχή προς όφελος όλων των πολιτών και της εικόνας της πρωτεύουσας
- Υπ. Συγκοινωνιών
- Δήμος Λσias
- Υφυπουργείο Πολιτισμού

8 Οργάνωση θεματικών φεστιβάλ, αγορών και εκδηλώσεων στο κέντρο

Μαρία Ξενοφώντος

- Οργάνωση εκδηλώσεων από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς προκειμένου οι πολίτες να έρθουν σε επαφή, να γνωρίσουν την πόλη, να την οικειοποιηθούν και να επιθυμήσουν τη δραστηριοποίηση σε αυτήν

9 Επιδότηση ενοικίου κατοικίας για εργαζόμενους στο κέντρο

Βάνα Γκάνια

Η επιδότηση ενοικίου θα φέρει αρκετούς εργαζόμενους στο κέντρο ενισχύοντας την κατοίκηση και την επιχειρηματικότητα.

10 Κατανομή φορολογικών εσόδων που παράγουν οι πόλεις σε αστικές υποδομές στις πόλεις

Γιάννης Πίπης

Ένα μέρος των φόρων που παράγονται από επιχειρηματικές δραστηριότητες μέσα στις πόλεις πρέπει να δίνεται στη Δήμο για να χρησιμοποιείται για την βελτίωση των υποδομών.

11 Εξωραϊσμός της παλιάς πόλης

Άλκης Δίκαιος

Η παλιά πόλη αποτελεί τον πυρήνα του αστικού κέντρου της Λευκωσίας ο ιστορικός της χαρακτήρας με τα διατηρητέα κτίρια τη μοναδική πολεοδομική ταυτότητα και την πολιτιστική κληρονομιά πρέπει να αποτελεί στοιχείο αναγνωσιμότητας και πόλο έλξης για επισκέπτες. Απαιτείται στοχευμένη αναβάθμιση και εξωραϊσμός των προσόψεων των δημόσιων χώρων και των δρόμων ώστε να καταστεί πιο ελκυστική τόσο για

τουρίστες όσο για νέους κάτοικος ενισχύοντας τη βιωσιμότητα για την αναζωογόνηση του ιστορικού κέντρου.

12 [DELETE]

13 Κίνητρα εγκατάστασης πανεπιστημιακών σχολών

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

Αδειοδότηση σε 6 μήνες (όπως στρατηγικός / γύρω από ένα τραπέζι)

- Όχι απαιτήσεις για Χ.Σ
- Χαλαρώσεις στα ελάχιστα εμβαδά – επιτάχυνση
- 5% ΦΠΑ για ανακαινίσεις

Πρωτοβουλίες από Δήμο για προσέγγιση / Σχολές καλών τεχνών κτλ.

14 Μέτρα κυκλοφοριακής ύφεσης

Αντώνης Κουπαρής

- Με τη γενική φράση "Μέτρα Κυκλοφοριακής Ύφεσης" εννοώ οδικές και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις όπως μονοδρομήσεις, πεζοδρομοποιήσεις, αλλαγές κατεύθυνσης οδών, διαπλάτυνση πεζοδρομίων, δημιουργία ποδηλατο διαδρομών και παρεμφερείς αναγκαίες ρυθμίσεις. Στο συνημμένο αρχείο png παρουσιάζονται κάποιες προκαταρκτικές προτάσεις.
- Κλιμακωτό Ωράριο Εργασίας Κρατικών Υπηρεσιών, Δήμου, Ημικρατικών Υπηρεσιών, - less cares on the road at the same time.
- Μονοδρομήσεις, ποδηλατο διαδρομές, πεζοδρομοποιήσεις, εξάλειψη διασταυρώσεων στην εντός των τειχών πόλη (δίκιο των πεζόδρομων? Not legible)

15 Δημιουργία ποδηλατοδρόμων και ασφαλείς υποδομές για στάθμευση ποδηλάτων

Χρίστος Αβραάμ

Όπως σε όλες τις Ευρωπαϊκές πόλεις.

16 Προώθηση και προτεραιοποίηση λειτουργίας τραμ

Ιάκωβος Ζαχαριάδης

- Οι μελέτες έχουν επιβεβαιώσει την βιωσιμότητα λειτουργίας τραμ. Η προτεραιοποίηση και υλοποίηση του σχεδιασμού καθίσταται στρατηγικής σημασίας αφού θα είναι ένα έργο με

καθυστέρηση 30 χρόνων. Ως εκ τούτου ο δήμος και η πολιτεία θα πρέπει να προχωρήσει στην προτεραιοποίηση και υλοποίηση της δράσης αυτής.

17 Δημιουργία αστικού δωματίου για αλληλεπίδραση με τον πολίτη (για το μέλλον της Λεωσίας)

Μαρίνα Κυριάκου

- Υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης και κατανόησης τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του δήμου για αυτό υπάρχουν αντιδράσεις από
- Να υλοποιηθεί από το δήμο Λευκωσίας και μίαν ομάδα υπεύθυνη για community engagement. Να αξιοποιηθεί ένας άδειος χώρος καταστήματος στη μακαρίου και να ονομαστεί urban room. Αυτός ο χώρος θα λειτουργεί ως χώρος ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους περαστικούς πολίτες θα υπάρχουν μακέτες χάρτες φωτογραφίες και διαδραστικά παιχνίδια.

Why	Υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης (κι ενδεχομένως κι ενδιαφέροντος) του κοινού για τους σχεδιασμούς της πόλης και τα τρέχοντα έργα. Υπάρχει μεγάλο περιθώριο βελτίωσης στις διαδικασίες διαβούλευσης κι εμπλοκής των πολιτών. Υπάρχει ανάγκη για περισσότερη διαφάνεια και αλληλεπίδραση μεταξύ της δημοτικής αρχής και του μέσου πολίτη. Υπάρχει επίσης μεγάλη προοπτική στη χρήση της δύναμης της εικόνας, των χαρτογραφήσεων και των διαδραστικών παρουσιάσεων για βελτίωση της κατανόησης των πολεοδομικών θεμάτων. Σύμφωνα με το Urban Rooms Network «Κάθε πόλη θα πρέπει να έχει έναν φυσικό χώρο όπου οι άνθρωποι μπορούν να πάνε για να κατανοήσουν, να συζητήσουν και να συμμετάσχουν στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον του τόπου όπου ζουν, εργάζονται και διασκεδάζουν. Ο σκοπός αυτών των Αστικών Δωματίων είναι να καλλιεργήσουν ουσιαστικές συνδέσεις μεταξύ ανθρώπων και τόπου, χρησιμοποιώντας δημιουργικές μεθόδους εμπλοκής για να ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή στο μέλλον των κτιρίων, των δρόμων και των γειτονιών μας.»
Who	Δήμος Λευκωσίας Ομάδα Branding/Community Engagement/ Διάφορα Δημοτικά τμήματα
What	Ενεργοποίηση ενός υφιστάμενου ισόγειου χώρου στην περιοχή Μακαρίου, ως «βιτρίνα» για τη δράση κι αλληλεπίδραση μεταξύ του Δήμου και των Πολιτών. Οι περαστικοί (καταναλωτές, επισκέπτες, εργαζόμενοι και κάτοικοι) θα μπορούν να ενημερώνονται και να συμβάλλουν με τις απόψεις τους. Αυτό το Αστικό Δωμάτιο θα συμβολίζει το συνεχή διάλογο και θα δημιουργεί συνθήκες αμφίδρομης επικοινωνίας. Τι θα υπάρχει στο Α. Δωμάτιο; Μια μακέτα της μητροπολιτικής Λευκωσίας, χάρτες, σχέδια, προοπτικά, φυλλάδια, ερωτηματολόγια και ότι άλλο οπτικό και γραπτό υλικό χρειάζεται για να επικοινωνήσει ο Δήμος με ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ τα μελλοντικά έργα. Ο χώρος μπορεί να αξιοποιείται και από άλλους ενδιαφερόμενους, σε συνεννόηση με το Δήμο, για να γίνονται διαβουλεύσεις και σφυγμομετρήσεις για συγκεκριμένα θέματα.

18 Δημιουργία υποδομών και κινήτρων για τη διοργάνωση business events

Σόλωνας Δημοσθένης

- Προσέλκυση περισσότερων επαγγελματιών
- Δημιουργία λίστας από χώρους διαθέσιμους (χωρίς ή με μειωμένο κόστος) για business events (δρόμοι, πλατείες χώροι).
- Δημιουργία πακέτου που να περιλαμβάνει κίνητρα, χάρτη και διαδικασία, διευκολύνσεις για τη δημιουργία business events, πάρκινγκ και λουπά
- Να υπάρχει person of contact, άτομο ή ομάδα από το Δήμο Λαίας (πχ Marketing Team)

19 Ανακαίνιση, επαναχρησιμοποίηση των τριών μεγάλων κτιρίων της Μακαρίου (Galaxias, Capital, City Plaza)

Γεώργιος Σωτηρόπουλος

- Η ορθή διαχείριση και η δημιουργία κατάλληλων μηχανισμών είναι καθοριστικής σημασίας για να επιτευχθεί η πειθώ και η κινητοποίηση των ιδιοκτητών των τριών μεγάλων κτιρίων της οδού Μακαρίου (και άλλων στην περιοχή), ώστε να προχωρήσουν είτε σε ανακαίνιση είτε σε επαναχρησιμοποίηση των ακινήτων τους. Κάθε κτίριο μπορεί να ακολουθήσει διαφορετική λειτουργική κατεύθυνση, με βάση τη θέση, την αρχιτεκτονική και τις δυνατότητές του.
- Αυτό μπορεί να συνδυαστεί με συμπληρωματικούς μηχανισμούς και πολιτικές, όπως:
- Pop-up καταστήματα σε αδρανείς χώρους για δοκιμαστική εμπορική χρήση
- Φορολογικά κίνητρα για αδρανή περιουσία
- Επιχορηγήσεις/επιδότηση ενοικίων για τοπικά καταστήματα που επιλέγουν να εγκατασταθούν στην περιοχή
- Η ενεργοποίηση αυτών των εμβληματικών κτιρίων θα προσδώσει ταυτότητα στην περιοχή, θα προσφέρει νέους εσωτερικούς χώρους επισκεψιμότητας (με αίσθηση που προσεγγίζει το "shopping mall", όπως αναζητείται από μεγάλο μέρος του κοινού), και θα ενισχύσει τη συνολική εμπορική πυκνότητα και επισκεψιμότητα της οδού.
- Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που μπορεί και πρέπει να προκύψει από σύμπραξη πολλών εμπλεκόμενων φορέων, με συντονισμό και ηγεσία από τον Δήμο. Στη διαδικασία μπορούν να συμμετέχουν:
- Οι οργανώσεις ιδιοκτητών/επαγγελματιών της περιοχής
- Η Κυβέρνηση, μέσω των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών
- Άλλοι θεσμικοί και τεχνικοί φορείς

20 Νομική υποχρέωση για εφαρμογή του ΣΒΑΚ Λαίας χωρίς εμπόδια από έλλειψη πολιτικής βούλησης

Μιχάλης Λαμπρινός

Ανάλυση SMART

S Θεσμοθέτηση του ΣΒΑΚ ως δεσμευτικό εργαλείο σχεδιασμού και απόρριψη έργων εκτός πλαισίου

M Αριθμός εγκεκριμένων έργων που εντάσσονται στο ΣΒΑΚ, απόρριψη μη συμβατών

A Βουλή (προϋπολογισμός), ΥΜΕΕ, Τμ. Πολεοδομίας, Δήμοι

R Βασικό εργαλείο για συνεκτική πολιτική κινητικότητας και χρηματοδότηση

T Νομοθέτηση εντός 6–9 μηνών, συνεχιζόμενη εφαρμογή

21 Αξιοποίηση TK περιουσιών για κατοικίες με τη μέθοδο του long-term lease

Ζωή Λόρδου

- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κτηρίων ως κατοικίες ή ως μικτή χρήση (Live Work) για εισροή νέων κατοίκων στο ιστορικό κέντρο.
- Στην ιστοσελίδα του κηδεμόνα δεν αναφέρονται οι τουρκοκυπριακές στη μεσαιωνική πόλη, έχουμε έλλειψη κατοίκων, οι περιουσίες στην δυτική και ανατολική Λευκωσία είναι αδρανείς, σκοτεινές και ίσως με θέματα ασφάλειας. Συνεργασία δήμου, κηδεμόνα, ιδιωτικού τομέα, για αναστήλωση. Στο μέλλον εάν υπάρξει λύση τα έσοδα μετά την απόσβεση κόστους μπαίνουν σε ταμείο για τους ιδιοκτήτες. Οργανισμός χρηματοδοτήσεως στέγης

22 Πολιτισμός εν κινήσει

Ιλιάννα Καλαφέτη

Κινούμενες βιβλιοθήκες, παραστάσεις σε λεωφορεία, QR Codes με πληροφορίες

Πολιτιστικές περιπατητικές διαδρομές για όλους που ενώνουν μουσεία, κτίρια, εποχές, νεαρ του Δήμου. Έλεγχος διαδρομών για τροχοναήματα, φροντιστές με μικρά καρποτσάκια

23 Επιδότηση και κίνητρα για ελαφριές κατασκευές σκίασης και φύτευσης

Μυρτώ Οικονομίδου

Ελαφρές κατασκευές και Φύτευση για πιο ελκυστική και επισκέψιμη Λήδρας και Μακαρίου, ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών που επικρατούν. Να σταματήσει η πεποίθηση χρήστες όσο οι επισκέπτες, owners και workers, ότι τα Malls είναι πιο ευκολόχρηστα από το εμπορικό κέντρο

24 Να κηρυχθεί το εμπορικό κέντρο σε περιοχή ειδικού φορολογικού καθεστώτος

Τριαντάφυλλος Ζωίδης

Θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο.

25 Ένταξη μικρών λεωφορείων ταχείας κυκλοφορίας

Στέφανος Κουρσάρης

26 Στρατηγική απαλλοτρίωση ιδιωτικών τεμαχίων για δημιουργία χώρων πρασίνου

Ελένη Παττίχη

Μαριλένα Ιερομονάχου

Η άμεση επαναφορά της διπλής κατεύθυνσης της νότιας Μακαρίου θα βοηθήσει να αποσυμφορήσει το κυκλοφοριακό, θα δώσει άμεση ορατότητα και προσβασιμότητα στο τι υπάρχει στο εμπορικό κέντρο, και άρα θα προσελκύσει ξανά την επισκεψιμότητα στο αστικό κέντρο, θα ωθήσει τις ΜΜΕ να επενδύσουν ξανά στη Μακαρίου - μέχρι να εφαρμοστεί επαρκής δίκτυο δημοσίων μεταφορών και άλλων μέτρων που θα έχουν πραγματική και ουσιαστική μείωση των ρύπων και προώθηση άλλων επωφελών «πράσινων» δράσεων.

Είναι οι ίδιες που παραθέτω από την πρώτη στιγμή που επιβλήθηκε η καταστροφική μονοδρόμηση της Νότιας Μακαρίου, που αφορά 1 χιλιόμετρο από το πρώην Χίλτον μέχρι τον Αστυνομικό σταθμό Λυκαβηττού -που προηγουμένως ήταν 4 λωρίδες διπλής κατεύθυνσεως και λειτουργούσε ως είσοδος κ έξοδος της Λευκωσίας για δεκαετίες, αφού είναι στην πραγματικότητα η επέκταση του αυτοκινητοδρόμου από/προς τη Λευκωσία. Μονοδρόμηση που εφαρμόστηκε σ'ένα σαββατοκύριακο 27-28 Φεβρουαρίου 2022, χωρίς διάλογο, καμία διαβούλευση και καμία προειδοποίηση με/προς τους επηρεαζόμενους πολίτες της Λευκωσίας (κάτοικους, Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), εργαζόμενους και γενικά πολίτες της Λευκωσίας που διακινούνται καθημερινά στο αστικό κέντρο). Έργο «βιώσιμης κινητικότητας», με κονδύλια της ΕΕ, και που μέχρι σήμερα, 3 ½ χρόνια μετά, το όφελος για τη Λευκωσία, τους επηρεαζόμενους πολίτες κ καθημερινούς επισκέπτες κανένας δεν μπορεί να δει αλλά ούτε να εξηγήσει...

το αντίθετο- επέφερε ένα σωρό προβλήματα που ως 1η και άμεση επίπτωση είχαν τη δυσκολία πρόσβασης στο εμπορικό κέντρο. Κι αυτό επειδή η 1η προϋπόθεση του «έργου» δεν τηρήθηκε, δηλαδή η «εφαρμογή Δικτύου Δημοσίων Συγκοινωνιών π.χ. τραμ/λεωφορεία, επαρκή και ανταγωνιστικού ως προς το αυτοκίνητο».

Η μονοδρόμηση της κύριας αρτηρίας της Λευκωσίας και παρόδων έφερε: το κυκλοφοριακό χάος στην περίμετρο γύρω από την Μακαρίου αφού όλη η κυκλοφορία αναγκάζεται από τις οδικές ρυθμίσεις να καταλήγει στους ίδιους δρόμους- Σανταρόζα, Θεμιστοκλή Δερβη, Στασίνου, Καλλιπόλεως, Κένετυ ενώ η ήδη μοιρασμένη πρωτεύουσα (βορά κ νότο), μοιράζεται με τη Μακαρίου χωρίς άμεση πρόσβαση

από/προς ανατολή κ δύση από Παλλουριώτισσα/Λυκαβηττό στην Κένετυ, αλλά και από Λυκαβηττό/Αγλαντζιά από/προς Άγιο Ανδρέα κτλ.

Στην απουσία δικτύου Δημόσιων Συγκοινωνιών, η μονοδρόμηση/σεις έφεραν το κυκλοφοριακό χάος και αυτό από μόνο του είναι ο κύριος ανασταλτικός παράγοντας για τους πολίτες που θα ήθελαν να προσεγγίσουν το εμπορικό κέντρο τις καθημερινές! Οι πολίτες δεν έχουν ούτε χρόνο, ούτε χρήμα να χάνουν μέσα στο αυτοκίνητο για να πανε στο κέντρο για ψώνια... Άρα έφερε μείωση στην εμπορικότητα και την οικονομική βιωσιμότητα στο εμπορικό κέντρο- κάτι που είναι μετρήσιμο και εμφανές, και γι αυτό βρισκόμαστε εδώ στο workshop!

Αύξηση ατυχημάτων επί της νότιας Μακαρίου με την πρωτοφανή εμπλοκή λεωφορείων κ ταξί (π.χ Ανδρέα Αραούζου-Ορφέως...),

Μεταφορά της κυκλοφορίας κ των ρύπων στις παρόδους κ γειτονίες. Άρα τι έχει επιτύχει ως έχει η μονοδρόμηση της Μακαρίου ως προς τους πράσινους στόχους της?

27 Επαναφορά των οδικών ρυθμίσεων προ της μονοδρόμησης στην Μακαρίου μέχρι να τηρηθούν οι προϋποθέσεις για δημόσιες συγκοινωνίες

Marilena Ieromonachou

Είναι οι ίδιες που παραθέτω από την πρώτη στιγμή που επιβλήθηκε η καταστροφική μονοδρομηση της Νότιας Μακαρίου, που αφορά 1 χιλιόμετρο από το πρώην Χίλτον μέχρι τον Αστυνομικό σταθμό Λυκαβηττού -που προηγουμένως ήταν 4 λωρίδες διπλής κατευθύνσεως και λειτουργούσε ως είσοδος κ έξοδος της Λευκωσίας για δεκαετίες, αφού είναι στην πραγματικότητα η επέκταση του αυτοκινητοδρόμου από/προς τη Λευκωσία. Μονοδρόμηση που εφαρμόστηκε σ'ένα σαββατοκύριακο 27-28 Φεβρουαρίου 2022, χωρίς διάλογο, καμία διαβούλευση και καμία προειδοποίηση με/προς τους επηρεαζόμενους πολίτες της Λευκωσίας (κάτοικους, Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), εργαζόμενους και γενικά πολίτες της Λευκωσίας που διακινούνται καθημερινά στο αστικό κέντρο). Έργο «βιώσιμης κινητικότητας», με κονδύλια της ΕΕ, και που μέχρι σήμερα, 3 ½ χρόνια μετά, το όφελος για τη Λευκωσία, τους επηρεαζόμενους πολίτες κ καθημερινούς επισκέπτες κανένας δεν μπορεί να δει αλλά ούτε να εξηγήσει- το αντίθετο επέφερε ένα σωρό προβλήματα που ως 1η και άμεση επίπτωση είχαν τη δυσκολία πρόσβασης στο εμπορικό κέντρο. Κι αυτό επειδή η 1η προϋπόθεση του «έργου» δεν τηρήθηκε, δηλαδή η «εφαρμογή Δικτύου Δημοσίων Συγκοινωνιών π.χ. τραμ/λεωφορεία, επαρκή και ανταγωνιστικού ως προς το αυτοκίνητο»

Η μονοδρόμηση της κύριας αρτηρίας της Λευκωσίας και παρόδων έφερε: το κυκλοφοριακό χάος στην περίμετρο γύρω από την Μακαρίου αφού όλη η κυκλοφορία αναγκάζεται από τις οδικές ρυθμίσεις να καταλήγει στους ίδιους δρόμους- Σανταρόζα, Θεμιστοκλή Δερβη, Στασίνου, Καλλιπόλεως, Κένετυ ενώ η ήδη μοιρασμένη πρωτεύουσα (βορά κ νότο), μοιράζεται με τη Μακαρίου χωρίς άμεση

πρόσβαση από/προς ανατολή κ δύση από Παλλουριώτησσα/Λυκαβηττό στην Κένετο, αλλά κα από Λυκαβηττό/Αγλαντζιά από/προς Άγιο Ανδρέα κτλ.

Στην απουσία δικτύου Δημόσιων Συγκοινωνιών, η μονοδρόμηση/σεις έφεραν το κυκλοφοριακό χάος και αυτό από μόνο του είναι ο κύριος ανασταλτικός παράγοντας για τους πολίτες που θα ήθελαν να προσεγγίσουν το εμπορικό κέντρο τις καθημερινές! Οι πολίτες δεν έχουν ούτε χρόνο, ούτε χρήμα να χάνουν μέσα στο αυτοκίνητο για να πανε στο κέντρο για ψώνια... Άρα έφερε μείωση στην εμπορικότητα και την οικονομική βιωσιμότητα στο εμπορικό κέντρο- κάτι που είναι μετρίσιμο και εμφανές, και γι αυτό βρισκόμαστε εδώ στο workshop!

Αύξηση ατυχημάτων επί της νότιας Μακαρίου με την πρωτοφανή εμπλοκή λεωφορείων κ ταξί (π.χ Ανδρέα Αραούζου-Ορφέως...),

Μεταφορά της κυκλοφορίας κ των ρύπων στις παρόδους κ γειτονιές. Άρα τι έχει επιτύχει ως έχει η μονοδρόμηση της Μακαρίου ως προς τους πράσινους στόχους της?

Η άμεση επαναφορά της διπλής κατεύθυνσης της νότιας Μακαρίου θα βοηθήσει να αποσυμφορήσει το κυκλοφοριακό, θα δώσει άμεση ορατότητα και προσβασιμότητα στο τι υπάρχει στο εμπορικό κέντρο, και άρα θα προσελκύσει την επισκεψιμότητα ξανά στο αστικό κέντρο, θα ωθήσει τις ΜΜΕ να επενδύσουν ξανά στη Μακαρίου - μέχρι να εφαρμοστεί επαρκή δίκτυο δημοσίων μεταφορών και άλλων μέτρων που θα έχουν πραγματική και ουσιαστική μείωση των ρύπων και προώθηση άλλων επωφελών «πράσινων» δράσεων.

28 Δημιουργία πολύροφων (και δημοτικών) χώρων στάθμευσης (Νάξου, Στασικράτους, Στασάνδρου) για απαλλαγή από τρίτο υπόγειο για ψηλά κτίρια

Χαράλαμπος Προύντζος, Δήμαρχος

Σκοπός η μείωση κατασκευαστικού κόστους για προσιτή εμπορική και οικιστική στέγη. Το τρίτο υπόγειο αυξάνει σημαντικά το κόστος δομήσιμου μέτρου.

Αρμόδιος: ΥΠΕΣ & ΥΠΟΙΚ (για οικονομικά κίνητρα όπως δεκαετής φοροαπαλλαγή εσόδων)

Τρόπος: Διάταγμα ΥΠΕΣ

29 Άμεση παροχή κινήτρων για εμπορική χρήση στο εμπορικό κέντρο (δημιουργία περισσότερων εμπορικών μονάδων)

Χρύσανθος Φάκας, Αντιδήμαρχος

30 Ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για εκδηλώσεις στο κέντρο

Κούλα Ιωάννου

31 Ενιαίο ωράριο καταστημάτων και τροποποίηση τους καλοκαιρινούς μήνες

Χριστίνα Χριστοδούλου

32 Δημιουργία νέων σταθμών αστικών και υπεραστικών λεωφορείων με κατάργηση της Ηπείρου (Σολωμού)

Νίκος Βασιλείου

33 Κίνητρα για φοιτητές και νέους κατοίκους (πχ. επιδότηση ενοικίου)

Χρίστος Αχιλλέως

Η επιδότηση ενοικίων αλλά και άλλα κίνητρα θα βοηθήσουν φοιτητές αλλά και νέους κατοίκους να εγκατασταθούν στο κέντρο

34 Επέκταση γραμμικού πάρκου εξωτερικά των τειχών μέχρι Παλλουριώτισσα

Τκαρος Ιωακείμ

Σε συνέχεια της πρότασης για απομάκρυνση του χώρου στάθμευσης στον Κολοκάση δίνεται η δυνατότητα επέκτασης του του γραμμικού πάρκου περιμετρικά των Τειχών μέχρι την αρχή της Παλλουριώτισσας π[προσφέροντας εύκολη και ευχάριστη πρόσβαση στους κατοίκους (και όχι μόνο) της περιοχής προς το κέντρο της Πόλης με τα πόδια

- Πολεοδομία
- Δήμος Λσας

35 Φορολογικές ελαφρύνσεις για διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ταυτότητας της πόλης

Μαρία Ξενοφώντος

Να δοθούν κίνητρα από το κράτος προκειμένου να επαναξιοποιηθούν κτίρια πολιτιστικής αξίας και να τους δοθούν νέες σύγχρονες χρήσεις, αντί να επιλέγεται η κατεδάφιση τους για διαμόρφωση χώρων στάθμευσης οχημάτων ή νέων πολυόροφων

κτιρίων. Πχ. φορολογικές ελαφρύνσεις, διάθεση υπολειπόμενου ή χαριστικού συντελεστή για ανάπτυξη/αξιοποίηση σε άλλες περιοχές, χαμηλότοκα δάνεια για αποκατάσταση τους, διευκόλυνση αλλαγής χρήσης για να γίνουν πιο ελκυστικά για ιδιόχρηση ή ενοικίαση τους κλπ.

36 Δημιουργία ενός κέντρου πληροφόρησης για τουρίστες (Φυσική παρουσία)

Βάνα Γκάνια

37 Το κόστος που αντιστοιχεί στους κοινόχρηστους χώρους σε νέες πολυκατοικίες να εξαιρείται από τον υπολογισμό του ΦΠΑ

Γιάννης Πίπης

38 Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο

Άλκης Δίκαιος

Όλες οι σύγχρονες πόλεις διαθέτουν ένα εμβληματικό πάρκο, η Λευκωσία μπορεί να επωφεληθεί ουσιαστικά από τη δημιουργία ενός ενιαίου γραμμικού πάρκου κατά μήκος της τάφρου και του περιμετρικού τόξου από την πύλη Πάφου έως την πύλη Αμμοχώστου με ενδιάμεσες συνδέσεις. Μέσω αυτής της παρέμβασης θα αναδειχθεί το σημαντικότερο αρχαίο μνημείο της πρωτεύουσας, το ενετικό τείχος, και ταυτόχρονα θα δημιουργηθεί ένας ενιαίος χώρος πρασίνου, περιπάτου, αναψυχής και πολιτισμού που θα επανασυνδέσει τον αστικό ιστό με την ιστορική του ταυτότητα.

39 Σχεδιασμός και κατασκευή καινούργιων κτιρίων στο χώρο της Αρχιγραμματείας (για στέγαση 3 υπουργείων)

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

Υπουργεία (104 Km²)

Προκήρυξη Αρχ. Διαγωνισμού

Ενσωμάτωση Προσχεδιασμού πολιτικών πράσινης μετάβασης και ψηφιοποιήσεις

Συμπερίληψη ευρύτερης περιοχής Αρχιγραμματείας

Δάνειο από Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα Αναπτύξεων

One stop shop για ενημέρωση σχεδίων / χορηγιών

40 Τέρμα σε χαλαρώσεις για απεριόριστο ύψος ή κάλυψη για νέα κτίρια

Αντώνης Κουπαρής

- Το Κανονιστικό πλαίσιο που προνοεί την ανέγερση κτηρίων χωρίς περιορισμό σε ύψος και σε κάλυψη εδάφους προκαλεί προβλήματα και τρομερές ανισότητες στην πόλη μας. Δεν εξυπηρετείται πρωτίστως η πυκνότητα της κατοίκησης όταν οι τιμές των διαμερισμάτων σε πανύψηλα κτίρια ξεπερνούν τις 5000 Ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο. Εξυπηρετείται μια πολύ μικρή μερίδα ανθρώπων, πολυεκατομμυριούχων, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται επιχειρηματίες ανάπτυξης γης. Οι τιμές των ακινήτων της περιοχής στρεβλώνονται με αυτόν τον τρόπο. Κάποια παλαιότερα κτίρια παραμένουν σε αχρηστία, ενώ όλα τα ακίνητα που περιβάλλουν έναν "πύργο" - ουρανοξύστη σκιάζονται για μεγάλο μέρος της ημέρας. Παράλληλα το αστικό πράσινο δεν θα μπορεί να αναπτυχθεί σωστά και η πόλη μας θα είναι έναν καταθλιπτικό μέρος να ζεις. Δεν θα εξηγήσω τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν στην κυκλοφορία, στις αστικές υποδομές και στο έδαφος. Αυτό το κακό μέτρο πολεμά τη χρήση και τη χρησιμότητα των εκατοντάδων ακινήτων που είναι σε αδράνεια και αχρηστία, αφού για να κτίσει ένας σε τέτοιο ύψος δεν χρειάζεται να αγοράσει και να μεταφέρει συντελεστή, αλλά αντί αυτού χρειάζεται μόνο την εξασφάλιση "χάρης" από την Πολεοδομική Αρχή και εμμέσως από τον οικείο δήμο. Ο οικοδομικός οργανισμός που παρατηρείται σε αυτόν τον συγκεκριμένο τομέα τα τελευταία χρόνια στερεί τη βιώσιμη ανάπτυξη από την πόλη μας.
- Τέλη χαλαρωσης? για απεριόριστο ύψος ή κάλυψη για νέα κτίρια
- Υπάρχουν αμέτρητα κτίρια σε αδράνεια
- Τα ??? κόστα ??? και τα ενοίκια ανεβαίνουν τεχνικά
- Σ???? η γη
- Δημιουργείται υπερ διάθεση ακινήτων σε εξαιρετικά ?? τιμές ενώ παραμένουν άλλα ακίνητα σε κατάσταση αχρηστείας

41 Περισσότερη και συνεχής καθαριότητα στο χώρο των πεζοδρόμων

Χρίστος Αβραάμ

42 Αισθητική και εικαστική αναβάθμιση του σύγχρονου εμπορικού κέντρου

Ιάκωβος Ζαχαριάδης

- Το σύγχρονο εμπορικό κέντρο στερείται αρχιτεκτονικής αφού είναι πολύ λίγα τα κτήρια που έχουν αρχιτεκτονική αξία. Το ίδιο όσον αφορά και το εικαστικό του περιεχόμενο. Είναι στεγνό και δεν έχει τίποτα να ενισχύσει την πρόταση του προς τον επισκέπτη. Χρειάζεται αναβάθμιση με στοιχεία πράσινου για να εξελιχθεί ως το πιο πράσινο κέντρο της Κύπρου, έντονα στοιχεία κυπριακής τέχνης (σύγχρονης και μη) γενικά να έχει μια ταυτότητα σύγχρονου καλλιτεχνικού, πολιτιστικού και πράσινου κέντρου, ένα ανοιχτό πάρκο για να μπορεί κάποιος να ζει, να εμπορεύεται, να ψυχαγωγείται, και να επιμορφώνεται.
- Η Λευκωσία χωρίς θάλασσα και διχοτομημένη πρέπει να προβάλλει τον πολιτισμό της και την επιχειρηματικότητα της ως την αιχμή του δόρατος της αντεπίθεσης. Ο Δήμος θα πρέπει να συμπεριλάβει σε ένα master plan.

43 Δυνατότητα συνδυασμού σχεδίων χορηγιών για διευκόλυνση κατοίκησης από οικογένειες του κέντρου

Μαρίνα Κυριάκου

- Πολλά κτίρια στο κέντρο χρειάζονται άμεσα αποκατάσταση όσα γειτνιάζουν με την πράσινη γραμμή έχουν δυσκολίες πρόσβασης και το κόστος αποκατάστασης ανεβαίνει για να είναι εφικτό για μια μέση οικογένεια να κατοικήσει στο κέντρο πρέπει να μπορεί να συνδυάσει για παράδειγμα τη χορηγία για τα διατηρητέα με τη χορηγία για την πρώτη κατοικία για τους πρόσφυγες ή ή αυτές της εντός των τειχών πόλης
- Υλοποίηση από το τμήμα αρχαιοτήτων δήμο Λευκωσίας και άλλες δημόσιες υπηρεσίες προτεραιοποίηση νέων ζευγαριών και οικογενειών για αγορά και αποκατάσταση διατηρητέων οικοδομών για ιδιοκατοίκηση με δυνατότητα χρήσης πάνω από μια χορηγία σε συγκεκριμένες οδούς

Why	Σήμερα υπάρχουν πολλά διατηρητέα που γειτνιάζουν ή εφάπτονται της Πράσινης Γραμμής στην εντός των τειχών Λευκωσία τα οποία παραμένουν αναξιοποίητα παρά των υφιστάμενων σχεδίων χορηγιών για την εντός των τειχών Λευκωσία. Η τιμή για την αποκατάσταση ενός κτηρίου εκτοξεύεται όταν είναι δύσβατη για τα κατασκευαστικά οχήματα των εργολάβων σε στενά δρομάκια σε αδιέξοδα. Επίσης, υπάρχει μεγάλο πρόβλημα προσιτής στέγασης για νέες οικογένειες και ζευγάρια. Ακόμα ένα θέμα είναι πως πολλές χορηγίες δίνονται από διαφορετικούς φορείς και είναι χαοτικό για οποιοδήποτε θέλει να κάνει τέτοια επένδυση.
Who	Δήμος Λευκωσίας Υπουργείο Οικονομικών Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως Τμήμα Αρχαιοτήτων
What	Να γίνει επιλογή συγκεκριμένων ζωνών ή οδών όπου θα δίνεται δυνατότητα αξιοποίησης πάνω από μιας χορηγίας για ιδιοκατοίκηση (π.χ. χορηγία για διατηρητέες οικοδομές σε συνδυασμό με χορηγία για την εντός των τειχών Λευκωσία). Να υπάρχουν κριτήρια και διαδικασίες ούτως ώστε να μην γίνεται εκμετάλλευση, αλλά παράλληλα να διευκολύνονται οι συνθήκες για συγκεκριμένες δημογραφικές ομάδες που θέλουν να εγκατασταθούν στο κέντρο (πχ. οικογένειες με άτομα που εργάζονται στην περιοχή). Ο Δήμος Λευκωσίας ή ο ΕΟΑ να έχει ρόλο διευκόλυνσης μεταξύ των διαφορετικών φορέων που δίνουν τις χορηγίες.

44 Δημιουργία και παροχή δωρεάν θεματικών tour guides (ημερήσιων-ασύγχρονων)

Σολωνας Δημοσθενους

Δημιουργία θεματικών tours, σύγχρονα και ασύγχρονα apps, museum, architecture based, bar based, monuments based. Να διοργανώνονται καθημερινά και το σαββατοκύριακο να είναι πιο πυκνά, να το αναλάβουν άτομα με internship (χωρίς κόστος). Να μπουκν κουτιά με χάρτες σε διάφορα σημεία, να είναι δωρεάν οι διαδρομές, να μπουκν χορηγοί. Να δημιουργηθεί ενιαίο Branding με κάποια ένδειξη.

45 Δημιουργία best possible Nsia App

Γεώργιος Σωτηρόπουλος

Μια διαδραστική "υπερ-εφαρμογή" για τους πολίτες. (Ορισμός της υπερ-εφαρμογής)

Οι πολίτες θα μπορούν να τη χρησιμοποιούν για οτιδήποτε σχετίζεται με την πόλη, από ψυχαγωγία και αναφορά προβλημάτων, μέχρι πληρωμή φόρων, υποβολή αιτήσεων και έκδοση αδειών. Οι πολίτες θα έχουν το δικό τους προφίλ και θα λαμβάνουν ειδοποιήσεις για εκδηλώσεις ή θέματα που τους ενδιαφέρουν.

Επιπλέον, ο δήμος θα μπορεί να χρησιμοποιεί την εφαρμογή για διαφάνεια, δημόσιες διαβουλεύσεις, ανακοινώσεις και πολλά άλλα. Για παράδειγμα, αν η εφαρμογή είναι διαδραστική και εύκολη στη χρήση για πληρωμές, τότε οι πληρωμές θα γίνονται πιο γρήγορα, ενισχύοντας έτσι τα έσοδα του δήμου.

Η εφαρμογή θα διαχειρίζεται από τον δήμο και θα αναπτυχθεί από εξειδικευμένο τρίτο συνεργάτη. Η συντήρησή της μπορεί να γίνεται είτε από τρίτο συνεργάτη είτε – ακόμη καλύτερα – εσωτερικά από ειδική ομάδα του δήμου που θα είναι εκπαιδευμένη και αφιερωμένη σε αυτό το έργο, όπως για παράδειγμα μια ομάδα από το Smart Nicosia, μαζί με άλλες τεχνολογικές πρωτοβουλίες που εισάγει ή έχει ήδη εισάγει ο δήμος.

*(Ορισμός της υπερ-εφαρμογής): Μια **υπερεφαρμογή** είναι μια ενιαία ψηφιακή πλατφόρμα που προσφέρει πολλαπλές υπηρεσίες και λειτουργίες μέσα από μία μόνο εφαρμογή. Ο χρήστης μπορεί να εκτελεί διαφορετικές ενέργειες – όπως επικοινωνία, πληρωμές, παραγγελίες, κρατήσεις, υπηρεσίες δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα – χωρίς να χρειάζεται να εγκαταστήσει ή να χρησιμοποιεί πολλές ξεχωριστές εφαρμογές.

Οι υπερ-εφαρμογές συνδυάζουν συνήθως λειτουργίες κοινωνικής δικτύωσης, εμπορίου, πληρωμών, μεταφορών, ψυχαγωγίας και άλλες υπηρεσίες, προσφέροντας μια ολιστική, απρόσκοπτη εμπειρία στον χρήστη.

46 Ορθολογιστική διαχείριση της στάθμευσης στο κέντρο

Μιχάλης Λαμπρινός

Ανάλυση SMART

- S Μείωση προσφοράς στάθμευσης, διαβάθμιση τιμών, smart parking, έλεγχος ιδιωτικών χώρων δημόσιας χρήσης, Ταμείο Βιώσιμης Κινητικότητας
- M Μείωση στάθμευσης μακράς διάρκειας, έσοδα, αριθμός έργων από το Ταμείο
- A Δήμος Λευκωσίας, Υπουργείο Μεταφορών, Αρχή Μεταφορών Λευκωσίας
- R Εξισορρόπηση χρήσεων και βιώσιμη ανακατανομή του δημόσιου χώρου
- T Πιλοτική εφαρμογή σε 12–18 μήνες, πλήρης εφαρμογή έως 2030

47 Επίσπευση και απλοποίηση διαδικασίας αναβάθμισης και αδειοδότησης διατηρητέων οικοδομών

Ζώη Λόρδου

- Από το τμήμα πολεοδομίας σε συντονισμό με τον δήμο πολύπλοκη διαδικασία λίγοι οι τεχνικοί. Τα διατηρητέα 4 δήμων παίρνουν 15 μήνες για εξέταση.
- Οι πολίτες εκφράζουν εύλογες ανησυχίες και επιφυλάξεις αναφορικά με τη διαδικασία αδειοδότησης και ανακαίνισης διατηρητέων οικοδομών, καθώς η όλη διαδικασία παρουσιάζει καθυστερήσεις και σημαντικές δυσκολίες. Πιο συγκεκριμένα:
- **Η έγκριση πολεοδομικής άδειας και συναίνεσης απαιτεί πλέον χρονικό διάστημα 15-20 μηνών**, γεγονός που αποθαρρύνει σημαντικά ιδιοκτήτες και επενδυτές. Παράλληλα, η επικοινωνία μεταξύ ΕΟΑ και του Τμήματος Διαχείρισης Πολεοδομίας όσον αφορά την έγκριση των όρων άδειας οικοδομής είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα.
- **Θα μπορούσε να εξεταστεί η υπαγωγή των πολεοδομικών μελετών και της μελέτης για άδεια οικοδομής κάτω από την ίδια στέγη**, ώστε να εξετάζονται από τον ίδιο τεχνικό λειτουργό. Αυτό θα συνέβαλλε στην επιτάχυνση της διαδικασίας, αλλά και στην ενίσχυση της συνέπειας και αποτελεσματικότητας.
- Η εξέταση αιτήσεων για χορήγηση κινήτρων, η οποία πριν τη μεταρρύθμιση ολοκληρωνόταν εντός δύο μηνών, πλέον διαρκεί τουλάχιστον εννέα μήνες. Ως αποτέλεσμα, μια οικογένεια που υποβάλλει σήμερα αίτηση για πολεοδομική άδεια και συναίνεση, θα είναι σε θέση να προχωρήσει σε υπογραφή συμβολαίου για έναρξη εργασιών ανακαίνισης μετά από περίπου δύο έτη. Επιπλέον, τα σχετικά κίνητρα που απαιτούνται για εξασφάλιση δανειοδότησης, μπορούν να εγκριθούν μόλις ένα έτος μετά τη δέσμευση με τον εργολάβο. Αν δε υπάρξουν καθυστερήσεις και στην έγκριση των κινήτρων, τότε η επιβάρυνση για τον ιδιοκτήτη γίνεται ασφυκτική.
- Επιπρόσθετα, **ορισμένοι όροι περιορίζουν αυστηρά τη χωροθέτηση φωτοβολταϊκών και μηχανολογικού εξοπλισμού στους εξωτερικούς χώρους**, μειώνοντας αισθητά την άνεση και ποιότητα ζωής των κατοίκων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να τοποθετούνται κομπρεσέρ και άλλες

μονάδες σε αυλές αντί για πράσινους χώρους ή δέντρα, ενώ η εγκατάστασή τους στις πλάκες οροφής των προσθηκών απαγορεύεται.

- **Οι περιορισμοί στα υλικά** που τίθενται πολλές φορές οδηγούν στην επιλογή προϊόντων ευάλωτων σε φθορά, βανδαλισμό ή θερμική αλλοίωση, αυξάνοντας το κόστος συντήρησης και μειώνοντας τη διάρκεια ζωής της κατασκευής. Απαιτείται ειδική μέριμνα στην αναθεώρηση των σχετικών όρων.
- Επιπλέον, το ισχύον ποσοστό επιχορήγησης (50% επί του αναγνωρισμένου κόστους των 1300–1400 €/τ.μ.) δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές πραγματικότητες του κατασκευαστικού κόστους, το οποίο πλέον κυμαίνεται μεταξύ 2000–2500 €/τ.μ. Άρα, το τελικό ποσοστό επιχορήγησης καλύπτει μόλις το 28–35% του πραγματικού κόστους.
- Δεδομένου ότι η **εντός των Τειχών Λευκωσία αποτελεί μοναδικό αρχιτεκτονικό και ιστορικό μνημείο**, η διαδικασία αδειοδότησης θα μπορούσε να επιστρέψει στον Δήμο Λευκωσίας. Παλαιότερα, όταν η ευθύνη ανήκε στο Δήμο, οι τεχνικοί γνώριζαν τα κτήρια και τις ιδιαιτερότητές τους, παρέχοντας ανθρώπινη και ουσιαστική υποστήριξη. Σήμερα, η αδειοδότηση γίνεται συγκεντρωτικά και εξετάζονται αιτήσεις χωρίς γεωγραφική ή στρατηγική προτεραιοποίηση.
- Αποτέλεσμα είναι σημαντικά έργα εντός του ιστορικού πυρήνα — όπως ξενοδοχεία, δημόσια ή πανεπιστημιακά κτήρια, κτίρια υψηλής πολιτιστικής ή τουριστικής αξίας — να μην τυγχάνουν της αναγκαίας προτεραιότητας, γεγονός που λειτουργεί ανασταλτικά στην αστική και οικονομική αναγέννηση της Παλιάς Λευκωσίας.
- Προτάσεις:
  1. Συγχώνευση/συντονισμός διαδικασιών Πολεοδομίας και Έγκρισης Άδειας Οικοδομής υπό ενιαίο τεχνικό συντονισμό.
  2. Επανεξέταση και εξορθολογισμός περιοριστικών όρων για υλικά και μηχανολογικό εξοπλισμό.
  3. Αναθεώρηση της βάσης υπολογισμού της επιχορήγησης ώστε να ανταποκρίνεται στο πραγματικό κατασκευαστικό κόστος.
  4. Επαναφορά της διαδικασίας αδειοδότησης στον Δήμο Λευκωσίας για τα διατηρητέα εντός Τειχών, με έμφαση στην ανθρώπινη προσέγγιση και γνώση της τοπικής πραγματικότητας.
  5. Θεσμοθέτηση προτεραιότητας για σημαντικά κτίρια εντός του ιστορικού κέντρου, που συμβάλλουν στην τουριστική, κοινωνική και οικονομική ανάδειξη της περιοχής.

48 Αστικοί κήποι

Ιλιάνα Κουλαφέτη

- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κήπων ή σχολικών κήπων ή δημιουργία νέων για την αξιοποίηση και φύτευση οπωρικών και βοτάνων με αισθητική αναβάθμιση
- Θα φέρει κοντά ομάδες ανθρώπων (από παιδιά έως τρίτη ηλικία)
- Σεμινάρια, διαλέξεις, εργαστήρια
- Πράσινη λύση, αντιμετώπιση ρύπανσης

49 Θεσμοθέτηση Large Developers with business activity να προσφέρουν κοινόχρηστους-δημόσιους χώρους

Μυρτώ Οικονομίδου

- Δημόσιοι χώροι σε πύργους Big-Scale Development, για να επιτύχει η επισκεψιμότητα δεν θα είναι δυνατόν αν όλα είναι κλειστά, ιδιωτικά με μια συγκεκριμένη χρήση ιδιωτικού χαρακτήρα χωρίς υποδομές δημόσιες με αειφόρο σχεδιασμό. Προς τα εκεί οδεύει το αστικό κέντρο χωρίς να δίνεται καμία σημασία στη σχέση ενός κτιρίου με το άλλο, με το πράσινο, με το δημόσιο. Αν γίνει ελεγχόμενο με μια νομοθεσία ή κίνητρα θα αναγκάζεται ο εκάστοτε developer για να κάνει κάτι ελεγχόμενο, κτίρια για διαλείμματα από εργαζομένους με τις κατάλληλες υποδομές, κυκλοφορία πεζών και οποιουδήποτε σε δημόσιο χαρακτήρα όπως το Λονδίνο. Άνοιγμα καινούργιων καφέ, εστιατορίων και χώρου πρασίνου και ξεκούρασης

50 Πολυώροφοι χώροι στάθμευσης στο ιστορικό εμπορικό κέντρο χαμηλού κόστους

Τριαντάφυλλος Ζωίδης

51 Καθιέρωση ετήσιας μεγάλης πολιτιστικής εκδήλωσης στην Πλ Ελευθερίας

Στέφανος Κουρσάρης

52 Ακύρωση της οικιστικής ζώνης πέραν των 10 Km από το αστικό κέντρο

Ελένη Παττίχη

53 Εφαρμογή της δημοκρατικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Λ/σίας για άνοιγμα της βόρειας Μακαρίου σε I.X

Μαριλένα Ιερομονάχου

- Αυτό θα φέρει τα ίδια που έχω γράψει για τον αρ.27- θα βοηθήσει να αποσυμφορήσει το κυκλοφοριακό, θα δώσει άμεση ορατότητα και προσβασιμότητα στο τι υπάρχει στο εμπορικό κέντρο, και άρα θα προσελκύσει την επισκεψιμότητα ξανά στο αστικό κέντρο, θα ωθήσει τις ΜΜΕ να επενδύσουν ξανά στη Μακαρίου - μέχρι να εφαρμοστεί επαρκής δίκτυο δημοσίων μεταφορών και άλλων μέτρων που θα έχουν πραγματική και ουσιαστική μείωση των ρύπων και προώθηση άλλων επωφελών «πράσινων» δράσεων.
- Τουλάχιστον μέχρι να ολοκληρωθούν τα έργα

54 Υπογειοποίηση χώρου στάθμευσης Νταβίλα κάτω από τη Λεωφ. Στασίνου

Χαράλαμπος Προύντζος, Δήμαρχος

55 Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα

Χρύσανθος Φάκας, Αντιδήμαρχος

56 Δημιουργία μικρών supermarket στην περιοχή του εμπορικού κέντρου

Κούλλα Ιωάννου

57 Εφαρμογή ζωνών 30 Km/h στο αστικό κέντρο

Χριστίνα Χριστοδούλου

58 Δημιουργία διαδρομών διασύνδεσης για πεζούς/ ποδηλάτες προς χώρους ενδιαφέροντος

Χριστίνα Χριστοδούλου

59 Μοντέρνο και καλαίσθητο state of the art σκέπαστρο για όλη τη Μακαρίου

Νίκος Βασιλείου

60 Δημιουργία στοών

Βάνα Γκάνια

Αφορά εναλλακτική πρόταση για σκίαση για πεζή μετακίνηση αλλά και για προστασία από την βροχή..Θα μπορούσαν τα αρμόδια τμήματα που χειρίζονται οικοδομικές άδειες ή ανάπτυξεις να εξετάσουν την δυνατότητα για δημιουργία στοών για παροχή σκίασης των πεζοδρομίων στα πλαίσια της αδειοδότησης.

61 Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής

Γιάννης Πίπης

Θα στείλει

62 Επέκταση του μοντέλου ανάπλασης του εμπορικού τριγώνου και σε άλλες οδούς του αστικού κέντρου

Άλκης Δίκαιος

Η επέκταση του συγκεκριμένου μοντέλου σε περισσότερες οδούς του κέντρου κρίνεται απαραίτητη ώστε να ενισχυθεί η λειτουργικότητα και η έκταση του εμπορικού ιστού της Λευκωσίας. Μια τέτοια στρατηγική θα συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση της επισκεψιμότητας στην αναζωογόνηση της οικοδομικής δραστηριότητας στη βελτίωση της προσβασιμότητας αλλά και στη βελτίωση το μικροκλίματος μέσω της ενίσχυσης της φύτευσης και τι σκίασης ο προσφέρει η παρέμβαση

63 Αξιοποίηση κρατικής γης από ιδιωτικό τομέα για επιθυμητές χρήσεις

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

Δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου κρατικής γης

Καταγραφή αναγκών χρήσεων για εμπλουτισμό/υποβοήθηση ποιοτικότερης ανάπτυξης

Δημόσια εκδήλωση ενδιαφέροντος για μακροχρόνια ενοικίαση

64 Δημιουργία και εφαρμογή συστήματος συλλογικής διαχείρισης εμπορικών μεταφορών

Αντώνης Κουπαρής

Παρακαλώ όπως δείτε τη συνημμένη πρόταση, η οποία υποβλήθηκε στον Δήμο Λευκωσίας το 2019. Δυστυχώς εδώ και 35 χρόνια, από τη δημιουργία της περιοχής των πεζόδρομων, δεν έχει ρυθμιστεί το θέμα της τροφοδοσίας και των εμπορικών μεταφορών, παρά τα αμέτρητα χρηματοδοτικά προγράμματα και μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στόχευαν ειδικά σε τούτο.

65 Δημιουργία μικρών παιδικών χώρων ειδικά εντός των τειχών

Χρίστος Αβρααμ

66 Λειτουργία σε συνεργασία ιδιωτικού-δημόσιου τομέα δικτύου ψηφιακής εικόνας για προβολή-ενημέρωση- προώθηση και αναμετάδοση στο σύγχρονο εμπορικό κέντρο

Ιάκωβος Ζαχαριάδης

Αναγκαία η λειτουργία ενός ??? Δικτύου Ψηφιακής εικόνας στο σύγχρονο εμπορικό κέντρο και σε επικείμενους χώρους εκτός του αστικού κέντρου για προώθηση των πολιτικών, πολιτιστικών και κοινωνικών δράσεων. Για να γίνει εφικτό χρειάζεται αποφασιστικά η συμμετοχή του Ιδιωτικού τομέα ο οποίος μπορεί να λειτουργήσει επενδυτικά ως συνέταιρος.

67 Διάθεση αναξιοποίητων χώρων σε ενδιαφερόμενους για Λύσεις Βασισμένες στη Φύση

Μαρίνα Κυριάκου

- Το κέντρο στερείται από ποιοτικούς πράσινους χώρους και φυσική σκίαση με αποτέλεσμα να είναι δύσκολες οι συνθήκες στους δημόσιους χώρους - κλιματική αλλαγή. Επίσης υπάρχουν πολλοί αναξιοποίητοι χώροι. Δήμος Λευκωσίας ΜΚΟ και οργανωμένα σύνολα. Χαρτογράφηση των αναξιοποίητων χώρων ανοιχτή πρόσκληση προς ενδιαφερόμενους ΜΚΟ συμφωνίες για δημιουργία και συντήρηση.

Why	Υπάρχουν πολλοί υπαίθριοι χώροι (πλατείες, χώροι πρασίνου, αναξιοποίητα τεμάχια) που προς το παρόν δεν έχουν κάποια χρήση και χρειάζονται αισθητική αναβάθμιση. Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής γίνονται ολοένα και πιο αισθητές στο δημόσιο χώρο της Λευκωσίας, με πολύ ψηλές θερμοκρασίες κι έλλειψη φυσικής σκίασης και πρασίνου. Παράλληλα, υπάρχουν ΜΚΟ κι άλλες ομάδες ενδιαφερομένων που ενδεχομένως να έχουν κάποιους πόρους να συνδυάσουν με το Δήμο για ενεργοποίηση αυτών των χώρων και για πιλοτικές εφαρμογές Λύσεων Βασισμένων στη Φύση για ενίσχυση της Λευκωσιάτικης ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή.
Who	Δήμος Λευκωσίας ΜΚΟ Οργανωμένα Σύνολα (ομάδες κατοίκων, ομάδες νέων, σχολεία...)
What	1. Χαρτογράφηση χώρων που μπορούν να δοθούν μέσω συμφωνίας και με κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή ΛβΦ. Η χαρτογράφηση μπορεί να συνοδεύεται με κατηγοριοποίηση με βάση το μέγεθος, το είδος και τις ανάγκες του κάθε χώρου. Εναλλακτικά, μπορεί να γίνει και πρόσκληση προς το κοινό να υποδείξει χώρους για τέτοιες λύσεις. 2. Δημιουργία οδηγού προς τις ενδιαφερόμενες ομάδες που να θέτουν κάποιους όρους για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη συντήρηση των ΛβΦ. 3. Δημιουργία συμφωνίας μεταξύ Δήμου και ενδιαφερομένων με χρονοδιάγραμμα 4. Αφότου υλοποιηθούν κάποια πιλοτικά μπορεί να γίνεται συνεχής προώθηση κι ενημέρωση για την ενθάρρυνση κι άλλων ιδιωτικών πρωτοβουλιών Χρήσιμοι Σύνδεσμοι: Οδηγός Λύσεις Βασισμένες στη Φύση για Τοπικές Αρχές

68 Κίνητρα για χρήση λεωφορείων ποδηλάτων (εναλλακτικών μέσων) κυκλοφορίας

Αλέξανδρος Καμπέρος

Ο στόχος της είναι να δοθούν κίνητρα από πλευράς του υπουργείου σε μορφή μειωμένου κόστους πάρκινγκ για αύξηση χρήσης του λεωφορείου, συνδυαστικό εισιτήριο για χρήση λεωφορείου και εναλλακτικών μέσων όπως ενοικιαζόμενα ποδήλατα ή σκούτερ. Ζώνες χαμηλών ρύπων όπου θα επιβάλλεται επιπλέον φορολόγηση για χρήση/ διέλευση ιδιωτικών οχημάτων αναλόγως κυβισμού/ρύπων. Αλλά αντισταθμιστικά μέτρα αλλά και εκπτώσεις σε υπηρεσίες ή αγορές στο κέντρο για παρότρυνση χρήσης των μέσων.

69 Αύξηση (διακριτικής) αστυνόμευσης

Σόλωνας Δημοσθένους

Αστυνόμευση, για σκοπούς ασφάλειας. Ορισμός σημείου που πρέπει να αυξηθούν οι περιπολίες. Περιπολίες σε κεντρικούς δρόμους και πλατείες. Παρασκευές και Σάββατα βράδυ περισσότερο προσωπικό. Έφοδοι σε σημεία και περιοχές που υπάρχει υψηλότερη εγκληματικότητα. Διακριτικές στολές και εξοπλισμούς. Ποδήλατα και όχι περιπολικά.

70 Δημιουργία και εφαρμογή του red carpet project

Γεώργιος Σωτηρόπουλος

Πλήρης ανασχεδιασμός του δημόσιου χώρου σε φιλικές προς τον πεζό διαδρομές, που συνδέουν τις όμορες γειτονίες με το κέντρο της πόλης, μέσω φαρδιών πεζοδρομίων, καθιστικών, δέντρων και ήπιας κυκλοφορίας οχημάτων. Η διαδρομή σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε ο πεζός να αισθάνεται προνομιούχος, να κινείται άνετα και χωρίς περισπασμούς, σαν να περπατά πάνω σε μια μεταφορική «κόκκινη χαλί».

Η επιλογή ονόματος εμπνευσμένου από την έννοια της κόκκινης χαλίου (Red Carpet) λειτουργεί ως εργαλείο επικοινωνιακής στρατηγικής και εξασφάλισης κοινωνικής αποδοχής, ενισχύοντας την αναγνωρισιμότητα του έργου, την ταύτιση των πολιτών με αυτό, και την προσέλκυση υποστήριξης από την τοπική κοινωνία, τις επιχειρήσεις και φορείς.

Ένα τέτοιο έργο θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στη Λευκωσία, με τη δημιουργία μιας "Red Carpet" διαδρομής που συνδέει Άγιο Παύλο, Άγιο Δομέτιο, Καϊμακλί και Αγίου Ομολογητές με το ιστορικό και εμπορικό κέντρο της πόλης. Μέσω ενιαίας πολεοδομικής προσέγγισης, οι περιοχές αυτές μπορούν να αποκτήσουν βιώσιμη

σύνδεση, ενισχύοντας την κινητικότητα, την τοπική οικονομία και τη συνοχή του αστικού ιστού.

71 Δημιουργία και προώθηση εμπειρίας πόλης (Nicosia experience)

Μιχάλης Λαμπρινός

Ανάλυση SMART

S	Καμπάνια branding, θεματικές εκδηλώσεις, συμμετοχή φορέων και πολιτών
M	Αύξηση επισκεψιμότητας, δαπάνης, αναγνωρισιμότητας της πόλης
A	Δήμος Λευκωσίας, Υφυπουργείο Τουρισμού, ΕΤΑΠ, Επιμελητήρια
R	Αναδεικνύει την πολιτιστική ταυτότητα και ενισχύει το εμπόριο
T	Πιλοτική εφαρμογή 6 μηνών, διαρκής επανάληψη

72 Πολεοδομικός σχεδιασμός σύνδεσης παλαιάς πόλης-Μακαρίου με ΓΣΠ και Μουσείο

Ζώη Λόρδου

73 Επαναφορά του περιοδικού 'Πρωτεύουσα'

ΧΧ

74 Προσωρινή αξιοποίηση και χρήση του αστικού κενού (με πολιτιστικές δράσεις)

Μυρτώ Οικονομίδου

Αν θεωρήσουμε ότι το αστικό κέντρο δεν είναι μια εμπορική ζώνη ούτε μπορεί να γίνει τόσο ραγδαία η αλλαγή, ειδικά σε θέματα νοοτροπίας, το να προσελκύσουμε σταδιακά κόσμο με άλλο σκοπό, π.χ. θέατρα σε urban voids (food, antiques, open museums) σε εγκαταλειμμένα κτίρια landmarks, δημιουργικά δημιουργεί σταδιακά και χτίζει έναν πιο personal connection με το κέντρο και αλλάζει ένα false perception του τι να κάνω στη μακαρίου, για παράδειγμα, μέχρι την αποκατάσταση και την επαναχρηση, με αλλαγή χρήσης, αυτών των κτιρίων, we build a momentum for rehabilitation.

Δήμος ή ιδιώτες να δώσουν προσωρινή άδεια χρήσης χωρίς αλλαγές στον οποιοδήποτε χώρο παρέμβασης, άδειες και προώθηση από αρχές δήμου και ιδιωτών

75 Όχι άλλες πεζοδρομοποιήσεις στο ιστορικό εμπορικό κέντρο

Λάκης Ζωίδης

76 Κήρυξη της εντός των τειχών πόλης σε καθεστώς ειδικού χαρακτήρα

Στέφανος Κουρσάρης

77 Ψηφιακή χαρτογράφηση κτιριακού αποθέματος για διαθέσιμες και μελλοντικές αναπτύξεις και χρήσεις για εμπλοκή του πολίτη και επιχειρήσεων

Ελένη Πατίχη

78 Άμεση εφαρμογή ελάφρυνσης δημοτικών (κ.α.) φορολογικών υποχρεώσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που λειτουργούν στο αστικό κέντρο

Μαριλένα Ιερομονάχου

Άμεση ελάφρυνση Δημοτικών (κ.α.) φορολογικών υποχρεώσεων για ΜΜΕ στην Μακαρίου ολόκληρη!

79 Να αλλάξουμε την εικόνα που υπάρχει ότι είναι 'δύσκολη' η πρόσβαση στο κέντρο

ΧΧ

80 Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου

Γεώργιος Σωτηρόπουλος

Πρόκειται για μια σχετικά απλή αλλά καθοριστική πρόταση. Όπως συμβαίνει στα εμπορικά κέντρα, τα οποία διαθέτουν εξειδικευμένες ομάδες marketing, έτσι και ο Δήμος θα πρέπει να δημιουργήσει μια αντίστοιχη ομάδα marketing, η οποία θα αποτελείται από επαγγελματίες του χώρου της επικοινωνίας και του branding. Η ομάδα αυτή θα εργάζεται σε στενή συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του κέντρου της Λευκωσίας — είτε πρόκειται για καταστηματαρχες, επενδυτές, κατοίκους, εργαζομένους ή άλλους παράγοντες της περιοχής.

Στόχος της ομάδας θα είναι η δημιουργία μιας αρχικής στρατηγικής branding, η οποία θα οδηγήσει σε μια σαφή ταυτότητα και όραμα για το κέντρο, καθώς και σε πλήθος δημιουργικών ιδεών και δράσεων, που θα μπορούν να ενταχθούν στα ευρύτερα πλαίσια και πολιτικές που αναφέρθηκαν. Οποιαδήποτε μελλοντική δράση — είτε πρόκειται για νέα κτίρια, υποδομές, δημόσιους χώρους ή εκδηλώσεις — θα εντάσσεται στο ενιαίο αυτό brand identity, το οποίο θα καθοδηγείται από την εν λόγω ομάδα.

Η πρότασή μου είναι όπως αυτή η ομάδα λειτουργεί εσωτερικά στον Δήμο, ως επαγγελματική δομή με συνεχή παρουσία και στρατηγικό ρόλο. Δεν θα περιορίζεται μόνο στην προσέλκυση επισκεπτών, αλλά θα έχει και άμεση οικονομική απόδοση, π.χ. μέσω πωλήσεων προϊόντων με την ταυτότητα της Λευκωσίας (όπως μπλουζάκια, αντικείμενα με τοπικά σύμβολα κ.ά.).

81 Περισσότερες δυνατότητες πρόσβασης με αυτοκίνητο στο ιστορικό-εμπορικό κέντρο

Λάκης Ζωίδης

82 Απομάκρυνση οποιασδήποτε δομής - στήριξης 'ευάλωτων' ομάδων από το ιστορικό κέντρο

Αντώνης Κουπαρής

Εννοώ να απομακρυνθούν στέγες ιδρυμάτων όπως το "Hope for Children" που στην πραγματικότητα υποθάλπουν την εξάρτηση από τα ναρκωτικά και το έγκλημα. Περαιτέρω, δεν γίνεται και δεν μπορεί το ίδιο το Κράτος να νοικιάζει διαμερίσματα στο Ιστορικό Κέντρο, μάλιστα στην οδό Λήδρας, όπου στεγάζει ναρκομανείς και αποφυλακισθέντες οι οποίοι επιδίδονται σε εμπόριο ναρκωτικών και πορνεία. Επίσης προβληματική είναι η τοποθέτηση μηχανήματος που δίνει αποστειρωμένες βελόνες σε ναρκομανείς στη Φανερωμένη, κοντά στη Λέσχη Μοτοσυκλετιστών "Λήδρα".

83 Μεταφορά αρμοδιότητας δημοσίων μεταφορών από το Υπ. Μεταφορών στο Δήμο Λαίας (για ολόκληρη την πόλη)

84 Μεταφορά της αρμοδιότητας της πολεοδομίας για σχεδιασμό δρόμων πρωταρχικής σημασίας από πολεοδομία στο Μητροπολιτικό Δήμο

85 Νομική και τεχνική στήριξη ιδιοκτητών αναξιοποίητων υποστατικών και αδρανούς γης

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

86 Evaluation και monitoring των σχεδιασμών που προβλέπονται στο σχέδιο περιοχής (έχουν υλοποιηθεί; ή όχι, και πόσο)

Γιάννος Πίπης

87 Ενίσχυση διαδρομών (πάμε express) σε συνεργασία με μεγάλους ιδιωτικούς οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες

Χριστίνα Χριστοδούλου

88 Καθαριότητα και ασφάλεια (ιδιωτικές περιουσίες, εστίες μολύνσεων)

Ζωή Λόρδου

Ο δήμος με το υγειονομικό ιδιώτες ιδιωτικές αυλές με οροφές μετατρέπονται σε σκουπιδότοπους αποθήκες άχρηστων υλικών επίσης κατασκευάζονται προσωρινές κατασκευές στυλ φαβέλας σε οροφές δημιουργώντας την αίσθηση μη ελκυστικού προορισμού όπως και η επιθυμία για επενδύσεις. Αυτές οι αυλές γίνονται εστίες μόλυνσης και κατά καταφύγιο τρωκτικών.

89 Να σταματήσουν οι χαλαρώσεις (ή εφαρμογή της νομοθεσίας) αδειών μουσικής σε καφενεία σε οικιστικές ζώνες

Ζωή Λόρδου

Πολλοί παρεξηγούν τη χρήση πεζοδρομίων οι οποίοι σχεδιάστηκαν για τους κατοίκους τα παιδιά και λοιπά και νομίζουν ότι με την μέθοδο του σαλαμιού μπορούν σιγά σιγά από καφενείο να το μετατρέψουν στον χορό με δίκαιης δυνατή μουσική δηλαδή μουσική διατηρεί κεα σε συγκεκριμένο πεζόδρομο οικιστικό παρόλο που είχαν πολύ ενδιαφέρον για πώληση ακυρώνονται οι πράξεις λόγω της αυθαίρετης μουσικής. Δεν

νοείται ορισμός υγιούς διαβίωσης κατοίκων και οικογενειών όταν δεν παρέχονται οι βασικές έννοιες για ησυχία καθαριότητα πώς θα προσελκύσει νέους κατοίκους επίσης αυτή η μη εφαρμογή νομοθεσίας δημιουργεί προηγούμενο για το μέλλον όταν θα έρθουν φοιτητές για πανεπιστήμια η ζωρές κατοίκων πρέπει να προστατευθούν.

Με το Σχέδιο Περιοχής Κέντρου, για πρώτη φορά στην ιστορική πόλη έχουν καθοριστεί ζώνες κατοικίας όπως και ζώνες μικτές στις οποίες δεν επιτρέπεται η μουσική.

Πεζόδρομοι εντός αυτών των ζωνών για ορισμένους μεταφράζονται στην δημιουργία καφενείων.

Στάδιο 1 - Ορισμένοι ενοικιάζουν χώρους εντός αυτών των ζωνών για την χρήση ως "καφενεία". (Εντός Ζώνης Κατοικίας τα ενοικία για καταστήματα γειτονίας είναι πιο χαμηλά από ότι στην ζώνη αστικού κέντρου).

Στάδιο 2 - ερχεται η μουσική με μεγάφωνα για μια την εβδομάδα με αίτημα χαλάρωσης από Δήμο.

Στάδιο 3 - μουσική επί καθημερινής βάσης.

Στάδιο 4 - Μετατροπή καφενείου σε μουσική σκηνή. Αυτή η τακτική (salami tactic) συντείνει στην δημιουργία προηγούμενου, όπου σε συνάρτηση με την ένταξη στο κέντρο των Φοιτητικών Εστιών, θα οδηγήσει σταθερά στην μετατροπή του ιστορικού μας κέντρου σε μια "Σαριπόλου της Παλιάς Λεμεσού". Όπου οι κάτοικοι έχουν φύγει, και το ιστορικό κέντρο δύναται να μετεξελιχθεί σε μια Disneyland ενηλίκων.

Υπάρχουν συγκεκριμένα παραδείγματα όπου διατηρήτεια εγκαταλελημενα κτηρια σε ζώνη κατοικίας μετα απο ενδιαφέρον απο οικογενειες για να τα αγορασουν και να τα αναστηλώσουν, οι πράξεις ακυρώθηκαν λόγω της μεταλλαγής καφενείων σε μουσικές σκηνές με DJ.s.

Είμαστε υπέρ των φοιτητικών εστιών, αλλά την Ζώνη Κατοικίας και την Μικτή Ζώνη και τα μάτια μας.

90 Έλεγχος της συμπεριληπτικής προσβασιμότητας (ΑΜΕΑ κλπ)

Ιλιάννα Κουλαφέτη

- Διαπλάτυνση πεζοδρομίων
- Απαγόρευση τραπεζίων χώρων εστίασης στα πεζοδρόμια
- Επιδιόρθωση κατεστραμμένων πεζοδρομίων
- Τοποθέτηση συστήματος μπράιγ και ηχητικών οδηγιών
- Περισσότερο παγκάκια (ίσως με σκέπαστρο)
- Δημιουργία app που να βοηθά στην προσβασιμότητα
- Λεωφορεία με ράμπες πρόσβασης

- Οθόνες σε στάσεις λεωφορείων για κουφά άτομα
- Προσβάσιμα αξιοθέατα

91 Να μουν περιορισμοί σε νέες χρήσεις υποστατικών (π.χ. δεν χρειάζονται 10 κουρεία, κλπ δίπλα-δίπλα)

Αντώνης Κουπαρής

Αυτό πιστεύω ότι εξηγείται από μόνο του. Σχετικό και αναγκαίο είναι να ελέγχονται παράνομα υποστατικά και να τερματίζεται η λειτουργία τους. Καταλαβαίνουμε όλοι ότι τα 5 κουρεία που είναι δίπλα-δίπλα στην οδό Τρικούπη δεν περιορίζονται μόνο σε υπηρεσίες κουρείου-κομμωτηρίου, αλλά επιδίδονται σε σωρεία παράνομων δραστηριοτήτων. Αυτό από μόνο του είναι πρόβλημα, πέραν του κορεσμού που προκαλείται.

92 Λειτουργία φορέα σε συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για διαχείριση και ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης της Λαίας

Ιάκωβος Ζαχαριάδης

Λειτουργία σε συνεργασία ιδιωτικού – δημόσιου τομέα δικτύου ψηφιακής εικόνας για προβολή/ενημέρωση/προώθηση/αναμετάδοση στο σύγχρονο εμπορικό κέντρο.

Η πολιτιστική δραστηριότητα δεν μπορεί να διαχειριστεί κάτω από τα υφιστάμενα μέσα και πηγές που διαθέτει ο Δήμος. Αναβάθμιση και η σωστή λειτουργία διαχείρισης του πολιτιστικού τομέα θα συμβάλει στην ανάπτυξη της πολιτιστικής δραστηριότητας στην ταυτότητα της πόλης και κατ επέκταση της επισκεψιμότητας της.

93 Αλλαγή χρήσης από γραφεία σε οικιστικά

Γιώργος Σωτηρόπουλος

Η αλλαγή χρήσης παλιών ή κενών γραφειακών χώρων σε κατοικίες είναι μια πρακτική λύση που μπορεί να ενισχύσει τη ζωντάνια του κέντρου, να αυξήσει τη μόνιμη κατοίκηση και να αξιοποιήσει αναξιποίητα κτίρια.

Πολλά γραφεία στο κέντρο παραμένουν κενά ή υπολειτουργούν, και με τις κατάλληλες μετατροπές μπορούν να φιλοξενήσουν κατοίκους, φοιτητές ή νέες οικογένειες, δίνοντας νέα ζωή στην πόλη.

Ο Δήμος μπορεί να αναλάβει ηγετικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια, προσφέροντας:

- Κατευθύνσεις και διευκολύνσεις για τις αλλαγές χρήσης,
- Συνεργασία με ιδιοκτήτες και επενδυτές,
- Κίνητρα ή τεχνική υποστήριξη όπου χρειάζεται.

94 Εκπόνηση μελέτης για την εντός των τειχών Λεωσίας με βάση τις αρχές βιώσιμης ανάπτυξης

Μιχάλης Λαμπρινός

95 Πρόστιμα στην παράνομη δενδροφύτευση σε πεζοδρόμια και ενθάρρυνση φύτευσης τοπικής χλωρίδας

Ελένη Παττίχη

96 Περιορισμός σφράγισης εδάφους και αύξηση αστικού πρασίνου

Μαρίνα Κυριάκου

- Η κλιματική αλλαγή επιβάλλει τη χρήση υδατοπερατών υλικών και τη διατήρηση υδατοπερατών επιφανειών δήμος Λευκωσίας και ιδιώτες κίνητρα και αντικίνητρα κατά την περίοδο αδειοδότησης και προτάσεις καμπάνες για επιστροφή τη σφράγιση σε έδαφος σε υφιστάμενους χώρους.

Why	Η Λευκωσία στερείται από πράσινο και δέντρα κι επίσης υπάρχει μεγάλο ποσοστό σφράγισης εδάφους που περιορίζει την δυνατότητα των όμβριων υδάτων να εισχωρήσουν στο υπέδαφος. Ο συνδυασμός των δύο περιορίζει την ανθεκτικότητα της πόλης σε έντονα καιρικά φαινόμενα όπως η έντονη βροχόπτωση και προκαλούνται πλημμύρες καταστρέφοντας υποδομές.
Who	Δήμος Λευκωσίας ΜΚΟ Οργανωμένα Σύνολα (ομάδες κατοίκων, ομάδες νέων, σχολεία...)
What	Τροποποίηση πολεοδομικών όρων για νέες αναπτύξεις απαιτώντας ένα ποσοστό μη σφραγισμένης έκτασης. Ενθάρρυνση δενδροφύτευσης και χρήσης υδατοπερατών υλικών στις ιδιωτικές αναπτύξεις μέσω κινήτρων κι αντικινήτρων Όσον αφορά δημοτικά έργα, να είναι standard practice η χρήση υδατοπερατών υλικών όπου είναι δυνατόν και να υπάρχει ένα υποχρεωτικό ποσοστό πρασίνου ανά κατηγορίας έργου.

97 Υλοποίηση των δράσεων αναζωογόνησης που προβλέπει το σχέδιο περιοχής

98 Δημιουργία συμμετοχικού προϋπολογισμού του Δήμου τον οποίο θα συνδιαχειρίζονται από κοινού κάτοικοι και επιχειρηματίες του Δήμου

Αντώνης Κουπαρής

Αυτό θα πει να υπάρξει μια ξεκάθαρη πρόνοια για κάποια ουσιαστικά ποσά που θα συνδιαχειρίζεται ο Δήμος με τους κατοίκους και τις μικρές επιχειρήσεις διάφορων τμημάτων του κέντρου, με αποκλειστικό στόχο μικρά έργα αξίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Αυτό είναι το πρώτο βήμα για τη θεσμοθέτηση όρων και προνοιών για τη δημιουργία «Περιοχών Βελτίωσης της Κατοικησιμότητας και της Επιχειρηματικότητας» (Habitability and Business Improvement Districts) όπου οι κάτοικοι και οι καταστηματάρχες θα εκπροσωπούνται σε τέτοια τοπικά συμβούλια, τα οποία βέβαια θα έχουν ευθύνη διεξαγωγής γνήσιας και ανοικτής διαβούλευσης με τους ανθρώπους της περιοχής τους, πριν καταλήξουν σε αποφάσεις. Η λειτουργία επιχειρήσεων και η κατοίκηση είναι δύο παράγοντες της διατήρησης μιας υγιούς πόλης, που πρέπει να αλληλοστηρίζονται.

99 Δημιουργία Δημοτικής και Τουριστικής αστυνομίας με συγκεκριμένες και διευρυμένες εξουσίες

Ζωή Λόρδου

Άλλες πόλεις έχουν τα πανεπιστήμια λιμάνια μαρίνες και λοιπά χρειάζονται για να λειτουργήσουν ως μαγνήτες για νέες συμπληρωματικές επιχειρήσεις και εισροή κατοίκων.

100 Αξιοποίηση του κτιρίου του μουσείου όταν θα μετακινηθεί

Ιάκωβος Ζαχαριάδης

101 Συμβολή Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αποκατάσταση ΤΚ περιουσιών (Συμφωνία Πράσινης Γραμμής)

Κωνσταντίνος Κωνσταντή

102 Άμεση αξιοποίηση ΤΚ περιουσιών στην εντός των τειχών πόλης μέσω μακροχρόνιας ενοικίασης από τον Κηδεμόνα (να εγγυηθεί την επένδυση σε περίπτωση υποχρεωτικής επιστροφής)

Ζωή Λόρδου

103 [DELETE] Προσέλκυση anchor uses ως μαγνήτες για δημιουργία συμπληρωματικών επιχειρήσεων και εισροή κατοίκων

104 PPP Δημιουργία μεγάλων έργων υποδομής που μεγαλώνουν οικονομία πόλης, πληθυσμών, ανταγωνιστικότητα

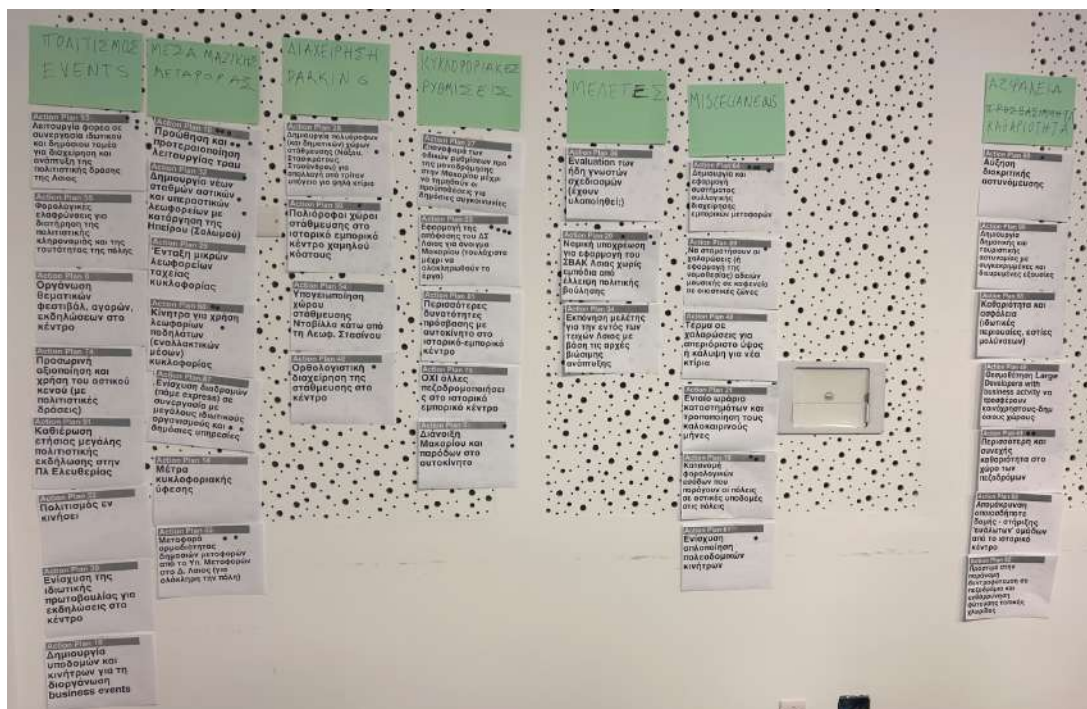
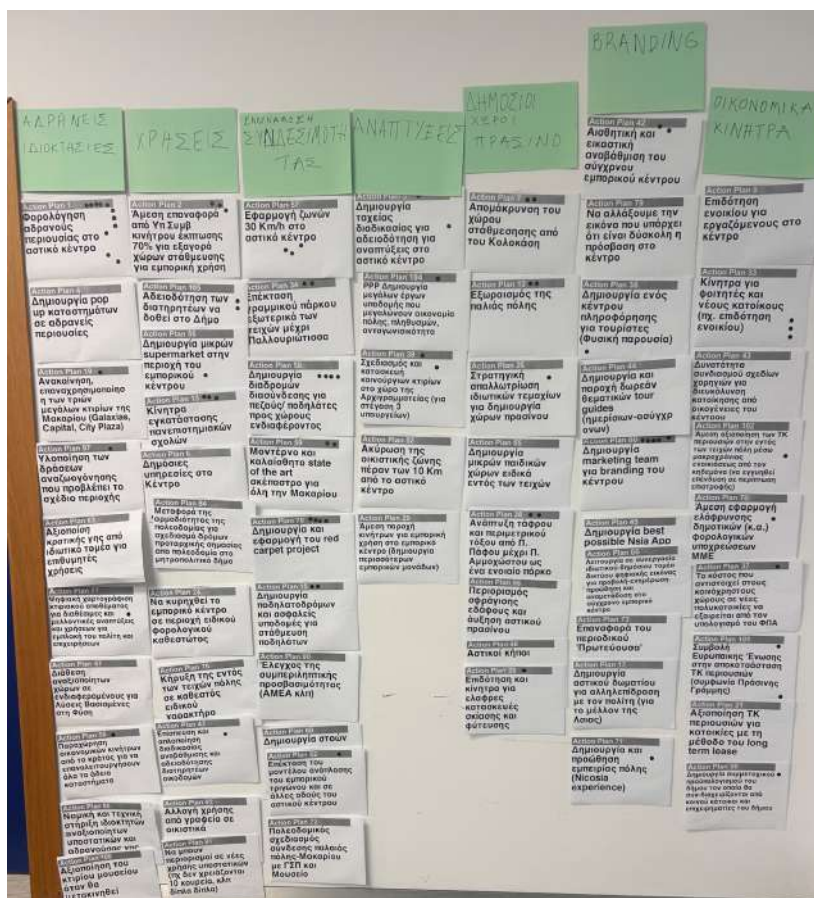
Ζωή Λόρδου

Δημιουργία Μεγάλων Έργων μέσω της Συνεργασίας Ιδιωτικού και Δημόσιου τομέα. Αυτά τα έργα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της πόλης, μεγαλώνουν την οικονομία, και τον πληθυσμό της πόλης, και γενικά καλυτερεύουν την εικόνα και ενισχύουν τον ρόλο της πρωτεύουσας.

105 Η Αδειοδότηση των διατηρητέων να δοθεί στο Δήμο

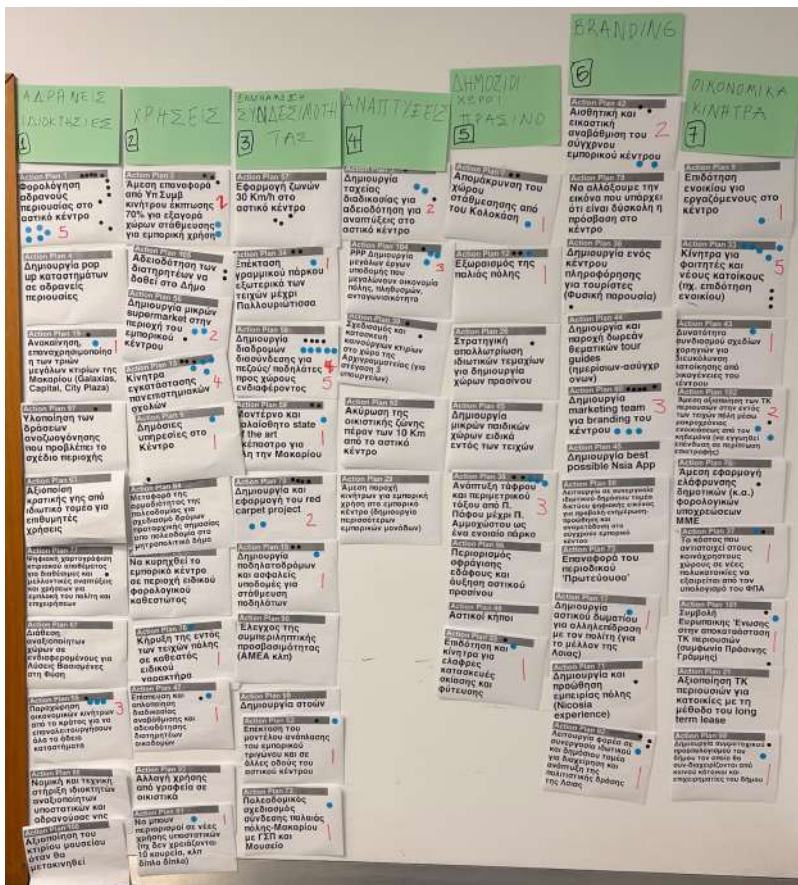
Χαράλαμπος Προύντζος

Παράρτημα 3: 1η Ψηφοφορία

Παράρτημα 4: 2η Ψηφοφορία

Παράρτημα 5

Ομάδα 1: Λευκωσία 2035: Σχέδιο Αναγέννησης για ένα Βιώσιμο, Ζωντανό και Ανθεκτικό Αστικό Κέντρο- Πράσινη Κινητικότητα & Κόμβοι Προσβασιμότητας

Σκοπός: Ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας και της συνδεσιμότητας στο αστικό κέντρο, με έμφαση σε εναλλακτικά μέσα μεταφοράς, πεζούς, ποδηλάτες, πράσινες υποδομές και καθολική προσβασιμότητα. Η ομάδα στοχεύει να καταστήσει το κέντρο πιο λειτουργικό, ελκυστικό και φιλικό στο περιβάλλον.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
58	Δημιουργία διαδρομών διασύνδεσης για πεζούς/ποδηλάτες προς χώρους ενδιαφέροντος	5	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
38	Ανάπτυξη τάφρου και περιμετρικού τόξου από Πύλη Πάφου μέχρι Π. Αμμοχώστου ως ένα ενιαίο πάρκο	3	Δημόσιοι χώροι – Πράσινο
16	Προώθηση και προτεραιοποίηση λειτουργίας τραμ	3	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς
70	Δημιουργία και εφαρμογή του red carpet project	2	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
62	Επέκταση του μοντέλου ανάπλασης του εμπορικού τριγώνου και σε άλλες οδούς του αστικού κέντρου	1	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
15	Δημιουργία ποδηλατοδρόμων και ασφαλείς υποδομές για στάθμευση ποδηλάτων	0	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
25	Ένταξη μικρών λεωφορείων ταχείας κυκλοφορίας	0	Μέσα Μαζικής Μεταφοράς
34	Επέκταση γραμμικού πάρκου εξωτερικά των τειχών μέχρι Παλλουριώτισσα	1	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
48	Αστικοί κήποι	0	Δημόσιοι χώροι – Πράσινο
57	Εφαρμογή ζωνών 30 Km/h στο αστικό κέντρο	0	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
67	Διάθεση αναξιοποίητων χώρων σε ενδιαφερόμενους για Λύσεις Βασισμένες στη Φύση	0	Αδρανείς Ιδιοκτησίες

90	Έλεγχος της συμπεριληπτικής προσβασιμότητας (ΑΜΕΑ κλπ)	0	Ενδυνάμωση Συνδεσιμότητας
		15	

Μέλη

- Άλκης Δίκαιος
- Χριστίνα Χριστοδούλου
- Μαρίνα Κυριάκου
- Έκαρος Ιωακείμ
- Μαρία Ξενοφώντος
- Ιάκωβος Ζαχαριάδης
- Μιχάλης Λαμπρινός
- Αντώνης Κουμπάρης

Ομάδα 2: Ενίσχυση Εμπορικότητας & Ανάπτυξη Επιχειρηματικότητας

Σκοπός: Η ομάδα στοχεύει στην αναζωογόνηση της αγοράς και την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας στο κέντρο της Λευκωσίας. Μέσω κινήτρων, νέων εμπορικών χρήσεων, αισθητικής αναβάθμισης και στρατηγικού branding, επιδιώκεται η αύξηση της επισκεψιμότητας και η ενίσχυση της εμπορικής βιωσιμότητας.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
1	Φορολόγηση αδρανών περιουσιών στο αστικό κέντρο	5	Αδρανείς Ιδιοκτησίες
55	Παραχώρηση οικονομικών κινήτρων από το κράτος για να επαναλειτουργήσουν όλα τα άδεια καταστήματα (3 ψήφοι)	3	Αδρανείς Ιδιοκτησίες
80	Δημιουργία marketing team για branding του κέντρου	3	Branding
42	Αισθητική και εικαστική αναβάθμιση του σύγχρονου εμπορικού κέντρου	2	Branding
56	Δημιουργία μικρών supermarket στην περιοχή του εμπορικού κέντρου	2	Χρήσεις
3	Δημιουργία ταχείας διαδικασίας για αδειοδότηση για αναπτύξεις στο αστικό κέντρο	2	Αναπτύξεις
29	Άμεση παροχή κινήτρων για εμπορική χρήση στο εμπορικό κέντρο (δημιουργία περισσότερων εμπορικών μονάδων)	0	Αναπτύξεις
71	Δημιουργία και προώθηση εμπειρίας πόλης (Nicosia experience)	0	Πολιτισμός Events -
		17	

Μέλη

- Άλκης Δίκαιος

Ομάδα 3: Επαναφορά οδικών ρυθμίσεων στη Λεωφόρο Μακαρίου μέχρι την εφαρμογή υποστηρικτικών πολιτικών

Σκοπός: Η ομάδα αυτή ασχολείται με την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν από τη μονοδρόμηση και μερική πεζοδρόμηση της Λεωφόρου Μακαρίου, τα οποία έγιναν χωρίς την παράλληλη υλοποίηση των αναγκαίων υποστηρικτικών έργων (δημόσια συγκοινωνία, εναλλακτικές προσβάσεις κλπ.). Οι προτάσεις στοχεύουν στην αποκατάσταση της λειτουργικότητας και της εμπορικότητας της περιοχής, μέχρις ότου εφαρμοστούν ολοκληρωμένα μέτρα βιώσιμης κινητικότητας.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
53	Εφαρμογή της απόφασης του ΔΣ Λευκωσίας για άνοιγμα Μακαρίου (τουλάχιστον μέχρι να ολοκληρωθούν τα έργα)	5	Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις
27	Επαναφορά των οδικών ρυθμίσεων προ της μονοδρόμησης στη Μακαρίου μέχρι να τηρηθούν οι προϋποθέσεις για δημόσιες συγκοινωνίες	4	Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις
5	Διάνοιξη Μακαρίου και παρόδων στο αυτοκίνητο	0	Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις
75	Όχι άλλες πεζοδρομοποιήσεις στο ιστορικό εμπορικό κέντρο	0	Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις
81	Περισσότερες δυνατότητες πρόσβασης με αυτοκίνητο στο ιστορικό-εμπορικό κέντρο	0	Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις
		9	

Μέλη

- Νίκος Βασιλείου
- Μαριλένα Ιερομονάχου
- Χρίστος Αχιλλέως
- Στέφανος Κουρσάρης
- Τριαντάφυλλος Ζωίδης
- Ιάκωβος Ζαχαριάδης

Ομάδα 4: Οικονομικά Κίνητρα & Κατοίκηση

Σκοπός: Η ομάδα στοχεύει στην ενίσχυση της κατοίκησης και της οικονομικής δραστηριότητας στο κέντρο της Λευκωσίας. Μέσα από επιδοτήσεις, κίνητρα για φοιτητές και οικογένειες, καινοτόμες μορφές διαχείρισης και υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, επιδιώκεται η δημιουργία μιας ζωντανής, οικονομικά βιώσιμης και κοινωνικά πολυ-συλλεκτικής πόλης.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
33	Κίνητρα για φοιτητές και νέους κατοίκους (π.χ. επιδότηση ενοικίου)	5	Οικονομικά Κίνητρα
102	Άμεση αξιοποίηση TK περιουσιών στην εντός των τειχών πόλης μέσω μακροχρόνιας ενοικίασης από τον Κηδεμόνα (με διασφάλιση επένδυσης σε περίπτωση επιστροφής)	2	Οικονομικά Κίνητρα
9	Επιδότηση ενοικίου κατοικίας για εργαζόμενους στο κέντρο	1	Οικονομικά Κίνητρα
43	Δυνατότητα συνδυασμού σχεδίων χορηγιών για διευκόλυνση κατοίκησης από οικογένειες στο κέντρο	1	Οικονομικά Κίνητρα
21	Αξιοποίηση TK περιουσιών για κατοικίες με τη μέθοδο του long-term lease	0	Οικονομικά Κίνητρα
78	Άμεση εφαρμογή ελάφρυνσης δημοτικών και άλλων φορολογικών υποχρεώσεων για ΜΜΕ	0	Οικονομικά Κίνητρα
98	Δημιουργία συμμετοχικού προϋπολογισμού του Δήμου, τον οποίο θα συν-διαχειρίζονται από κοινού κάτοικοι και επιχειρηματίες του Δήμου	0	Οικονομικά Κίνητρα
101	Συμβολή Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αποκατάσταση TK περιουσιών (συμφωνία Πράσινης Γραμμής)	0	Οικονομικά Κίνητρα
		9	

Μέλη

Ομάδα 5: Ανάδειξη Ιστορικού Εμπορικού Κέντρου

Σκοπός: Η ομάδα επικεντρώνεται στην ανάδειξη της μοναδικής ταυτότητας του ιστορικού εμπορικού κέντρου της Λευκωσίας, μέσα από πολιτιστικές δράσεις, εκδηλώσεις και παρεμβάσεις που ενισχύουν την εικόνα της πόλης ως ελκυστικού προορισμού για κατοίκους, επιχειρηματίες και επισκέπτες. Στόχος είναι η σύνδεση της εμπορικής δραστηριότητας με τον πολιτισμό και την κληρονομιά της πόλης.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
8	Οργάνωση θεματικών φεστιβάλ, αγορών και εκδηλώσεων στο κέντρο	3	Πολιτισμός - Events
42	Αισθητική και εικαστική αναβάθμιση του σύγχρονου εμπορικού κέντρου	2	Branding
51	Καθιέρωση ετήσιας μεγάλης πολιτιστικής εκδήλωσης στην Πλατεία Ελευθερίας	1	Πολιτισμός - Events
22	«Πολιτισμός εν κινήσει» (δράσεις σε διάφορα σημεία της πόλης)	1	Μέλη
92	Λειτουργία φορέα σε συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για διαχείριση και ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης της Λευκωσίας	1	Branding
30	Ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για εκδηλώσεις στο κέντρο	0	Πολιτισμός - Events
35	Φορολογικές ελαφρύνσεις για διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ταυτότητας της πόλης	0	Πολιτισμός - Events
71	Δημιουργία και προώθηση εμπειρίας πόλης (Nicosia experience)	0	Branding
73	Επαναφορά του περιοδικού Πρωτεύουσα (προβολή της ταυτότητας της πόλης)	0	Branding
74	Προσωρινή αξιοποίηση και χρήση του αστικού κενού με πολιτιστικές δράσεις	0	
		8	

Μέλη

- Στέφανος Κουρσάρης
- Τριαντάφυλλος Ζωίδης
- Νίκος Βασιλείου
- Μαριλενα Ιερομοναχου
- Χρίστος Αχιλλέως

Ομάδα 6: Πολυμορφικά Πάρκινγκ & Υποδομές Στάθμευσης

Σκοπός: Η ομάδα επικεντρώνεται στη δημιουργία και ορθολογική διαχείριση χώρων στάθμευσης, ώστε να βελτιωθεί η προσβασιμότητα στο κέντρο, να μειωθεί η άναρχη στάθμευση και να ενισχυθεί η λειτουργικότητα του εμπορικού και ιστορικού πυρήνα. Οι λύσεις συνδυάζουν πολυώροφες, υπόγειες και χαμηλού κόστους υποδομές, με στόχο την αποφόρτιση των δρόμων και την ενίσχυση της ελκυστικότητας του κέντρου.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
7	Απομάκρυνση του χώρου στάθμευσης από του Κολοκάση (για απελευθέρωση χώρου και αναβάθμιση περιοχής)	4	Δημόσιοι χώροι - Πράσινο
50	Πολυώροφοι χώροι στάθμευσης στο ιστορικό εμπορικό κέντρο χαμηλού κόστους	2	Διαχείριση Πάρκινγκ
46	Ορθολογιστική διαχείριση της στάθμευσης στο κέντρο	1	Διαχείριση Πάρκινγκ
54	Υπογειοποίηση χώρου στάθμευσης Νταβίλλα κάτω από τη Λεωφ. Στασίνου	1	Διαχείριση Πάρκινγκ
28	Δημιουργία πολυώροφων (και δημοτικών) χώρων στάθμευσης (Νάξου, Στασικράτους, Στασάνδρου) για απαλλαγή από τρίτο υπόγειο για ψηλά κτίρια	0	Διαχείριση Πάρκινγκ
		8	

Μέλη

Ομάδα 7: Ρυθμιστικές Πολιτικές & Θεσμικά Μέτρα

Σκοπός: Η ομάδα επικεντρώνεται στη χάραξη πολιτικών και θεσμικών ρυθμίσεων που θα δημιουργήσουν ένα πιο ευέλικτο, δίκαιο και αποτελεσματικό πλαίσιο για την ανάπτυξη και λειτουργία του αστικού κέντρου. Οι παρεμβάσεις καλύπτουν από ειδικά φορολογικά και πολεοδομικά καθεστώτα μέχρι αλλαγές χρήσεων και αδειοδοτήσεων.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
61	Ενίσχυση και απλοποίηση πολεοδομικών κινήτρων του σχεδίου περιοχής	3	Miscellaneous
2	Άμεση επαναφορά από Υπ Συμβ κινήτρου έκπτωσης 70% για εξαγορά χώρων στάθμευσης για εμπορική χρήση	2	Χρήσεις
76	Κήρυξη της εντός των τειχών πόλης σε καθεστώς ειδικού χαρακτήρα	1	Χρήσεις
91	Να μпουν περιορισμοί σε νέες χρήσεις υποστατικών (π.χ. όχι 10 κουρέια δίπλα-δίπλα)	1	Χρήσεις
93	Αλλαγή χρήσης από γραφεία σε οικιστικά	0	Χρήσεις
105	Η αδειοδότηση των διατηρητέων να δοθεί στο Δήμο	0	Χρήσεις
84	Μεταφορά της αρμοδιότητας της πολεοδομίας για σχεδιασμό δρόμων πρωταρχικής σημασίας από πολεοδομία στο Μητροπολιτικό Δήμο	0	Χρήσεις
24	Να κηρυχθεί το εμπορικό κέντρο σε περιοχή ειδικού φορολογικού καθεστώτος	0	Χρήσεις
		7	

Μέλη

Ομάδα 8: Ψηφιακός Μετασχηματισμός & Έξυπνη Πόλη

Σκοπός: Η ομάδα επικεντρώνεται στην αξιοποίηση της τεχνολογίας για την αναβάθμιση της εμπειρίας των πολιτών και των επισκεπτών, την καλύτερη διαχείριση του αστικού χώρου και την προώθηση της Λευκωσίας ως σύγχρονης και καινοτόμου πόλης. Μέσω ψηφιακών εργαλείων, έξυπνων εφαρμογών και διαδραστικών υποδομών, ενισχύεται η συνδεσιμότητα, η πληροφόρηση και η ελκυστικότητα του κέντρου.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
92	Λειτουργία φορέα σε συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για διαχείριση και ανάπτυξη της πολιτιστικής δράσης της Λευκωσίας (περιλαμβάνει και ψηφιακή διάσταση)	1	Branding
17	Δημιουργία αστικού δωματίου για αλληλεπίδραση με τον πολίτη (διαδραστικός, τεχνολογικά υποστηριζόμενος χώρος)	1	Branding
45	Δημιουργία best possible Nicosia App (ψηφιακή εφαρμογή για τον πολίτη/επισκέπτη)	0	Branding
66	Λειτουργία σε συνεργασία ιδιωτικού-δημόσιου τομέα δικτύου ψηφιακής εικόνας για προβολή, ενημέρωση, προώθηση και αναμετάδοση στο σύγχρονο εμπορικό κέντρο	0	Branding
77	Ψηφιακή χαρτογράφηση κτιριακού αποθέματος για διαθέσιμες και μελλοντικές αναπτύξεις και χρήσεις, με εμπλοκή πολιτών και επιχειρήσεων	0	Αδρανείς Ιδιοκτησίες
36	Δημιουργία ενός κέντρου πληροφόρησης για τουρίστες (φυσική παρουσία με ψηφιακές υποδομές)	0	Branding
71	Δημιουργία και προώθηση εμπειρίας πόλης (Nicosia experience) με πιθανή ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών (VR/AR)	0	Branding
		2	

Μέλη

Ομάδα 9: Καθαριότητα & Ασφάλεια στο Αστικό Κέντρο

Σκοπός: Η ομάδα στοχεύει στη βελτίωση της εικόνας, της λειτουργικότητας και της αίσθησης ασφάλειας στο ιστορικό και εμπορικό κέντρο. Μέσα από στοχευμένα μέτρα καθαριότητας, ενισχυμένης αστυνόμευσης και σωστής διαχείρισης δημόσιων και ιδιωτικών χώρων, επιδιώκεται να καταστεί το κέντρο πιο φιλόξενο, ασφαλές και ελκυστικό για κατοίκους, επιχειρηματίες και επισκέπτες.

Αντιπροσωπευτικές ιδέες:

#	Πρόταση	V	Cluster
6 9	Αύξηση (διακριτικής) αστυνόμευσης	1	Ασφάλεια - Καθαριότητα
4 1	Περισσότερη και συνεχής καθαριότητα στο χώρο των πεζοδρόμων	0	Ασφάλεια - Καθαριότητα
8 8	Καθαριότητα και ασφάλεια σε ιδιωτικές περιουσίες και εστίες μόλυνσης	0	Ασφάλεια - Καθαριότητα
8 9	Να σταματήσουν οι χαλαρώσεις (ή εφαρμογή της νομοθεσίας) για άδειες μουσικής σε καφενεία σε οικιστικές ζώνες	1	Ασφάλεια - Καθαριότητα
9 5	Πρόστιμα στην παράνομη δενδροφύτευση σε πεζοδρόμια και ενθάρρυνση φύτευσης τοπικής χλωρίδας	0	Ασφάλεια - Καθαριότητα
9 9	Δημιουργία Δημοτικής και Τουριστικής αστυνομίας με συγκεκριμένες και διευρυμένες εξουσίες	0	Ασφάλεια - Καθαριότητα
4 9	Θεσμοθέτηση ώστε μεγάλοι developers με επιχειρηματική δραστηριότητα να προσφέρουν κοινόχρηστους-δημόσιους χώρους	0	Ασφάλεια - Καθαριότητα
8 2	Απομάκρυνση οποιασδήποτε δομής – στήριξης «ευάλωτων» ομάδων από το ιστορικό κέντρο (ευαίσθητη ιδέα, αλλά ανήκει στην κατηγορία διαχείρισης αστικού χώρου)	0	Ασφάλεια - Καθαριότητα
		1	

Μέλη

Οφέλη από τη δημιουργία Ομάδων Εργασίας ή Δράσης

Τα οφέλη από τη δημιουργία Ομάδων Εργασίας ή Δράσης μετά από ένα Διάλογο είναι πολλά, όπως;

1. Εμβάθυνση και εξειδίκευση

- Οι ομάδες μπορούν να μελετήσουν σε βάθος τις προτάσεις που ξεχώρισαν, να εντοπίσουν πρακτικά βήματα, εμπόδια και τρόπους εφαρμογής.
- Κάθε ομάδα μπορεί να εστιάσει σε μια θεματική (π.χ. βιώσιμη κινητικότητα, πράσινοι χώροι, κοινωνική συνοχή), ώστε να αναπτυχθεί πιο τεκμηριωμένος σχεδιασμός.

2. Ιδιοκτησία και δέσμευση

- Οι συμμετέχοντες που συνεχίζουν σε ομάδες αισθάνονται ότι έχουν ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση λύσεων, όχι απλώς ότι “συμμετείχαν σε μια διαβούλευση”.
- Η εμπλοκή αυτή ενισχύει την αίσθηση συνυπευθυνότητας για την υλοποίηση.

3. Ενεργοποίηση συνεργασιών

- Στις ομάδες μπορούν να συναντηθούν εκπρόσωποι διαφορετικών φορέων (π.χ. δήμος, επιχειρηματίες, ακαδημαϊκοί, ΜΚΟ) για να χτίσουν συμμαχίες.
- Δημιουργείται δίκτυο συνεργασίας που συχνά συνεχίζει να δρα και πέρα από το συγκεκριμένο έργο.

4. Μετατροπή ιδεών σε σχέδια δράσης

- Οι προτάσεις μετασχηματίζονται σε εφαρμόσιμα σχέδια με χρονοδιάγραμμα, εκτίμηση πόρων, πιθανές πηγές χρηματοδότησης.
- Έτσι, τα αποτελέσματα του εργαστηρίου αποκτούν λειτουργικό χαρακτήρα και είναι πιο εύκολο να παρουσιαστούν σε αρμόδιες αρχές ή χρηματοδότες.

5. Διατήρηση δυναμικής

- Συνεχίζεται το θετικό κλίμα διαλόγου και συνεργασίας που χτίστηκε στο εργαστήριο.
- Οι ομάδες λειτουργούν ως “γέφυρα” μεταξύ της φάσης της συνδιαμόρφωσης και της φάσης της υλοποίησης.

6. Διάχυση και λογοδοσία

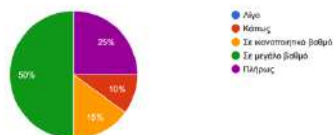
- Οι μικρότερες ομάδες μπορούν να μοιραστούν τα συμπεράσματα τους σε επόμενες ανοιχτές συναντήσεις, κρατώντας ζωντανή τη διαφάνεια και τη συλλογική διάσταση.

Παράρτημα 6: Αξιολόγηση Αποτελεσμάτων Εργαστηρίου

Οι επόμενες παραστάσεις αποτυπώνουν τις γενικές αξιολογήσεις.

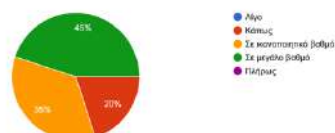
1. Πόσο σαφές ήταν για εσάς το νόημα της Ερώτησης Κλειδί;

20 παραινέσεις

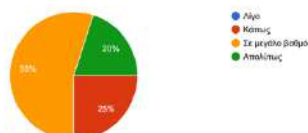
2. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι η Ερώτηση Κλειδί βοήθησε στη διατήρηση της συζήτησης αυστηρά επί του θέματος;

20 παραινέσεις

3. Πόσο αναγκαία ήταν η εισαγωγή στο θέμα από το Δήμαρχο Λ/ας και τον Πρόεδρο του ΕΤΕΚ;

20 παραινέσεις

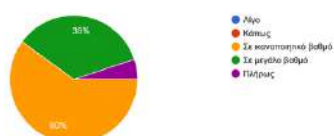
6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι τόσο το περιεχόμενο όσο και το εύρος των ιδεών κάλυψαν το θέμα;

20 παραινέσεις

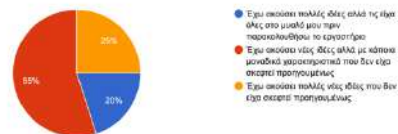
7. Σε ποιο βαθμό αισθάνεστε ότι σας δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιάσετε τις δικές σας απόψεις στο διάλογο;

20 παραινέσεις

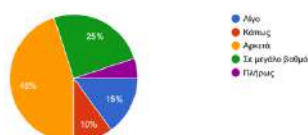
8. Επιλέξτε τη δήλωση με την οποία συμφωνείτε περισσότερο

20 παραινέσεις

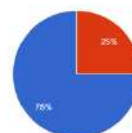
9. Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι εμπλουτίστηκε η αρχική σας άποψη μέσα από τη συμμετοχή στο διάλογο και την έκθεση σε επιχειρήματα άλλων;

20 παραινέσεις

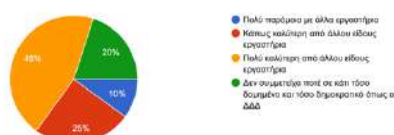
10. Έχετε λάβει προηγουμένως μέρος σε δημόσιες διαβουλεύσεις, σεμινάρια ή εργαστήρια;

20 παραινέσεις

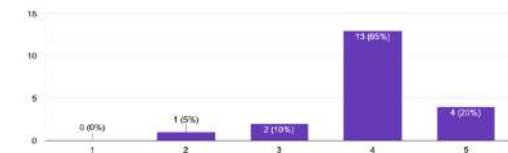
11. Αν συγκρίνετε την εμπειρία αυτού του εργαστηρίου με άλλα σεμινάρια/εργαστήρια, τι μπορείτε να πείτε για την αποτελεσματικότητα του διαλόγου;

20 παραινέσεις

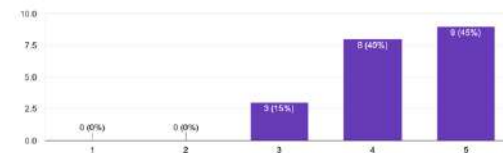

Οι πιο κάτω παραστάσεις αποτυπώνουν την αξιολόγηση των συμμετεχόντων ως προς την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής ΔΔΔ.

12. Βιωματική εμπειρία συμμετοχικής δημοκρατίας Οι συμμετέχοντες δεν περιορίζονται στο να ακούνε θεωρίες βιώνουν πώς μπορεί να λειτουργεί... οργανωμένη, συμπεριληπτική και παραγωγική.
20 παρρησίες

13. Εκτίμηση της διαφορετικότητας Η μέθοδος αναδεικνύει την αξία του να ακούμε και να κατανοούμε διαφορετικές οπτικές γωνίες, βλέπω... ακόμα κι όταν υπάρχουν αντίθετα συμφέροντα.
20 παρρησίες

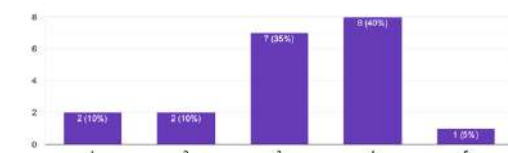
14. Αποκλιμάκωση εντάσεων & καλλιέργεια εμπιστοσύνης Το ΔΔΔ προσφέρει ένα ασφαλέστερο πλαίσιο όπου οι διαφορετικές απόψεις μπορούν να...οιχθούν κατανόηση και τη συνεργατική διάθεση.
20 παρρησίες

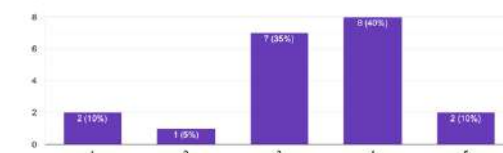
15. Εμβάθυνση γνώσης Μέσα από δομημένη συζήτηση, οι συμμετέχοντες αποκτούν πιο σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση του θέματος, η οποία δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί μεμονωμένα.
20 παρρησίες

16. Συλλογική ευθύνη και δέσμευση Επειδή οι προτάσεις διαμορφώνονται από κοινού, οι συμμετέχοντες αισθάνονται συν-ιδιοκτήτες των λ...τικών την πιθανότητα πραγματικής υλοποίησης.
20 παρρησίες

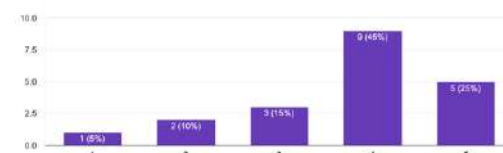
17. Δημιουργία κοινού οράματος Το ΔΔΔ επιτρέπει σε ανθρώπους με διαφορετικά υπόβαθρα να καταλήξουν σε κοινές προτεραιότητες και να σχεδιάσουν δράσεις που αντέχουν στον χρόνο.
20 παρρησίες

18. Καλλιέργεια δεξιοτήτων συνεργασίας Οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν νέες δεξιότητες επικοινωνίας, συνδιαλλαγής και συντονισμού, οι ο... πολύτιμες και μετά το πέρας του εργαστηρίου.
20 παρρησίες

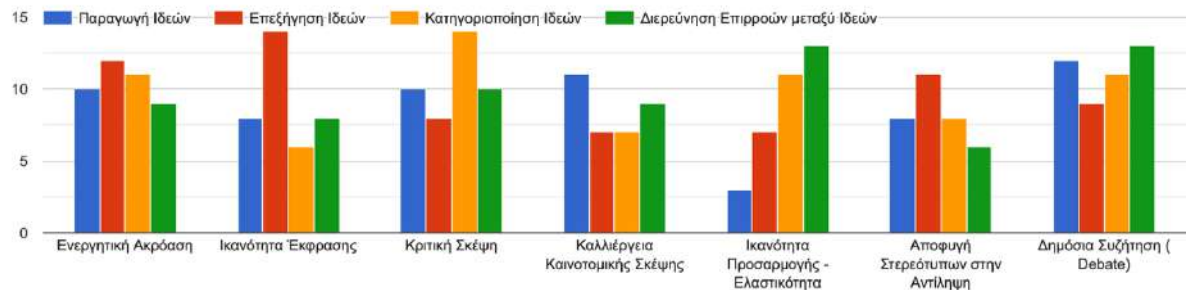

19. Δυνατότητα μελλοντικής αξιοποίησης Η μεθοδολογία παράγει συγκεκριμένα παραδοτέα, όπως χάρτες ιδεών, ιεραρχήσεις και πρακτικά, τ...γικά σχεδιασμό και λήψη πολιτικών αποφάσεων.
20 παρρησίες

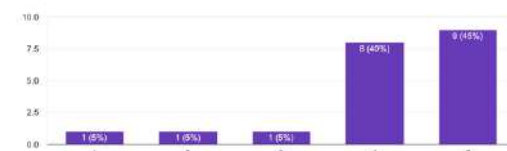
Η επόμενη παράσταση αποτυπώνει το πως οι συμμετέχοντες αξιολογούν τη χρησιμότητα ΔΔΔ ως προς την ανάπτυξη διαφόρων δεξιοτήτων.

20. Ποιες από τις πιο κάτω δεξιότητες μπορούν να αναπτυχθούν σε ποιες από τις φάσεις του ΔΔΔ;

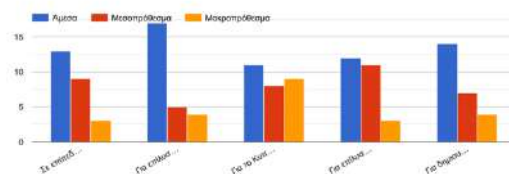

Στις ερωτήσεις κατά πόσον η πολιτεία θα πρέπει να οργανώνει ΔΔΔ για όλα τα πολύπλοκα κοινωνικά θέματα, το 85% απάντησε emphaticά καταφατικά. Όσον αφορά τις περιπτώσεις όπου θα ήθελαν τα αξιοποιηθεί ο ΔΔΔ, οι απαντήσεις κάλυψαν όλο το φάσμα, με μεγαλύτερη όμως την τοπική αυτοδιοίκηση

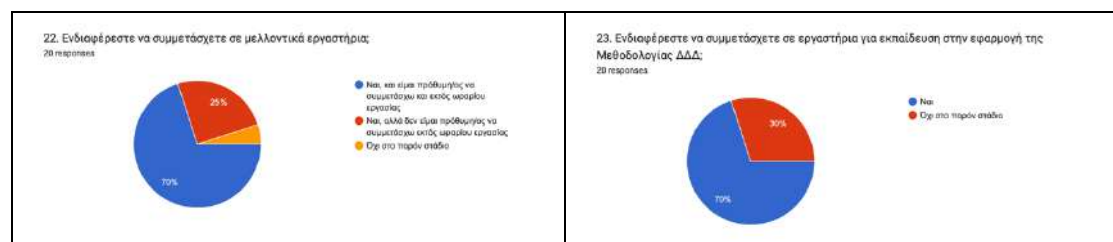
21. Θεωρείτε ότι η πολιτεία θα πρέπει να οργανώνει εργαστήρια ΔΔΔ για όλα τα πολύπλοκα κοινωνικά θέματα; (Βαθμολογείτε από 1-5; 5 ψηλότερο)
20 παραινέσεις

24. Σε ποιες άλλες περιπτώσεις θα θέλατε να δείτε αξιοποίηση του ΔΔΔ;

Στην ερώτηση κατά πόσον θα ήθελαν να συμμετέχουν σε μελλοντικά εργαστήρια, το 95% απάντησε θετικά

Παράρτημα 7: Κατάλογος Συμμετεχόντων

#	Όνομα	Επίθετο	Οργανισμός
1	Χαράλαμπος	Προύντζος	Δήμαρχος Λευκωσίας
2	Χρύσανθος	Φάκας	Αντιδήμαρχος Λευκωσίας
3	Κούλα	Ιωάννου	Δημοτική Μηχανικός
4	Μαρία	Ξενοφώντος	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
5	Βάνα	Γκάνια	Υπ. Μεταφορών/ΤΔΕ
6	Μαρίνα	Κυριάκου	Αρχιτέκτονας-Πολεοδόμος, Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου
7	Μιχάλης	Λαμπρινός	Σύλλογο Συγκοινωνιολόγων Κύπρου
8	Αντώνης	Κουππαρής	Εκπρόσωπος Καταστηματαρχών, Κατοίκων και Ιδιοκτητών Μικρών Επιχειρήσεων Περιοχής Πεζόδρομων του Ιστορικού Εμπορικού Κέντρου Λευκωσίας
9	Νίκος	Βασιλείου	Εκπρόσωπος των Επιχειρηματιών στην Μακαρίου
10	Χρίστος	Αχιλλέως	ΕΒΕΛ + ΚΕΒΕ
11	Αλέξανδρος	Καμπέρος	Εταιρεία Cyprus Public Transport
12	Μαριλένα	Ιερομονάχου	Εκπρόσωπος Επιχειρηματιών, Ιδιοκτητών, Κατοίκων και Επισκεπτών του Νοτίου Τμήματος της Λεωφόρου Μακαρίου
13	Κωνσταντίνος	Κωνσταντή	Πρόεδρος ΕΤΕΚ
14	Άλκης	Δίκαιος	Μέλος ΓΣ ΕΤΕΚ, Πρόεδρο ΣΑΚ
15	Ιάκωβος	Ζαχαριάδης	Διευθυντής Πρωτοβουλίας "ΛΕΥΚΩΣΙΑ-ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΚΥΠΡΟΥ"
16	Μυρτώ	Οικονομίδου	Φωτογράφος/φοιτήτρια αρχιτεκτονικής Φρέντερικ/εργαστήριο π. Λευκωσία
17	Ίκαρος	Ιωακείμ	Φίλοι της Λευκωσίας
18	Γιώργος	Σωτηρόπουλος	εργασία Λευκωσία / strategist Organisation For Positive Urbanism
19	Χρίστος	Αβραάμ	ΠΑΣΙΚΑ (Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής)
20	Φάνος	Λεβέντης	Αρχιτέκτονας - Κάτοικος Ιστορικού Κέντρου
21	Ζωή	Λόρδου	Λειτ. Υφ. Πολιτ, ιστορικός, συν-ιδρύτρια του People of Cyprus και ξεναγός στο κέντρο της πόλης
22	Ηλιάννα	Κουλαφέτη	Επιχειρηματίες ανάπτυξης γης
23	Γιάννος	Πίπης	Αρχιτέκτονας-Επιτροπή Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης ΕΤΕΚ
24	Ελίνα	Παττίχη	Συγκοινωνιολόγος, Δ. Λευκωσίας
25	Χριστίνα	Χριστοδούλου	Trainer and Consultant, kratis consultants

Παράρτημα 8: Μέλη Ομάδας Διαχείρισης

#	Όνομα	Επίθετο	Οργανισμός
1	Χαράλαμπος	Προύντζος	Δήμαρχος Λευκωσίας
2	Χρυσάνθος	Φάκας	Αντιδήμαρχος Λευκωσίας
3	Κωνσταντίνος	Κωνσταντή	Πρόεδρος ΕΤΕΚ
4	Μυρτώ	Βορεάκου	Επιστημονική Υπεύθυνος, ΕΤΕΚ
5	Κούλα	Ιωάννου	Δημοτική Μηχανικός
6	Ιάκωβος	Ζαχαριάδης	Διευθυντής Πρωτοβουλίας "ΛΕΥΚΩΣΙΑ-ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΚΥΠΡΟΥ"
7	Αντώνης	Κουπαρής	Εκπρόσωπος Καταστηματαρχών, Κατοίκων και Ιδιοκτητών Μικρών Επιχειρήσεων Περιοχής Πεζόδρομων του Ιστορικού Εμπορικού Κέντρου Λευκωσίας
8	Μαρίνα	Κυριάκου	Αρχιτέκτων-Πολεοδόμος, Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου
9	Άλκης	Δίκαιος	Μέλος ΓΣ ΕΤΕΚ, Πρόεδρο ΣΑΚ
10	Νίκος	Βασιλείου	Εκπρόσωπος των Επιχειρηματιών στην Μακαρίου
11	Γιάννης	Λαούρης	Διευκολυντής Συζήτησης, Future Worlds Center
12	Μάριος	Μιχαηλίδης	Διευκολυντής Συζήτησης, Πρώην Δ.ντης Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης

Παράρτημα 10: Διευκολυντές Συζήτησης

Γιάννης Λαούρης

Εμπειρογνώμονας Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου, Future Worlds Center

https://futureworlds.eu/wiki/Yiannis_Laouris

Μάριος Μιχαηλίδης

Εμπειρογνώμονας Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου, πρώην Προϊστάμενος της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ).

https://futureworlds.eu/wiki/Marios_Michaelides

Έλια Πετρίδου

Εμπειρογνώμονας Δομημένου Δημοκρατικού Διαλόγου

https://www.futureworlds.eu/wiki/Elia_Petridou